

זוהר לעם

ויקרא

קבלה לעם
www.kab.co.il

תוכן העניינים

<p>40 ערוות אמך לא תגלה</p> <p>42 והשיב את הגולה</p> <p>42 צדיק כתמר יפרח</p> <p>43 ונרגן מפריד אלוף</p> <p>43 מקומות יש בגיהינום [דוכתי'ן אית בגיהנס]</p> <p>44 נהר דינור</p> <p>44 ששת צירופי יה"ו</p> <p>45 הגידה לי שאהבה נפשי</p> <p>46 אם הכהן המשיח יחטא</p> <p>47 תקיעת שופר</p> <p>..... לילית שהייתה נמצאת בתחילה אצל אדם</p> <p>51 [לילית דאשתכח בקדמיתא לגבי אדם]</p> <p>..... מי שמיינקת את הילד שלה</p> <p>52 [מאן דינקא לרביא]</p> <p>52 נשים שולטות בעולם [נשין שלטין בעלמא]</p> <p>53 סנהדרין גדולה וסנהדרין קטנה</p> <p>54 חטאתי אודיעך</p> <p>54 רחל מבכה על בניה</p> <p>55 הנני מושיעך מרחוק</p> <p>56 אודך לעולם כי עשית</p> <p>56 אלקים אלי אתה אשחרך</p> <p>57 איילת השחר</p> <p>58 שומר מה מלילה</p> <p>58 ברון יחד כוכבי בוקר</p> <p>59 הבוקר אור</p> <p>59 כל זמן שמש קיים [כל זמנא דמשה קיים]</p> <p>60 אשר נשיא יחטא</p> <p>..... שלהבת תחת כנפי התרנגול</p> <p>60 [שלהובא - תחות גדפוי דתינגולא]</p> <p>61 או הודע אליו חטאתו</p> <p>62 נשבע ה' בימינו</p> <p>65 ד' מינים</p> <p>66 נפש כי תמעול מעל</p> <p>67 נפש רוח נשמה</p> <p>69 שחקים יולו צדק</p> <p>69 ליבי לחוקקי ישראל</p>	<p style="text-align: right;">ויקרא</p> <p>ויקרא אל משה 3</p> <p>באתי לגני 9</p> <p>איכלו רעים שתו ושכרו דודים 10</p> <p>הניצנים נראו בארץ 11</p> <p>מדוע באתי ואין איש 11</p> <p>קרבן לה' 12</p> <p>גדול ה' 12</p> <p>מי שלא נשא אישה הוא פגום</p> <p>[מאן דלא אתנטיב איהו פגים] 13</p> <p>אם עולה קרבנו 14</p> <p>נפלה לא תוסיף קום 15</p> <p>קול השופר הולך ותזק 16</p> <p>קולו של משה 16</p> <p>ובת כהן כי תהיה לאיש זר 17</p> <p>ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים 18</p> <p>הנה מה טוב ומה נעים 18</p> <p>איש כי יקח את אחותו 19</p> <p>ויבוא אלקים אל אבימלך 21</p> <p>עיבדו את ה' בשמחה 21</p> <p>ואני ברוב חסדך אבוא ביתך 23</p> <p>אם עולה קרבנו 23</p> <p>ברוך ה' מציון 24</p> <p>ד' רקיעים וז' ארצות 25</p> <p>רמזי ד' אותיות הויה 26</p> <p>עשרה שמות 27</p> <p>עשרה עשרה הכף 30</p> <p>שלמים 32</p> <p>הנה ברכו כל עבדי ה' 32</p> <p>שאו ידיכם קודש 33</p> <p>נפש כי תחטא 33</p> <p>ולא שיקרנו בבריתך 34</p> <p>מי נוח 36</p> <p>קב"ה גזור וצדיק מבטל 38</p> <p>מצד אמא יוצאים קליפות חוקקי דין וחוק</p> <p>[מסטרדא דאמא נפקין גרדינים נימוסין] 39</p> <p>ד' תקופות השנה [ד' תקופין דשתא] 39</p>
---	---

ויקרא

ויקרא אל משה

א שאל לך אות מעם ה' אלקיך, העמק שאלה או הגבה למעלה. מה בין דורות הראשונים לדורות אחרונים? דורות הראשונים היו יודעים ומסתכלים בחכמה עליונה, ויודעים לצרף האותיות, שניתנו למשה בסיני. ואפילו הרשעים שבישראל, כגון אָחִזָּה, היו יודעים באותיות חכמה עליונה, שהרי אמר לו הנביא, שאל לך אות. ואם לא היה יודע חכמה עליונה שבאותיות, לא היה אומר לו הנביא את זה. ויודעים, באותיות עליונות, הנמשכות מבינה, ובאותיות תחתונות, הנמשכות ממלכות, חכמה להנהיג פעולות בעוה"ז.

ב ועולות ויורדות אותיות גדולות ואותיות קטנות. אותיות גדולות יורדות מן היכל העליון המכוסה מכל, בינה. ואותיות קטנות יורדות מהיכל אחר, תחתון, מלכות. ואלו ואלו נמסרו למשה בסיני.

ג וחיבור אותיות המתחברות בהעלם בכל אות ואות, כגון א' שהיא אות יחידה, מתחברות עימה בהעלם שתי אותיות אחרות ל' פ', במבטא. וכן ב' במבטא, מתחברות עימה י' ת', וכן כולן נמסרו למשה בסיני. וכולן הן בסוד אצל החברים. אשריהם.

ד שאל לך אות. אות ממש, כי כולם היו נושאים ונותנים באותיות. וכן בְּרָחֵב, מה כתוב, וּנְתַתֶּם לי אות אמת. זו היא אות ו', שזו נקראת אות אמת. והאם שאר האותיות אינן אמת? לא כן, אלא אות זו נקראת כך אות אמת. ושאר האותיות אינן נקראות כך. כי ו' רומזת על ז"א, הנקרא אמת, כמ"ש, תיתן אמת ליעקב.

ה העמק שאלה, זו היא אות ה"ת של השם הקדוש הויה. או הגבה למעלה, זו היא אות י', הראש שבשם הקדוש הויה. וזה הוא שכתוב, שאל לך אות מעם ה' אלקיך, אות משם הקדוש, מעם הויה, שזה הוא השם הקדוש ברוך הוא, אות אחת שבו. והמשכן, מלכות, הנקרא אלקיך, עומד על זה האות. כי המלכות מקבלת מז"א, הויה. וע"כ כתוב, מעם הויה אלקיך.

ו כשעלה הענן על המשכן ושרה עליו, כל אלו המרכבות וכל אלו הכלים של המשכן העליון, המלכות, כולם היו תוך

ב משום שכל אות ואות שנמסרה למשה, הייתה מתעטרת ועולה על ראשיהם של חיות העליונות הקדושות, מרכבה העליונה, חגת"מ. כל החיות היו מתעטרות בהאותיות, גם החיות דמרכבה התחתונה שבמלכות. ופורחות באויר של ישו"ת, היורד מאויר העליון הדק שלא ידוע, שהוא באו"א עילאיין.

האותיות הם הכלים והמוחין, ומוצאם מבינה, מיסו"ת, שמשם כל המוחין דו"ן ובי"ע. כל אות ואות שנמסרה למשה, כלים ומוחין שנמסרו לו"א, המכונה משה, הייתה מתעטרת ועולה על ראשיהם של חיות העליונות הקדושות, חגת"מ דו"א שִׁמְחִזָּה ולמעלה, המכונים חיות העליונות הקדושות, מרכבה עילאה, שעליהם רוכבת הבינה. ואלו חגת"מ דו"א היו מקבלים המוחין והכלים ההם מן הבינה. וכל החיות היו מתעטרות בהאותיות, אפילו החיות דמרכבה תתאה שבמלכות. ופורחות באויר, שיציאת המוחין נבחנת לפריחה באויר, הרומזת על הי', היוצאת מאויר ונשאר אור, מאויר דיסו"ת, שבהם הי' יוצאת מאויר. אמנם הם יוצאים

אדם. וא"כ צריכים להבין פירושה הפנימי של קריאה זו. וזהו, שאל לך אות מעם ה' אלקיך. אות ממש, מן האותיות של שם הוי"ה. העמק שאֵלה, הוא אות ה"ת דהוי"ה, מלכות. או הגבֵה למעלה, זהו אות י' דהוי"ה, חסד. הרי שהאותיות הם כלים של הע"ס, שהאורות מתפשטים בהם. שמאותיות אלו וצירופיהם נאצלו הדיבור והקריאה של מעלה, כמו שהקריאה הגשמית יוצאת מצירופי אותיות הגשמיים.

וכתוב, כשעלה הענן על המשכן ושרה עליו, כל אלו המרכבות וכל אלו הכלים של המשכן העליון, המלכות, כולם היו תוך הענן, ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד, כי שכן עליו הענן. שמחמת שהענן כיסה כל המרכבות והכלים שבמלכות, הנקראת אוהל מועד, לא יכול משה לבוא לאוהל מועד. ענן שכיסה את המלכות וכל המרכבות שבה, הוא ב' אותיות ק"ר שבמילה ויקרא, כי הק' של ויקרא הוא גבורה, הדינים הנמשכים מקו שמאל. והר' של ויקרא הוא ת"ת, הדינים הנמשכים מקו אמצעי. שצירופם אותיות ק"ר. כמ"ש, הקָרַח הנורא, כי דינים דשמאל, קרַח, ודינים דקו אמצעי, נורא. וְאֵלוּ ב' אותיות ק"ר כיסו כל החסדים שבאות י' של ויקרא, חסד. והקפיאו כל האורות שבאות א' של ויקרא, מלכות. שמחמת זה נתכסו כל המרכבות והכלים שבמלכות, ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד. ב' אותיות אלו ק"ר, האותיות העומדות באמצע המילה ויקרא, אחת מכסה על אות א' של ויקרא, ואחת מכסה על אות י' של ויקרא. ונמשך החושך והענן הזה עד שהאירה אות ו' דהוי"ה, קו האמצעי, ז"א, ויחד ב' הקווים חסד וגבורה זה בזה. ואז נתמתקו הדינים שבגבורה ות"ת דמלכות, ב' אותיות ק"ר, ולא כיסו יותר את האורות והמרכבות שבמלכות. וע"כ אז כבר יכול משה לבוא אל אוהל מועד.

ונבחן שנעשה הצירוף של ויקרא. כי ד' אותיות יקרא הם הו"ג תו"מ, שבמרכבת הימין של המלכות, שהוא מלאך מיכאל.

הענן. וע"כ כתוב, ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד, כי שכן עליו הענן. וכתוב, ויבוא משה בתוך הענן, ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה. אם משה לא היה יכול לבוא למשכן, מפני הענן ששרה עליו, למה בא בענן וישב בהר כל אלו ארבעים יום?

ח) אלא שני עננים היו:

א. ענן, שנכנס בו משה, וישב בהר מ' יום ומ' לילה. וענן זה הוא ממלכות.
ב. וענן, ששרה על המשכן, שנמשך מקו שמאל דבינה, ובו משה לא היה יכול לבוא. כתוב, וכבוד ה' מלא את המשכן. מלא עם מ' חרוקה לא כתוב, אלא מלא, עם מ' קמוצה, שזה משמע, שנעשה שלמות למעלה בבינה ולמטה במלכות עם התלבשות הענן במשכן שלמטה, כי תיקון נסתר המכונה ענן, ירד מקו שמאל לבינה למטה אל השכינה, שנקראת משכן ואוהל מועד, ונתתקנה השכינה.

ט) ארבעה צדדים של מחנות המלאכים שבמלכות, המכונים מרכבה תחתונה, נגזו ע"י הענן שירד על המשכן, שהוא המלכות. תיקון הראשון של הענן הזה, היה באשמורת א' מאלו ד' מחנות שכינה, מטרם שנתקן הכל. הראש שלצד ימין הוא צדקיא"ל, עליון הממונים, עליון על המחנות, שהם תחת ממשלתו של מיכאל, ועימו היו מתתקנים כל אלו המחנות, תחת ידו.

י) וממונה אחד הוקם על ד"פ שלושה, שהם ד' צדדים למטה, שכל אחד כלול משלושה. והנה כל אלו מחנות העליונים כשיררדים למטה משתנה שמם בשמות אחרים. וכשהם למעלה, אין השם שלהם משתנה לעולם. וממונה ההוא צדקיא"ל עומד עליהם בפְּנֵים. אות אחת מתנוצצת על ראשיהם, והיא א' קטנה, כשאות הזו מתנוצצת, כולם נוסעים לאותו מקום שמתנוצצת ההתנוצצות. הוזהר מבאר עניין, ויקרא אל משה. כי ודאי קריאה זו אין לה שום דמיון לקריאה גשמית, אלא כמ"ש דיברה תורה כלשון בני

עליון הממונים, עליון על המחנות, שהם תחת ממשלתו של מיכאל, ועימו היו מתתקנים כל אלו המחנות, תחת ידו. וממונה אחד הוקם על ד"פ שלושה, ג' מלאכים שבצד המלכות דד' צדדים של מיכאל, שעליהם מתנוצצת אות א' זעירה של ויקרא.

יא) לפנים מצד המלכות, הוא ת"ת, רויאל, הממונה העליון, עליון על המחנות, העומד בפנים תחת ממשלתו של מיכאל, חסד, ועימו כל אלו המחנות שתחת ידיו. וממונה אחד עומד עליהם בשער הנקרא, רומיאל, וסובבים אותו י"ב ממונים שלושה שלושה ד"פ, שהוא לבדו, ת"ת מצד דת"ת כולל י"ב. כי בצד הזה דת"ת יש ג' מלאכים, מיכאל חסד דת"ת, ורויאל גבורה דת"ת, ורומיאל ת"ת דת"ת. ות"ת דת"ת בפרטיותו כולל ג"כ י"ב, כמו הכלל של ד' צדדים של מיכאל. ורויאל ממונה העליון עומד על כולם, שלא נשתנה שמו. אות אחת מתנוצצת על ראשיהם של כל אלו המחנות, שהיא אות ר'. כשהיא מתנוצצת, נוסעים כולם לצד התנוצצות ההיא. אות זו עומדת להעניש אותם המגלים סודות, וסימנך כמ"ש ריש וקלון, שהשם ריש יורה על דינים.

יב) לפנים מצד דת"ת, הוא גבורה, יופיאל ממונה עליון, ממונה על המחנות תחת ממשלתו של מיכאל, ועימו היו מתתקנים כל אלו המחנות שתחת ידיו. ולא נגלו כאן המחנות בחשבון, שהוא הארת חכמה, הנהגת בקו שמאל, גבורה, משום שלא נשלמו כאן, עד שבאו לבית עולמים, בית המקדש שעשה שלמה, ששם נשלמו כולם, ונתגדלו המחנות בשלמות.

ומה שאמרנו כאן, במשכן מטרם שנשלמו, הוא. שכל אלו המחנות תחת ידיו של יופיאל, נמסרו בעת ההוא להיכנס עימו. וממונה אחד עומד עליהם ושמו חכמיאל. וי"ב ממונים מסבכים אותו, לכל צד ג' ג'. ונמצא גם בצד הגבורה יש ג' מלאכים, מיכאל יופיאל חכמיאל, חג"ת של צד הגבורה. וחכמיאל, ת"ת דגבורה, כולל בפרטיותו

אשר בטרם שנתקנו עם הו' דהויה, היו אותיות ק"ר שבהם מכסות, על האורות שבאותיות י' א' שבהם. אשר אז לא היה משה יכול לבוא אל אוהל מועד. ועתה שנתווסף עליהם ו', כבר יכול לבוא אל אוהל מועד. וע"כ נבחן כללות הצירוף הזה של אותיות ויקרא, שהוא קריאה והזמנה אל משה, לבוא אל אוהל מועד.

ומתוך שהוזהר רוצה לפרש עניין הענן שכיסה על מרכבות שבמלכות, מה הוא ובאיזה מקום הוא שולט, ע"כ מביא עניין מרכבה תחתונה, ד' מלאכים, מיכאל גבריאל אוריאל ורפאל, שכל אחד מהם כלול מג' קווים, חג"ת, וג"פ ד' הם י"ב, שהם כנגד י"ב צירופי הויה שבמרכבה עליונה. אמנם הם כלולים זה מזה, וע"כ יש י"ב בכל אחד מד' מלאכים ההם, שבכל אחד מהם יש ד' צדדים, חו"ג תו"מ, ובכל צד יש חג"ת, שביחד הם י"ב.

באופן, שיש ד' צדדים חו"ג תו"מ, שבכל אחד מהם ג' קווים חג"ת במיכאל. שבצד מערב, מלכות, יש ג' מלאכים, חג"ת אשר שם, מיכאל צדקיאל ועוד מלאך שלא נזכר שמו. ועליהם מתנוצצת אות א'. וצד מזרח, ת"ת, יש ג' מלאכים חג"ת, מיכאל רויאל ורומיאל, ועליהם מתנוצצת אות ר'. ובצד צפון, גבורה, יש ג' מלאכים מיכאל יופיאל וחכמיאל, ועליהם מתנוצצת אות ק'. ולצד דרום, חסד, יש ג' מלאכים, מיכאל קדומיאל אוריאל, ועליהם מתנוצצת אות י'. וב' צדדים, גבורה ות"ת, אותיות ק"ר, מכסים על ב' אותיות י' א'. ואז לא יכול משה לבוא אל אוהל מועד, עד שהאירה עליה הו'. ושכתוב, ארבעה צדדים של מחנות המלאכים שבמלכות, המכונים מרכבה תחתונה, נגנוזו ע"י הענן שירד על המשכן, המלכות, הם ד' צדדים של מיכאל, שמטרם שנתקנו, שלטו בהם אותיות ק"ר, וכיסו הכל. תיקון הראשון של הענן הזה, היה באשומרת א' מאלו ד' מחנות שכינה. צד המלכות שבהם, מטרם שנתקן הכל בקו האמצעי. הוא הראש שלצד ימין, צדקיא"ל,

י"ב כמו הכלל כולו. כי ת"ת הוא תמיד כולל. ויופיאל, ממונה העליון, עומד על כולם, שלא נשתנה שמו.

יג אות ק' מתנוצצת בצד הגבורה על ראשיהם של כל אלו המחנות. וכשהיא מתנוצצת, נוסעים כולם לצד התנוצצות. אות ק' זו תלויה באוויר, והדינים שבה נכנעים ג"פ ביום, ע"י הארת ג' קווים העליונים של ז"א, הנקרא יום. אבל מטרם שנמתקה ע"י ג' קווים, היא עולה ויורדת, שהחכמה שבה נמשכת לרדת למטה, ואז היא בדינים. ואז ב' אותיות אלו ק"ר, האותיות העומדות באמצע המילה ויקרא, אחת מכסה על אות א' של ויקרא, ואחת מכסה על אות י' של ויקרא, לאחר האות ק', כשמתחילים מן המלכות, א'.

יד לפנים מצד הגבורה, הוא חסד, קדומיא"ל ממונה עליון על המחנות, תחת ממשלתו של מיכאל, ועימו היו מתתקנים כל אלו המחנות שתחת ידיו. וממונה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא אריאל, וי"ב ממונים מסבבים אותו, ג' ג' לכל צד מארבע צדדים. ונמצא בצד זה של החסד יש ג' מלאכים: מיכאל חסד דחסד, קדומיא"ל גבורה דחסד, אריאל ת"ת דחסד. ואריאל בפרטיותו כולל י"ב, כמו הכלל כולו. וממונה קדומיא"ל עומד עליהם, שלא נשתנה שמו לעולם. אות י' עומדת על ראשיהם. כשזו נוצצת, נוסעים כולם להתנוצצות ההיא שמתנוצצת. אות ק' מכסה על אות י', והר' מכסה על א' של ויקרא.

טו לפני ולפנים במקום קדוש, בבינה, מתנוצצת אות ו' בסתר ובהעלם, והיא קו אמצעי, שמקור יציאתו עולה ומכריע בין ב' קווים ימין ושמאל לבינה. אות ו' הזו נוצצת בהתנוצצות על כל האותיות, כלומר שמכריע בין ימין ושמאל של כל האותיות שבו"א ושבמלכות. קול יוצא מבין אלו האותיות, הו' שנקראת קול. אשר בבינה הוא אינו נשמע, וכאן באותיות דו"א ומלכות יוצא קול הנשמע. ואז הוא ממתיק האותיות ק"ר,

ואותיות יק"ר"א נפתחו מסתימתן. ואז מכה התנוצצות של הו' בהתנוצצות של אות י'. והתנוצצות הזו של הו', שיצאה ממקום הקדוש, בינה, מכה בהתנוצצות. שפותח אות הי' מסתימתה, והאירה.

טז ואז ההתנוצצות של אות י' מכה בהתנוצצות של אות ק'. ויוצאת התנוצצות של אות ק' ומכה להתנוצצות של אות ר'. ויוצאות כל אלו התנוצצויות ומתחברות תוך ההתנוצצות של אות א' העומדת, המלכות המקבלת כל מה שבאותיות יק"ר, בחג"ת. וקול יוצא ומכה בכל אלו התנוצצויות האותיות יחד, כדי לצרפן יחד לסוד קריאה, התנוצצות של אות ו' ב' והתנוצצות הי' בק', התנוצצות הק' בר', והתנוצצות הר' בא', ומתחברות חקיקות התנוצצויות של האותיות ואח"כ יוצאות לפעולתן, כי לאחר שהתנוצצויות מתחברות, יוצא קול מביניהן, ומתחברות בצירוף של ויקרא אל משה. ומשה היה מסתכל כל אלו הימים, שלא נכנס לאוהל מועד, שהוא המלכות.

אחר שהגיעה התנוצצות הו', קו האמצעי, מאמא, ויחד ב' הקווים של אותיות י' ק', נפתחו אותיות ק"ר מסתימתן, ולא לבד שלא הפריעו עוד האורות מאות י' וא' אלא עוד שהשפיעו אורותיהן ל' ו'א, וכולן האירו יחד בצירוף של ויקרא, שהו' השפיעה ל', והי' לק', והק' לר', והר' לא'. וכיוון שנפתחו כל האורות המתנוצצים על ד' אותיות אלו, וד' המרכבות של צד ימין דמלכות, מיכאל, קיבלו הארתן, תיכף היה יכול משה לבוא אל אוהל מועד. ונבחן פתיחת האורות של ד' אותיות יק"ר"א, לקריאה והומנה אל משה, שיבוא לאוהל מועד.

ומשה שהיה מסתכל כל אלו הימים, שלא נכנס לאוהל מועד, הוא היה מסתכל בהפרש, שמקודם שהשפיעה הו', הייתה שליטה להדינים שבאותיות ק"ר, וכיסו כל האורות שבי' ו'א, והארתי עצמן של אותיות ק"ר. אשר ע"כ לא היה יכול משה לבוא אל אוהל מועד. ועתה, אחר שהאירה הו', קו

כן עבדי משה. שאמר כל זה רק לאהרון ומרים ולא למשה, משום שאין מודיעים שבחו של אדם בפניו. שאין הקב"ה מגלה שבחה של המדרגה אל המשיג אותה, אלא אחר שכבר חלפה המדרגה וזכה למדרגה חדשה, אז מגלה לו שבחה ושלמותה של ראשונה. הרי שאין הקב"ה מגלה שבח המדרגה בפניה, בשעת מציאותה.

(ט) עלו האותיות וחזרו בכל המחנות בצירוף אוקי"ר, הקול יצא ואמר, אוקיר אנוש מפז. אח"כ נמשכו האותיות והיו מתנוצצות על ראשיהם של כל אלו מרכבות, ונשתככו עד שנתקנו במקומם.

(כ) הראש לצד שמאל, המלכות, חוקיאל, ממונה עליון, עליון על המחנות, כל אלו העומדים בשער המשכן, המלכות, תחת ממשלתו של גבריא"ל. כי מיכאל מושל בימין המלכות, וגבריא"ל בשמאלה. ועימו מתתקנים בשער ההוא כל אלו המחנות שמתחת ידו. וממונה אחד הוקם על השער מבחוץ ושמזו גזריאל, ועימו י"ב ממונים המסבבים אותו ג' ג' לכל צד, לד' צדדים. המרכבה הכוללת התחונה, י"ב, מיכאל גבריא"ל אוריאל רפאל, שבכל אחד מהם ג' קווים חג"ת, שהם י"ב. ובפרטות יש י"ב בכל אחד. י"ב דמיכאל, עליהם מתנוצצות ד' אותיות יקר"א. כאן מבאר י"ב שבגבריא"ל, חו"ג תו"מ, שבכל אחד חג"ת, כמו במיכאל. ובתחילה מבאר המלכות שבגבריא"ל, שבו ג' מלאכים חג"ת, גבריא"ל, חוקיאל גזריאל. וגזריאל לבדו, ת"ת שבצד מלכות, כולל ג"כ י"ב.

(כא) כתוב, ואלו הם שלהט החרב המתהפכת, מתהפכת בידיהם (ב"ב אות קיח). וממונה הוה חוקיאל, עומד עליהם למעלה למעלה בפנים. אות אחת מתנוצצת על ראשיהם, והיא אות א', צד המלכות שבגבריא"ל, כי אלו המחנות אינם עומדים ואינם נוסעים אלא באות א', בימין, במלכות היוצאת בחסדים, הימין, משום שהשמאל דגבריא"ל אינו נוסע אלא בימין, ע"י

האמצעי, שנפתחו כל ד' האורות שבאותיות יקר"א, כבר יכול לבוא לאוהל מועד, שמתוך הסתכלות בהבחן הזה, הבין משם את הקריאה וההזמנה, שיבוא אל אוהל מועד.

(יז) אח"כ חזרו האותיות והיו מתגלגלות בחקיקותיהן, בצירוף האותיות, שנמסרו לאדם הראשון בגן עדן, להכניס א', מלכות, בתוך ההעלם, אל המקום שנקרא קודש, אמא, ויצאה הו' ונתנה מקום בתחילת המילה לאות א', ונתחברה הא' עם ו', שלאחריה הן ק"ר, וי', חסד, נכנסה בין ק"ר ונעשה קי"ר, ונחקקו והתנוצצו ככתחילה, והקול, קו אמצעי, יצא מביניהם, והתחברו התנוצצויות האותיות, ויצאו לחוץ, ונתגלו לכל המחנות שהיו נוסעים עם אלו האותיות, שהם המחנות של ד' המרכבות דמיכאל, וכשמתחברות התנוצצויות האותיות בהצירוף, מכה קול ביניהן, וחקיקותיהם נראות לכל המרכבות, בצירוף אוקי"ר, והקול חוזר מהן וקורא בין המרכבות, אוקיר אנוש מפז ואדם מפתם אופיר.

אחר שכל האורות דחג"ת שבצירוף ויקרא השפיעו אל הא' זעירה של ויקרא, נעשתה הא', המלכות, מלאה בברכות והאירה בהארת חכמה שבה, ועלתה לאמא. ואז נעשתה המלכות חשובה יותר מז"א, כמ"ש, אשת חיל עטרת בעלה. ונמצא שהא', החכמה, עלתה לפני הו', ז"א, חסדים, ונעשה הצירוף א"ו. וגם הק', גבורה וקו שמאל, האירה בחכמה שבה ושלטה, ומשום זה הקדימה עצמה אל הי', חסד, כלומר ק"י. ובוה נהפך הצירוף ויקרא לצירוף אוקיר. כמ"ש, אוקיר אנוש מפז. שהצירוף הזה יורה על שליטת אור החכמה.

(יח) אשרי חלקו של משה, שראה כל זה. אבל צירוף אוקי"ר לא נראה לעיניו של משה, אלא צירוף הראשון ויקר"א. וצירוף זה לא גילו לו, משום שאין מודיעים שבחו של אדם בפניו. וסימניך, כמ"ש, צאו שלושתכם. וכתוב, ויקרא אהרון ומרים. וכתוב, פה אל פה אדבר בו. וכתוב, לא

בחקיקותיו, פעם הוא לצד ימין, ופעם הוא לצד שמאל. ופעם למזרח ופעם למערב. ונקרא לפי שימוש. ועימו י"ב ממונים שמסבבים אותו, לכל צד ג' ג', ורגשיאל ממונה העליון הוא על אלו י"ב ממונים, תחת ממונה שהוא האחר שמעיאל. ונמצא גם כאן בצד חסד דגבריאל ג' מלאכים חג"ת, גבריאל שמעיאל רגשיאל. ורגשיאל לבדו כולל י"ב. ואות אחת מתנוצצת על ראשיהם למעלה, ואות זו היא אות ה'. וזו תלויה באוויר על כל שאר אותיות אחרות, א' ל'. כמו שאמרנו באות ד'. אלו ב' אותיות ד' ה' עולות למעלה על כל שאר האחרות, משום שהן חסד וגבורה, ג"ר. וכולם נוסעים להתנוצצות ההיא התלויה באות ההיא ה'.

כה) לפני ולפנים במקום שנקרא קודש, בבינה, מתנוצצת אות אחת בהעלמה של קודש, והיא אות ס' סתומה. כי ס' סתומה מאירה תמיד בצד שמאל דבינה. זו מתנוצצת בהתנוצצות על כל האותיות א' ל' ד' ה'. וקול יוצא מבין האותיות. אז מכה ההתנוצצות של אות הו, ס' סתומה, ולוקח ב' אותיות האחרות שהן התנוצצויות התלויות באוויר, שהן ד' ה'. ונשאר א"ל, והן מתחברות באלו האחרות שבצד ימין, שהן ויקרא, ומכות אלו באלו, ונוסעות כולן, וחוזרות אותיות הראשונות, ויקרא, להתנוצץ כמקודם ויוצאות מן המלכות לחוץ, אל משה, אז, ויקרא אל משה. שמצירופים אלו יצאה הקריאה וההזמנה אל משה לבוא אל אוהל מועד.

כי אותיות ד' ה', הן גבורה וחסד שבגבריאל, ג"ר דשמאל, ואותיות א' ל' הן מלכות ות"ת שבגבריאל, ו"ק דשמאל. ונדע שהארת החכמה המאירה בשמאל, אינה אלא ו"ק דחכמה, אבל הג"ר דחכמה נעלמו ואינם מאירים. ושכתוב, אז מכה ההתנוצצות של אות הו, כלומר אות ס' סתומה ולוקח ב' אותיות ד' ה', ונשאר א"ל, כי אותיות ד' ה' הן ג"ר שאינם מאירים, ע"כ הם סתומה העלימה אותם,

התלבשות בחסדים. והימין נוסע תמיד לשמאל, בהתכללות השמאל, וא' היא אות המתנוצצת ויוצאת מן הימין. מלכות מצד החסדים שבה. אז נוסעים כל המחנות למקום ההוא שמתנוצץ התנוצצות ההיא.

כב) לפנים מצד המלכות, בצד ת"ת, הוא הממונה רהטיאל עליון על המחנות העומד בפנים תחת ממשלתו של גבריאל. ועימו כל אלו המחנות שתחת ידו. וממונה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא, קדשיאל, ומסבבים אותו י"ב ממונים, ג' ג', ד"פ. וממונה הוא רהטיאל עומד על כולם, שלא נשתנה שמו. וגם כאן בצד ת"ת ג' מלאכים, חג"ת, גבריאל רהטיאל קדשיאל. אות אחת מתנוצצת על ראשיהם של כל המחנות. ואות זו היא אות ז', צד ת"ת שבגבריאל, והיא נחלפת בתיקון המשכן באות ל'. שנמתקת בבינה, ל', המגדל הפורח באוויר, וזה נחלף, כמ"ש, יזל מים מדליו. כי הבינה היא דליו של הת"ת. נחלפה הו' בחקיקות האותיות, ונקראת חילוף הלי. כשאות זו מתנוצצת על ראשיהם של כל אלו המחנות, אז נוסעים כולם לצד התנוצצות ההיא.

כג) לפנים מצד ת"ת, בצד גבורה, הוא, קפציאל ממונה העליון, עליון על המחנות, תחת ממשלתו של גבריאל, ועימו מתתקנים כל אלו המחנות שתחת ידיו, אלו שנמסרו לו בשעה ההיא. וממונה אחד עומד עליהם ושמו עזאל, וי"ב ממונים מסבבים אותו, לכל צד ג' ג'. וגם כאן, בצד גבורה דגבריאל, ג' מלאכים חג"ת, גבריאל קפציאל עזאל. ועזאל, ת"ת, כולל בעצמו י"ב. וקפציאל ממונה העליון עומד על כולם. אות אחת מתנוצצת על ראשיהם של כל אלו המחנות והיא אות ד', שהיא צד הגבורה שבגבריאל, וכולם נוסעים להתנוצצות של האות ההיא. אות זו תלויה באוויר על ב' אותיות אחרות, שהן א' ל'.

כד) לפנים מצד הגבורה שבגבריאל, בצד חסד שלו, הוא, שמעיאל ממונה העליון. זה מתחלף לד' שמות, משום שאינו עומד

אוריאל ורפאל, תו"מ שבמרכבה התחתונה, הוא משום שבי' קווים ימין ושמאל מיכאל וגבריאל הם עיקר הפועלים, ותו"מ אוריאל ורפאל, הם רק מקבלים מהם, ואין בהם חידוש, ע"כ לא הביא אותם.

ולא נשאר אלא א"ל, ו"ק. שהן האותיות ויקרא, שבצד ימין, מיכאל, ואותיות אל שבצד שמאל, גבריאל, שמהן יצאה הקריאה וההזמנה אל משה (כמ"ש לעיל אות י'). ומה שהזמנה אינו מביא שאר ב' המלאכים

באתי לגני

בינה, ונקשרו כל אחד בחברו. כמ"ש, אריתי מורי עם בְּשָׁמִי. כולם נישקו ונתרוו ממעיין של הנחל, יסוד הבינה.

ל) איכלו רְעִים, שְׁתו וּשְׁכְרוּ דוּדִים. כל אלו המדרגות שלמטה בבי"ע, וכל הענפים, כולם מתברכים וניזונים, כשאלו, ז"א ומלכות, המרומים בהכתוב, באתי לגני, מתברכים למעלה. מתברכים ומתבשרים בריחו של הקרבן.

לא) בשעה שירדה כנסת ישראל, המלכות, להשרות משכנה בארץ, במשכן, הקב"ה אמר לה למלכות, באתי לגני, משום שנמצאו ברכות ושמחה בכל העולמות, והמלכות נתבשרת, שתצאנה ממנה ברכות לכל. כי כשאלו ו"ק דז"א, המרומים בכתוב, באתי לגני, מתברכים, כל העולמות יחד מתברכים למטה ולמעלה, וישראל מתברכים מכולם.

וכתוב, באתי לגני אחותי כלה. שאין הקב"ה מזדווג עם כנסת ישראל, המלכות, אלא בזמן שאלו ו"ק דז"א, המרומים בכתוב, באתי לגני, מתרווים משיקוי הנחל שאינו פוסק, הבינה.

לב) אחותי כלה, מלכות, אדני. אריתי מורי, חסד, מדרגת אברהם, שנאמר עליו, אלך לי אל הר המור, הר המוריה. עם בְּשָׁמִי, נצה, מדרגת אהרון, שכתוב בו, ואתה קח לך בְּשָׁמִים ראש, והם זיווג זרוע ימין, חסד, בירך ימין, נצה. כמ"ש, נעימות בימינך נצה. ושתי ברכות הן כנגדם בתפילת שמונה עשרה: א. מגן אברהם, זהו חסד. ב. עבודה, כמ"ש, רְצֵה, זהו נצה.

לג) אכלתי יערי, זהו גבורה, הנקראת

כו) באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בְּשָׁמִי אכלתי יערי עם דיבשי שתיתי ייני עם חֲלָבִי, איכלו רְעִים, שְׁתו וּשְׁכְרוּ דוּדִים. מקרא זה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו. כתוב, אכלתי יערי עם דיבשי שתיתי ייני עם חלבי, ואח"כ כתוב, איכלו רְעִים. מי שמזמין אחר לאכול, הוא בעת כשהמזון מונח לפניו, אבל אחר שכבר אכל, איך יזמין אחר לאכול עימו? וכאן כתוב, אכלתי יערי, וכן שתיתי חלבי, הרי שכבר אכל?

כז) אלא אשרי הם ישראל, שהקב"ה רצה לטהר אותם, ובחר בהם מכל שאר העמים. ומשבחר בהם, רצה להרחיק אותם מכל מקטרגים שבעולם. ביום שהוקם המשכן למטה, באותו יום הוקם עימו משכן אחר למעלה. שכתוב, הוקם המשכן, סתם, משום שכולל גם המשכן שלמעלה, המלכות. ויום ההוא היה שמחתו של הקב"ה.

כח) כיוון שהוקם המשכן, כתוב, ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד. כשראה הקב"ה כך, אמר, ומה שע"י משה הוקם המשכן, והוא לחוץ, מיד, ויקרא אל משה. אמר לו: משה, חנוכת הבית בסעודה, אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. ע"כ התחיל לדבר עימו מקרבנות, שהיא סעודה לריח ניחות אישה לה'. זהו שכתוב, באתי לגני אחותי כלה. והמקרא הזה סובב על הקרבנות.

כט) באתי לגני, גן עדן העליון. אחותי כלה, כנסת ישראל, המלכות. כי ביום שהוקם המשכן, נדודו וזיווגים בכל הו"ק דז"א, המרומים בהכתוב, באתי לגני. ונדודו וזיווגים בגן עדן העליון, דז"א ומלכות, משום שכולם נתברכו משיקוי של הנחל,

יערי, אוכל אותה, מי שנאמר בו, באתי לגני אחותי כלה.

לד ויש שמחלק ו"ק דו"א אחר. אריתי מורי עם בְּשָׁמִי, גוף וברית, ת"ת ויסוד. יערי עם דיבשי, שוק הימין עם שוק השמאל, נצח והוד. ייני עם חלבי, זרוע שמאל עם הימין, חסד וגבורה, שייני גבורה, וחלבי חסד.

פחד יצחק. עם דיבשי, זהו הוד, דוד. הזיווג של זרוע שמאל, גבורה, עם ירך שמאל, הוד. שתיתי ייני עם חלבי, זהו גוף, ת"ת. וברית, זהו יסוד, יעקב, ת"ת, עם שלמה, יסוד. לאחר כך, איכלו רעים שתו ושכרו דודים, י"ב שבטים ב"ב ברכות, של שמונה עשרה, עם תוספת ברכת המינים, שהיא, ולמלשינים אל תהי תקווה. ע"כ אכלתי

איכלו רעים שתו ושכרו דודים

להשקותם מנחל העמוק, בינה. וע"כ, באלו כתוב אכילה, ובאלו שתיה. אלו, או"א עילאין, נקראים רעים. ואילו, זו"ן, נקראים דודים.

מוחין דחסדים מכונים אכילה, והוא המוחין דאו"א עילאין, חסדים בלי חכמה, כמ"ש, כי חפץ חסד הוא. והם אורא דכיא. ומוחין דהארת חכמה מכונים שתייה, יין המשמה. בעליונים, באו"א, כתוב אכילה בלא שתייה, כי באו"א עילאין אינו נוהג שתייה, הארת חכמה, כי בהם אין הי' יוצאת מאויר, אלא אכילה בלבד, חסדים. ע"כ כתוב בהם, איכלו רעים. כי או"א עילאין נבחנים כמו שלא יצאו מראש א"א. והם מלבישים למוחא סתימאה, המכונה יין המשומר. וע"כ יש להם נאדות יין, ואינם צריכים אלא לחסדים. ובאלו התחתונים, זו"ן, הצריכים שיקוי, צריכים לחכמה, וכל זמן שאין להם חכמה, נבחנים בהם החסדים לו"ק בלי ראש, וכתוב בהם שתייה, שתו ושכרו דודים, שצריכים לקבל חכמה מישסו"ת, הנקרא נחל עמוק. ואם לא, הם ו"ק בלי ראש.

לט דודים הם באהבה ולמה הם תחתונים? אלו החושקים זה לזה ואינם נמצאים תדיר ביחד, הם נקראים דודים, זו"ן, שלמטה מאו"א. ואלו הנמצאים תמיד יחד, ואינם מתכסים, ואינם נפרדים זה מזה, או"א עילאין, נקראים רעים. וע"כ אלו דודים ואלו רעים. רעים הם ברצון באהדות תמיד. דודים הם בתשוקה לזמנים ולא תמיד.

לח איכלו רעים שתו ושכרו דודים. אלו הם כל בעלי יבבה ויללה, שהם אותם הנמשכים מקו שמאל, והדינים דשמאל שורים עליהם, וע"כ מיבבים ומיללים תמיד. שכולם נתבשמו ונתברכו יחד ביום שהוקם המשכן, כי מסעודת המלך, שהוא קו אמצעי, נהנו כולם. ואוכלים כולם בשעה שהמלך בא שמת. וע"כ המלך הושמח, ומשמה את המלכה תחילה, ואח"כ אוכלים כולם ושמחים.

לו איכלו רעים שתו ושכרו דודים. אלו הם ו"ק דו"א. שתו ושכרו מיין המרווה הכל, מהארת החכמה. כל אלו שלמטה, המלאכים והנשמות שבבריאה, כיוון שאלו ו"ק דו"א מתברכים, כולם שלמטה מתברכים.

לז איכלו רעים, למעלה. שתו ושכרו דודים, למטה. למעלה זה מקום עליון, שהם באהדות ובשמחה, שאינם מתפרדים זה מזה לעולם, או"א עילאין, אלו נקראים רעים. כמ"ש, ונהר יוצא מעדן, ועדן אבא, נהר אמא, אינם נפרדים לעולם, ולעולם הם נמצאים ברצון באהדות ובשמחה. שתו ושכרו דודים, למטה דודים, זו"ן, המתחברים לזמנים, בשעת התפילה, ובשבתות ויו"ט, ולא תמיד כאו"א עילאין.

לח בעליונים, באו"א, כתוב אכילה ולא שתייה, כי מי שיש לו נאדות יין, לאכול הוא צריך. ומשום ששם באו"א עילאין שורה יין המשומר, ע"כ כתוב בהם אכילה. ובאלו התחתונים זו"ן, הצריכים שיקוי, כתוב בהם שתייה, כי כל הנטיעות, שהם צריכים

מא איכלו רעים, בשעה שנכנסה השכינה למשכן, שהיו נמצאות ברכות ושמחה בכל, והשכינה נכנסה במשכן ככלה לחופה, ואז נשלמו ישראל למטה, ונתאחדו בהקב"ה בארץ. כמ"ש, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ואז עליונים ותחתונים נתבשמו.

וזה, האכילה והשתייה האמורים בכתוב, הם שלמות הכל, כדי שתתברך כנסת ישראל, המלכות, ואז יש שמחה בכל העולמות. **מב** איכלו רעים, בקרבנות, משום שהם סעודת המלך להקריב לפניו, ונהנים מהם בעלי הדין, וכולם מתבשמים, והשמחה נמצאת בכולם.

הניצנים נראו בארץ

שלמטה, שירשו ישראל ע"י יהושע. קול התור זה הוא תייר הגדול, מראה הדרך, ז"א, שנקרא תורה, שנזדווג עם המלכות. כשבנה שלמה בית המקדש למטה, ואז נתעטר הקב"ה בעטרותיו, מוחין דג"ר מאמא, המכונים עטרות, כחתן בכלה. כמ"ש, צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אימו.

מד קול התור, היא תורה שבעל פה, מלכות. תורה שבכתב, ז"א, נקראת תורה סתם. תורה שבעל פה נקראת תור, ויקר, ולא ויקרא. ויקרא היא שלמות, ויקר, אינו כן. אף תורה, ז"א, היא שלמות. ותור היא המלכות, שאינה שלמה כמוהו.

מו כשירדה השכינה אל המשכן, כתוב, כלת משה חסר ו'. כי היא הכלה של משה, כי משה ז"א. כלת משה זו היא כנסת ישראל, המלכות, והכל דבר אחד, ולמלך העליון אמרו. כלומר שמשה מלך העליון, ז"א. כיוון שהוקם המשכן, עמד משה בחוץ, אמר, לא ראוי להיכנס אלא ברשות. מיד, ויקרא אל משה. ויקרא, היא זו שהבית ברשות שלה, הכלה, המלכות. וידבר ה' אליו, אותו שנקרא קול, ז"א, אותו שמשה אחוז בו. כי משה הוא מרכבה לז"א.

מב הניצנים נראו בארץ, וקול התור נשמע בארצנו. כתוב, נראו בארץ. מהו שכתוב עוד נשמע בארצנו, הרי בפעם אחד ארץ היה די? אלא הניצנים אלו הן הנטיעות שעקרום הקב"ה ושתל אותם במקום אחר, ונתגדלו כמו נטיעות כשמוציאות פרחים.

כי תחילה נברא העולם במידת הדין, במלכות שהיא מידת הדין. ראה הקב"ה שאין העולם מתקיים, כי ז"א ומלכות דמידת הדין אינם ראויים לקבל שום אור מחמת הצמצום הרוכב עליהם, שיתף עימה מידת הרחמים, שהעלה המלכות לבינה, ונמתקה במידת הרחמים. ואז נעשים ראויים לקבל המוחין מבינה. הניצנים אלו הן הנטיעות שעקרום הקב"ה, ז"א ומלכות, שעקרום הקב"ה ממקום המלכות דמידת הדין, ושתל אותם במקום אחר, במקום בינה, ואז נגדלו ועשו פירות, ונתגדלו כמו נטיעות כשמוציאות פרחים.

מג נראו בארץ. כי ארץ, מלכות, שנתברכה מז"א ומבינה. היא ארץ הקדושה, ארץ עליונה. עת הזמיר הגיע, הגיע הזמן לעקור ממשלתם של שרי העמים, שלא ישלטו על ישראל. והוא בשעה שהוקם המשכן.

מד וקול התור נשמע בארצנו. בארץ

מדוע באתי ואין איש

בישראל. כמ"ש, ישראל אשר בך אתפאר. **מה** ולא עוד, אלא ישראל משלימים האמונה, המלכות, בארץ. וישראל הם

מו מדוע באתי ואין איש, קראתי ואין עונה, הקצור קצרה ידי מפרדות. אשרי הם ישראל שבכל מקום שנמצאים, הקב"ה נמצא עימם, והקב"ה נמצא ביניהם ומתפאר בהם

השלמות של השם הקדוש. וכשישראל נשלמים במעשיהם הטובים, כביכול, נשלם השם הקדוש. וכשישראל אינם נשלמים למטה במעשיהם, ונתחייבו גלות, כביכול, השם הקדוש למעלה אינו שלם. כי זה עולה וזה יורד, שהישראל שלמעלה, ז"א, מסתלק ועולה למעלה, כנסת ישראל, המלכות, יורדת למטה, ונתרחקו זה מזה, כביכול, נשאר השם הקדוש בלי שלמות. והכל הוא

משום שכנסת ישראל בגלות. **מט** ואע"פ שישראל הם בגלות, הקב"ה נמצא ביניהם, ובא ומקדים לבית הכנסת, וקורא ואומר, שובו בנים שובבים אֶרְפָּה משובותיכם. ואין מי שיתעורר רוחו. אז, אמר הקב"ה, מדוע באתי ואין איש, קראתי ואין עונה. הקדמתי, ואין איש שיתעורר רוחו.

קרבן לה'

נ באותו יום שנשתכלל בית המשכן, הקב"ה הקדים ושרה בו. מיד, ויקרא אל משה, וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמור. וידבר ה' אליו, שהודיע לו, שעתידים ישראל לחטוא לפניו, ושיתמשכן אוהל מועד הוזה בחטאיהם, ולא יתקיים בידיהם. כמ"ש, וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמור. אמר לו, שעתיד להתמשכן בחטאיהם של ישראל, ולא יתקיים בקיומו. אבל הרפואה לזה הוא, אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. הרי לך קרבנות, המגינים על הכל.

נג אלא כי קרבן אלקים, לא כתוב, אלא זבחי אלקים. רק השחיטה נקראת על שם אלקים. וע"כ שחיטתו בצפון, כי הצפון רומז על שם אלקים, דין, כי זביחה היא אל השם אלקים, צד הגבורה, שיתבשם וישבר רוח הדין, ויהיה נחלש הדין, ויתגברו הרחמים על הדין. וע"כ כתוב, זבחי אלקים, לשבר הכוח והתוקף של דין קשה. שכתוב, רוח נשפָּרה, שיהיה רוח, החזק הזה של הדין, נשברה, ולא יתגבר רוחו וכוחו ותוקפו. והאדם צריך אז לעמוד על המזבח ברוח נשבר, ויתבייש ממעשיו, כדי שיהיה נשבר רוח התקיף הזה. והכל הוא כדי שהדין יתבשם, ויתגברו הרחמים על הדין.

נד אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. מהו מכם? הכתוב בא להוציא את אדם הראשון, שהוא הקריב קרבן, כשברא הקב"ה את העולם. שלא הקריב מבקר וצאן, אלא שור מִקְרִין, בעל קרן אחת. אדם כי יקריב מכם, להוציא אדם הראשון, שלא היה מכם.

נא קרבן היה צריך להיקרא קירוב, ולמה נקרא קרבן? קרבן הוא התקרבות של כתרים הקדושים, הספירות חג"ת נהי"מ, שמתקרבים כולם יחד ומתקשרים זה בזה, עד שנעשים כולם אחד בייחוד השלם, שיתתקן השם הקדוש כראוי. שכתוב, קרבן לה', פירושו קרבן, התקרבות, של אלו הכתרים הקדושים חג"ת נהי"מ להויה, שהוא רחמים, קו האמצעי, שיתתקן השם הקדוש, ולייחד אותו כראוי, כדי שימצא רחמים בכל העולמות, והשם הקדוש יתעטר בעטרותיו, שיתבשם הכל.

נב וכל זה הוא, כדי שיתעורר הרחמים ולא יתעורר הדין. ומשום זה להויה הוא ולא

גדול ה'

שבת העולה על כל שאר השבחים, שזכו בני

נה שיר מזמור לבני קורת. שיר הזה הוא

שבת זוגו של איוב, הייתה כמוהו ביראת הקב"ה, ומצד אשתו היה נקרא גדול. אף כאן, גדול ה' ומהולל מאוד. במה הוא גדול? בעיר אלקינו הר קודשו, המלכות, ומצידה נקרא ה' גדול, מטעם שהחכמה שהיא הגדלות, אינו מושפע לז"א אלא כשהוא עם הנוקבא.

נט ומשום זה שבת זה נאמר ביום שני. כי ג' ימים הראשונים דמעשה בראשית הם כנגד ג' קווים דז"א, ויום שני הוא קו שמאל, שמשם נמשך החכמה אל המלכות, כמ"ש, שִׁמְאֵלו תַּחַת לְרַאשֵׁי. ולמה לא כתוב, כי טוב, בשני, אם הוא חשוב כל כך, שמשם נמשך החכמה? משום שעתידיים להיפרד. כלומר, כל עוד שלא נפרדו ז"א ומלכות זה מזה, אלא המלכות, שבה החכמה, הייתה דבוקה בז"א, והיו שניהם פרצוף אחד, לא היה טוב. כמ"ש, לא טוב היות האדם לבדו. כי בזמן שהוא לבדו, והנוקבא עוד לא נלקחה ממנו, כתוב, לא טוב. וע"כ לא כתוב, כי טוב, ביום שני.

ס גדול ה' ומהולל. כמ"ש, שגדול רק כשהוא עם המלכות. יפה נוף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, הוא השבח של החיבור שלהם, כי יפה נוף, זהו הקב"ה, וזהו צדיק, יסוד דז"א. משוש כל הארץ, כי אז שמחת הכל, וכנסת ישראל, המלכות, מתברכת.

קורח לשבת לו. שיר מזמור, לשון כפול, יורה שבת על שבת. שבת שנחלק לשני שבחים.

נו וזכו בני קורח לשבת לכנסת ישראל. כי כתוב, גדול ה' ומהולל מאוד בעיר אלקינו הר קודשו. מתי נקרא הקב"ה גדול? בזמן שכנסת ישראל, המלכות, נמצאת עימו. כמ"ש, בעיר אלקינו הוא גדול, שפירושו, עם עיר אלקינו, עם המלכות, הוא גדול. כי ז"א, שנקרא הויה, הוא תמיד בחסדים מכוסים מחכמה. חכמה היא ג"ר, המכונה גדלות. כשממשיך חכמה בשביל המלכות, הנקראת כנסת ישראל, יש לו ג"ר ונקרא גדול. אבל בלי המלכות אין לו חכמה, ואינו גדול. כי אין החכמה נגלית בשום ספירה אלא במלכות לבדה.

נד למה צריך לומר כאן, בעיר אלקינו, היה מספיק שיאמר, בעיר הר קודשו. ודאי, כי עיר שהיא מלכות, יראת אלקינו נקראת, והיא שבחם של ישראל. הכתוב מלמדנו, שהמלך בלי המלכה אינו מלך, ואינו גדול, ואינו מהולל. ולכן כל מי שאינו נמצא דכר ונוקבא, נעדר ממנו כל שבת, ואינו בכלל אדם. ולא עוד אלא שאינו כדאי להתברך.

נח כתוב, ויהי האיש גדול מכל בני קדם. כתוב בספרו של רב המנונא סבא,

מי שלא נשא אישה הוא פגום [מא] דלא אתנטיב איהו פגים]

סב בשעה שהאדם מתקן מעשיו ע"י הקרבן, הכל מתבשר ומתקרב ומתקשר זה בזה בייחוד שלם. כמ"ש, אדם כי יקריב מכס. כי יקריב, לקשר הדברים כראוי.

סג אדם כי יקריב, הוא להוציא מי שלא נשא אישה. כי קרבנו אינו קרבן, וברכות אינן נמצאות אצלו, לא למעלה ולא למטה. ממשמע, שכתוב, אדם כי יקריב, והוא משונה, שאין הוא אדם, ולא בכלל אדם הוא, והשכינה אינו שורה עליו, משום שהוא

סא אלקים בארמנותיה נודע למשגב, כי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו. נצח והוד מכונים ארמונות, שמשם קיבוץ כל הברכות, קיבוץ השמחות היוצאות משם ע"י מדרגה זו, הנקראת צדיק, יסוד. ושם, ביסוד, מתקבצות הברכות, לְבִשָּׁם את עיר הקדושה הזו, המלכות, שתתברך מְשָׁם. כי הנה המלכים נועדו, אלו הם כל ספירות המלך ז"א, בכלל אחד. תחת השם מלך. וגם המלכות נקראת מלך, ועל שניהם נאמר, המלכים. וְאֵלוֹ הדברים עולים לעניין אחר.

שהמלך היה מוכן לבוא אליה, ואיש ההוא גרם שיסתלק המלך ממנה, אז ציוותה המלכה להרוג אותו האיש.

זז כך בעת שנכנסו נדב ואביהוא, ובידיהם קטורת, שמחה המלכה, המלכות, ונתתקנה לקבל את המלך, ז"א. כיוון שראה המלך, שאלו האנשים בעלי מומים, לא רצה המלך, שעל ידיהם יבוא אל המלכה לשרות עימה, ונסתלק המלך ממנה. כשראתה המלכה, שבשבילם נסתלק המלך ממנה, מיד, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם.

חח וכל זה הוא, משום שמי שאינו נשוי, הוא פגום, הוא בעל מומים לפני המלך, וקדושת המלך נסתלק ממנו, ואינו שורה בפגם. וע"ז כתוב, אדם כי יקריב מכם קרבן. מי שנקרא אדם, יקריב, ומי שאינו נקרא אדם, שהוא הבלתי נשוי, לא יקריב.

טט מן הבהמה, מן הבקר ומן הצאן, תקריבו את קרבנכם. מן הבהמה הוא כלל, שכולל כל מיני בהמות, טמאות וטהורות. מן הבקר ומן הצאן, הוא פרט לאחר הכלל, שאין בכלל אלא מה שבפרט, כלומר דווקא אלו הכשרים לאכילה. ושאינם כשרים לאכילה, אסור להקריב.

פגום, ונקרא בעל מום, ובעל מום נתרחק מכל. כש"כ, ממזבח להקריב קרבן.

סד ונדב ואביהוא מוכיחים, שכתוב, ותצא אש מלפני ה'. מטעם שלא היו נשואים. ומשום זה כתוב, אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. אדם הנמצא דכר ונוקבא, הוא ראוי להקריב קרבן זה, ולא אחר.

סה נדב ואביהוא, כך הם, ודאי מטעם שלא היו נשואים. הקטורת הוא עליון מכל הקרבנות שבעולם, שבשבילו מתברכים עליונים ותחתונים. וקרבן הזה שהוא למעלה מכל הקרבנות, לא היו ראויים להקריב, משום שלא היו נשואי אישה. וע"כ לא היו ראויים להקריב קרבן, כש"כ לדברים עליונים, כמו קטורת, שאינם ראויים שיתברך העולם על ידיהם.

סו ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם. למה נענשו קשה כל כך? משל לאדם שבא לפני המלכה, לבשר לה שהמלך בא לביתה וישרה אצלה לשמוח עימה. בא האיש לפני המלך, ראה המלך שהאיש הוא בעל מומים, אמר המלך, אין זה כבודי, שע"י פגום הזה אבוא אל המלכה. בתוך כך, תיקנה המלכה את הבית בשביל המלך. כיוון שראתה,

אם עולה קרבנו

וממחשבה ההיא מתפשטים אורחות ושבילים להטות דרכיו בעוה"ז ובעוה"ב. וממחשבה ההיא נמשכת ויוצאת זוהמה דיצר הרע להרע, לו ולכל. וממחשבה ההיא נמצאים עבירות וחטאים וזדונות, עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים. וע"ז כתוב, כי לא מחשבותי מחשבותיכם.

עב ומשום שהמחשבה ראש הכל, כתוב, בראש הכל, אם עולה קרבנו. כי העולה מכפר על המחשבה. וכתוב, מן הבקר, ולא כל בקר. רק פר בן בקר, זכר, ולא פרה, נקבה. זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה. מטעם שהזכר נבחן למעלה מן הנקבה. וכן מן הצאן מן הכבשים ומן העזים, ולא נקבה.

עג אם עולה קרבנו. כמ"ש, כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבותי, מחשבותי כתוב, חסר ו'. מחשבה של הקב"ה ספירת החכמה, עליונה וראש הכל. כי פרצוף ז"א מתחיל מחכמה, והכתר שלו הוא מאמא. וממחשבה ההיא נתפשטו אורחות ושבילים, להמציא השם הקדוש, ולתקן אותו בתיקוניו כראוי. וממחשבה ההיא נמשך ויוצא השיקוי של הגן העדן להשקות הכל, וממחשבה ההיא מתקיימים עליונים ותחתונים. וממחשבה ההיא נאצלה תורה שבכתב, ז"א, ותורה שבעל פה, המלכות.

עא המחשבה של האדם היא ראש הכל.

מקריבים למטה, אל היסוד? ראש הכל הוא המחשבה, ספירת החכמה, ראשית ז"א. והסיום של מחשבה הוא מקום שנקרא בוקר. הוא סיום הגוף המבשם, הנוקבא, יסוד, סיום ז"א שנקרא גוף. כך המחשבה של אדם היא ראש לכל. סיום מחשבה היא, הוא כאשר נעשה המעשה שחשב, אז נסתיימה המחשבה. מתי הוא זה? בבוקר. כמ"ש, הוי חושבי און ופועלי רע. מתי? על משפכותם באור הבוקר יעשוה. אשר אור הבוקר רומז על יסוד. וע"כ המחשבה שבקרוב עולה למקום המחשבה, שהיא חכמה, והמעשה של הקרבן, מתקרב לסיום המחשבה ודאי, שהוא יסוד.

עג) כל הבא לקרבן עולה, כולם זכר ולא נקבה, משום שקרבן עולה, עולה על הלב, על המחשבה שהיא למעלה מן הלב. ונודע, מי העומד על הלב, המחשבה. שהמחשבה, שהיא חכמה, נבחנת לזכר. והלב לנקבה, בינה, הלב מבין, שמקבלת מחכמה. ומשום זה קרבן עולה, עולה למעלה, וכולם זכרים. וע"כ פתח הכתוב תחילה בקרבן עולה, יותר מכל שאר הקרבנות, כי המחשבה היא ראש הכל.

עד) א"כ, במקום מחשבה של מעלה היה צריך להקריב העולה, לספירת חכמה, ולמה

נפלה לא תוסיף קום

כבומנים של גלויות האחרות. ומקרא זה מלמד כך, שכתוב, נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ולא כתוב, נפלה ולא אוסיף להקימה.

עט) משל למלך שכעס על המלכה, והשליכה מהיכלה לזמן ידוע. כשהגיע זמן ההוא, מיד הייתה באה המלכה וחזרה לפני המלך. כן היה פעם אחת, ושתיים, ושלוש פעמים. בפעם האחרונה, נתרחקה מהיכל המלך, והשליך אותה המלך מהיכלו לזמן ארוך. אמר המלך, פעם הזאת אינה כשאר פעמים, שהיא תבוא כך לפני, אלא אני אלך עם כל בני היכלי, ואבקש אותה.

פ) כשהגיע אליה, ראה אותה שהייתה שוכבת על העפר. מי ראה כבוד המלכה בזמן ההוא, והבקשות של המלך נגדה, עד שאחו אותה המלך בידיו, והקים אותה, והביאה להיכלו, ונשבע לה, שלא יפרד ממנה עוד לעולם, ולא יתרחק ממנה.

פא) כך הקב"ה, בכל פעם שכנסת ישראל הייתה בגלות, כשהגיע הזמן, היא באה וחזרה לפני המלך. ועתה בגלות הזה אינו כן, אלא הקב"ה יאחו בידיו, ויקים אותה, ויתרצה אליה, וישיב אותה להיכלו. ובוא וראה שכך הוא, שהרי כתוב, נפלה לא

עו) בתולת ישראל, בתולה שנתברכה מן שבע ספירות הג"מ נהי"מ דו"א, נקראת בת שבע, המלכות. ובתולה למטה יורשת שבע ברכות בשבילה. הכתוב, ואתה בן אדם שא קינה על בתולת ישראל, נאמר על כנסת ישראל, המלכות. ולפי"ז קשה, שכתוב, נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. אם הפרשה הייתה נאמרת בדרך נחמה, היינו אומרים, נפלה, לא תוסיף עוד לנפול, קום בתולת ישראל. אבל בפרשה זו קינה נאמרה.

עו) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. מי שיש לו כעס על אשתו ויוצאת ממנו, לא תחזור אליו לעולם. א"כ, אוי לבנים שנגלו עימה.

עז) אוי לדור שרועים לא נמצאים, והצאן תועות והולכות, ואינן יודעות לאיזה מקום הולכות, שלא לימין ולא לשמאל. ודאי מקרא זה צריכים לדעת אותו, והכל גלוי לאלו הרואים בדרך התורה בדרך אמת.

עח) בכל הגלויות שגלו ישראל, לכולם שם זמן וקץ, ובכולם היו ישראל שבים להקב"ה, ובתולת ישראל, המלכות, הייתה חוזרת למקומה, בזמן שגור עליה. ועתה בגלות האחרון אינו כן. כי היא לא תחזור כך

פג וכן כל אלו בני היכל המלך פותחים לדבר עימה בלשון הזה. כמ"ש, קומי אורי, כי בא אוֹרְךָ, הרי המלך כאן. ודאי אז, כשהמלך מתפייס עימה, הוא הכבוד שלה ושמחת הכל. בכל הפעמים היא באה לפני המלך וקמה לפניו. כמ"ש, ותבוא לפני המלך, ותעמוד לפני המלך. אבל בפעם הזאת אינו כן, אלא המלך יבוא אצלה, ויתרצה עימה, וישיב אותה להיכלו. כמ"ש, הנה מִלְכְךָ יבוא לך, ודאי, ולא אתה אליו. יבוא לך, להתרצות עימך. יבוא לך, להקים אותך. יבוא לך, להשלים אותך בכל. יבוא לך, להעלות אותך להיכלו ולהתחבר עימך חיבור תמידי לעולם. כמ"ש, וארְשִׁתֶּיךָ לי באמונה.

תוסיף קום מעצמה. וע"כ כתוב, ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת, היא לא תוסיף קום כבזמנים אחרים, אלא אני אקים אותה, ולא תקום מעצמה. וע"ז כתוב, ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת. אני אקים את סוכת דוד. מי סוכת דוד? הוא בתולת ישראל. הנופלת, כמ"ש, נפלה. וזה הוא כבוד בתולת ישראל ושבח שלה, שלא תוסיף לקום מעצמה, אלא הקב"ה יקים אותה. **פב** ודאי זהו בירוורו של הדבר. עתיד הקב"ה להכריז על כנסת ישראל, ואמר, התנערי מעפר קומי שבי ירושלים, כמי שאוחז ביד חברו, ואומר, התנער, קום. כך הקב"ה יאחז בה ויאמר, התנערי, קומי.

קול השופר הולך ותִּזְק

פז כיוון שהתורה יצאה מבינה, לוחות הראשונים היו רשומים מבינה, שכתוב, חרות על הלוחות, אל תקרא חרות בח' קמוצה, אלא חירות בח' צרויה, היא חירות ממש, להיותה המקום שכל החירות תלויה בה. כי אין חירות מכל הקליפות אלא ע"י האורות של הבינה. ואין לך דבר בתורה, שיש בו מחלוקת, שלא ילך הכל למקום אחד, מלכות, ומתקבץ למעייין אחד, שהוא יסוד.

פח ויהי קול השופר הולך, כמ"ש, כל הנחלים הולכים אל הים, אל המלכות. וכתוב, הכל הולך אל מקום אחד. ותִּזְק מאוד, הבינה, ס' סתומה, יורה שאין לך דבר בתורה שיהיה חלש או שבור, וכשתסתכל ותדע אותו, תמצא אותו חזק כפטיש יפוצץ סלע, ואם הוא חלש, ממך הוא. כמ"ש כי לא דבר רִיק הוא מכס, שאם הוא רִיק, מכס הוא. וע"כ אומר הכתוב ותִּזְק מאוד.

פח ויהי קול השופר הולך ותִּזְק מאוד. קול השופר, ת"ת ובינה. קול השופר, הוא קול היוצא משופר, אשר קול, ז"א, היוצא משופר, בינה. כי ודאי שהבינה נקראת שופר, כמ"ש, יתקע בשופר גדול. הבינה היא שופר גדול, שבה יוצאים העבדים לחירות עולמים. כי שנת החמישים היא בינה, שמאירה ומוציאה העבדים לחירות. שכל הקליפות המשעבדים מתבטלות מאורותיה.

פח ויש מי שלומד, שהכל הוא אחד, קול הנקרא שופר, בינה, שכתוב, קול גדול ולא יִסָּף. קול גדול בינה, נקרא שופר. וע"כ כתוב, קול השופר הולך. לאן הוא הולך? אם תאמר להר סיני, או לישראל, היה צריך לומר, יורד. אלא התורה יוצאת מן הבינה, והמילה הולך, הוא על התורה. שממקום זה, בינה, שהוא כלל של כל הקולות, ניתנה התורה.

קולו של משה

סודות עליונים. והאלקים יעננו בקול, בקולו של משה, בקול ההוא שאחז בו משה, בז"א,

פט כתוב, משה ידבר והאלקים יעננו בקול. במקום זה נכלל דברים עליונים,

הנקרא קול. והיה בהיפך, שכתוב, וידבר אלקים. וכאן כתוב, משה ידבר.

צא אלא, משום שכתוב, ויאמרו אל משה, דבר אתה עימנו ונשמעה ואל ידבר עימנו אלקים. וע"כ, משה ידבר והאלקים יעננו. מה שלא היה כן מקודם לכן, שאז כתוב, וידבר אלקים. כי אין לך דבר בתורה מפי משה בלבד. וקללות שבמשנה תורה, משה מפי עצמו אמר. מפי עצמו, פירושו, הללו הקללות שבתורת כהנים נאמרו מפי

צא אע"פ שהתורה נאמרה כולה מפי הגבורה, המלכות, מפי עצמו של משה, ז"א, ג"כ נאמרה. כגון הקללות שבמשנה תורה. ואח"כ נכללו מפי הגבורה. כמ"ש, משה ידבר והאלקים יעננו בקול. משה ידבר, זה קולו של משה, ז"א, והאלקים יעננו בקול, זהו גבורה, המלכות, שהודה לקול ההוא. כמ"ש, יעננו בקול, בקול של משה.

ובת כהן כי תהיה לאיש זר

נברא, שהרי אין לו חלק כלל בשם הקדוש, וכשהנשמה יוצאת ממנו אינה מתאחדת בו כלל בהשם הקדוש, כי מיעט דמות של אדונו, שאינו מעמיד צורתו אחריו, שהוא צלם אלקים. עד שמתקשרת ומתקנת לגמרי.

צו כמ"ש, ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה. ובת כהן, זו נשמה הקדושה, הנקראת בת מלך. כי הנשמה הקדושה יוצאת מזיווג המלך והמלכה, ז"א ומלכות, ומשום זה כמו הגוף שלמטה הוא זכר ונקבה, כך הנשמה למעלה עם הגוף הם זכר ונקבה, שהנשמה היא נקבה, והגוף הוא זכר. וכמ"ש, כי תהיה אלמנה, שתהיה הנשמה אלמנה מגוף שנתחברה בו, כי מת. וגרושה, שנגרשה מחלק ההוא של השם הקדוש, משום, כי זרע אין לה, שתמצא משום זה כעין שלמעלה להתקשר בשם הקדוש. ע"כ, וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ. וְשָׁבָה, שתתקן עצמה כמו שהייתה מקודם שירדה לגוף. ואז, וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ, זהו הקב"ה. כנעוריה, היינו כבתחילה. אחר שנתקנה, מלחם אביה תאכל, שתענג בתענוגי המלך.

צז מכאן ולהלאה, וכל זר לא יאכל קודש. זר הוא, שלא הקים השם הקדוש למטה, שלא הוליד בן ובת, ואין לו בו חלק. לא יאכל קודש, אין לו חלק מתענוג

צב ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ כנעוריה, מלחם אביה תאכל. אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עכו"ם, כי כשהקב"ה ברא העולם, לא ברא אותו אלא בשביל ישראל, כדי שיקבלו התורה על הר סיני, ויטהרו לגמרי, וימצאו צדיקים לפניו.

צג כשנשלם עוה"ז בישראל, כמו למעלה, כמו זו"ן העליונים, ואדם ההוא נתקע בארץ ורומו מגיע עד גובה השמים, רצה הקב"ה להשלים הנשמה הקדושה ממעלה למטה, כדי שיתאחדו ויתקשרו זה בזה, הנשמה בגוף והגוף בנשמה. כמ"ש, וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה, ויפח באפיו נשמת חיים. שיהיו קשורים זה בזה, ויהיה שלם כעין של מעלה, ויתקן עצמו כך.

צד ומשום זה ברא אותו זכר ונקבה, שיהיה שלם. ומתי נקרא האדם שלם כעין של מעלה, הוא בשעה שמתחבר עם בת זוגו באחדות בשמחה וברצון, ויצאו ממנו ומאשתו בן ובת. ואז הוא אדם שלם כעין של מעלה, והוא משלים למטה כעין השם הקדוש העליון. כי י"ה או"א, ו"ה בן ובת, ואז נקרא שם הקדוש העליון עליו.

צה ואדם שאינו רוצה להשלים השם הקדוש למטה, להוליד בן ובת, טוב לו שלא

העליון, שיש בו אכילה, שכתוב, איכלו רעים, אכילה שלמעלה, תענוגו של הקב"ה, ועונג הזה שורה במקום ששורה העונג כשריה הקרבן היה עולה.

ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים

שלו מחכמה, ונעשו ראש וג"ר. וכתוב, ריח לעבדיו, הארת חכמה, המכונה ריח, ניהוח לה', חסדים, המכונים ניהוח. וע"כ נתעכבה סעודת המלך משום סעודת עבדיו. כי אם היה מקבל החסדים, הסעודה שלו, מטרם שמתקין סעודת הארת החכמה בשביל עבדיו, או היו החסדים שלו בלי חכמה כלל, והיו ו"ק בלי ראש. וע"כ מחכה שיתקן וימשיך תחילה סעודת הארת החכמה בשביל עבדיו, ואז נכללים, בדרך אגב, סעודת החסדים שלו מן הארת החכמה, שהמשיך לעבדיו, ונעשו החסדים בבחינת ג"ר. ונמצא שישראל, שהם עבדיו, מפרנסים לאביהם שבשמים. שבסיבתם נשלמה הסעודה שלו מג"ר. אמנם ודאי שגם סעודתו עצמו, הארת החסדים, אינה בשביל עצמו, אלא להשפיע לתחתונים. וכתוב, מסעודת המלך אוכלות נשמות הצדיקים. כי אם עבדיו מקבלים בחינת ריח, הארת חכמה, מי מקבל החסדים מסעודת ה' נשמות הצדיקים הנמשכים מז"א, הם מקבלים החסדים מז"א. אבל סתם ישראל מקבלים מהארת החכמה הכלולה בחסדים, ריח, משום שתלויים במלכות.

צח בשעה שנמצאים מזונות למטה, נמצאים מזונות למעלה. בדומה למלך שהתקין הסעודה שלו, ולא התקין לעבדיו. אחר שמתקין לעבדיו, הוא אוכל הסעודה שלו. כמ"ש, אכלתי יערי עם דיבשי, זו היא סעודת המלך. איכלו רעים, שתו ושכרו דודים, זו היא סעודה של עבדיו. והסעודה היא מריח הקרבן, כשריח הקרבן היה עולה. ומשום זה נקרא ריח ניהוח לה'. ריח, הארת חכמה משמאל, היא לעבדיו. ניהוח, הארת החסדים מימין, הוא לה'. וע"כ נתעכבה סעודת המלך משום סעודת עבדיו. ומשום זה למדנו, שישראל מפרנסים לאביהם שבשמים. כי אינו אוכל מטרם שמתקין הסעודה לעבדיו. ומסעודת המלך אוכלות רק נשמות הצדיקים.

ז"א תמיד בבחינת כי הפץ חסד הוא, שחפץ בחסדים ולא בחכמה. אלא שמקבל חכמה רק להשפיע אל המלכות ולעבדיו, שהם מרכבה להמלכות. ונודע, שחסדים בלי חכמה הם מחוסרי השלמות, ו"ק בלי ראש. ולפיכך אין ז"א מקבל הארת החסדים שלו, מטרם שישפיע הארת החכמה בשביל עבדיו התלויים במלכות, כי אז נכללים החסדים

הנה מה טוב ומה נעים

שבת אחים גם יחד.

ק/א הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, הוא כמ"ש, ואיש אשר יקח את אחותו, וראה את ערוותה והיא תראה את ערוותו, חסד הוא. ואיש, זה הקב"ה. אשר יקח את אחותו, זו כנסת ישראל. וכל כך למה? כי חסד הוא. וע"כ, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, הקב"ה וכנסת ישראל. גם, לרבות ישראל שלמטה. שבשעה

צט הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. אשרי הם ישראל, שלא נתן אותם הקב"ה לשר או לשליח, אלא ישראל אחוזים בו, והוא אחוז בהם. ומאהבתם, קרא אותם הקב"ה, עבדים. כמ"ש, כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. לאח"כ, קרא אותם, בני. כמ"ש, בני אתם לה' אלקיכם. לאח"כ קרא אותם אחים. כמ"ש, אחי ורעי. ומשום שקרא אותם אחים, רצה לשים שכינתו בהם ולא יסור מהם. אז כתוב, הנה מה טוב ומה נעים

שז"א, קו האמצעי, יעורר את הזיווג דאור החסדים על מסך דחיריק שלו, הממעט את קו השמאל, ולא היה עוד להמלכות במה להיאחז, וירדה משם, וחזרה ונבנתה מחדש, ע"י או"א וז"א מְחֻזָּה ולמטה, עד שנעשית ראויה למצב הב', שהוא זיווג ז"א ומלכות פב"פ. וירידה זו של המלכות מְחֻזָּה ולמעלה, שהיא מדרגת ז"א, לנוקבא נפרדת ממנו למטה מְחֻזָּה, נקראת בשם נסירה, כי הדבקות שהייתה למלכות בז"א, מטעם היותם במדרגה אחת, כבר נתנסרה, כי נחלקה מז"א למדרגה נפרדת בפני עצמה.

ויש מעלה במצב הא' יותר מבמצב הב', כי במצב הא' הייתה מקבלת חכמה מקו שמאל דבינה, אע"פ שהחכמה לא הייתה מאירה בה מחוסר חסדים, מ"מ מדרגה גדולה היא מאוד. ויש מעלה במצב הב', כי אע"פ שנתמעטה, ואינה יכולה לקבל חכמה עוד מקו שמאל דבינה, אלא שמקבלת ו"ק דחכמה המלוכשים בחסדים מז"א, אמנם הם מאירים בה פב"פ, משא"כ במצב הא' הייתה בחושך, כי החכמה הגדולה שבה, הייתה מחוסרת חסדים, ולא יכלה להאיר.

וכל זה אמור רק בהארת המלכות לתחתונים, ולא כלום בערך עצמה.

שכנסת ישראל באחדות, בזיווג פב"פ עם הקב"ה, ישראל שלמטה שורים בשמחה בהקב"ה, ומשום זה כתוב, גם יחד. גם יחד בא לרבות, צדיק, יסוד, בכנסת ישראל, שהם זיווג אחד, וע"כ אומר, גם יחד, כי יחד הוא מלשון אחד.

יש ב' מצבים במלכות:

א. כשז"א מעלה אותה למְחֻזָּה ולמעלה שלו, ומלבשת לקו שמאל דבינה, וממשכת חכמה. וז"א עצמו מלביש קו ימין דבינה וממשיך חסדים. ובמצב הזה הייתה המלכות ביום ד' דמעשה בראשית. ואז היו נקראים ז"א ומלכות ב' מאורות הגדולים. כי הייתה גדולה כמו ז"א. גם נחשבים לאח ואחות, להיותם שניהם במדרגה אחת, זה ימין וזה שמאל. ומבחינה זו נחשבים ג"כ לדבוקים זה בזה, כי כל הבחינות שהן במדרגה אחת נבחנו לדבוקות זו בזו. שדבקות פירושו השתוות. אמנם המלכות הייתה אז בחושך ואחוריים, מטעם ששמאל בלי ימין משפיע חכמה בלי חסדים, וחכמה בלי חסדים אינה יכולה להאיר.

ב. נמשך מצב הא' עד שהקב"ה, קו האמצעי, אמר לה, לכי ומעטי את עצמך.

איש כי יקח את אחותו

שמאל, שאלו הדינים דמסך דחיריק נבחנו לערוות דנוקבא, דינים דנוקבא. וההמשכה של הדינים נבחנת לראייה.

וע"כ אומר, והוא, ז"א, ראה, המשך, את ערוותה, דינים דנוקבא, שעורר בה ע"י המשכת המסך. והיא, המלכות, תראה את ערוותו, תראה הדינים דדכורא, המכונים ערוותו, שאי אפשר לה לעמוד בהם, שמחמת זה נתעורר בה רצון להיפרד ולהתנסר ממנו. באופן, שיש כאן ב' סיבות לנסירת המלכות מז"א:

א. המשכת מסך דחיריק למעט קו השמאל, שפעולה זו דז"א מרומזת בהכתוב, והוא ראה את ערוותה.

ק/ב) ערווה הרוחנית היא דינים. ויש ב' מיני דינים:

דינים דדכורא - הנמשכים מקו שמאל בלי ימין, ערוות הזכר.

דינים דנוקבא - הנגלים עם הצמצום והמסך שבמלכות, ערוות הנקבה.

ואיש, הקב"ה, אשר יקח את אחותו, כנסת ישראל. שהקב"ה, ז"א, יקח את המלכות, ויעלה אותה לבחינת אחותו, למצב של אחוריים וחושך לנוקבא. ונבחן שז"א ומלכות דבוקים זה בזה. כי להיותם במדרגה אחת נחשבים לדבוקים זה בזה, ומצב הזה נמשך, עד, והוא ראה את ערוותה, שממשיך המסך דחיריק להזדווג עליו ולמעט הקו

גם המעלה של מצב הב', שתהיה מלאה עם אורות להשפיע לישראל. ולחיבור ב' מצבים אלו יחד היה מתגעגע. גם, לרבות ישראל שלמטה, שגם תהיה יכולה להשפיע לישראל למטה, כמו במצב הב', שבשעה שכנסת ישראל באחדות, בעת שהם בזיווג פב"פ כאחד במצב הב', ישראל שלמטה שורים בשמחה בהקב"ה, שגם הם מקבלים האורות או מהמלכות. ולחיבור ב' מצבים אלו היה מתגעגע ואמר, הנה מה טוב. המילה גם, מרבה, שגם יסוד דו"א, הנקרא צדיק, ישפיע בה, שיסוד ומלכות יהיו בזיווג אחד, כנוהג במצב הב'. ולכן כתוב, גם יחד.

קא איך המילה אחד מורה על הזיווג השלם? כמ"ש, שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, אחד זו כנסת ישראל, המתאחדת בהקב"ה, ז"א. הזיווג דכר ונקבא נקרא אחד, כי במקום שהנוקבא שורה, נקרא אחד, משום שזכר בלי נקבה נקרא חצי גוף. וחצי אינו אחד, וכשמתחברים יחד ב' חצאי גוף, נעשו גוף אחד, ואז נקראים אחד.

קב ועתה בגלות אין הקב"ה נקרא אחד, כי כנסת ישראל, המלכות, בגלות, והקב"ה, ז"א, עולה למעלה ונפרד הזיווג של ז"א ומלכות, והשם הקדוש אינו נמצא שלם ואינו נקרא אחד. ונקרא אחד כשהמלכה נמצאת עם המלך, ומתחברים יחד. כמ"ש, והייתה לה' המלוכה, זו היא כנסת ישראל, שהמלכות נקשרת בה, ואז, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמנו אחד. וכמ"ש, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. אשר יחד רומז על הזיווג הגדול, הנקרא אחד, הנוהג במצב הב'.

קג כשמן הטוב על הראש. שמן הטוב, זהו שמן משחת קודש, הנמשך ויוצא מעתיק, כתר, שהשמן הזה, האורות דעתיק, נמצא בנהר העליון, בינה, היונק לַבְּנִים, זו"ן, להדליק הנרות, הספירות דזו"ן. ושמן שזו"ן יונקים מן הבינה, נמשך על ראש המלך, ג"ר דז"א, ומראשו לכבוד הדיקנא שלו, ומשם נמשך לכל לבושי הכבוד שהמלך מתלבש

ב. כל זמן שהיא מלבשת קו שמאל דאמא בלי ימין, היא שורה בדינים דדכורא הבאים מקו שמאל, שאינה יכולה לסבול, והיא רוצה להתנסר ולהיפרד ממנו, כמ"ש, והיא תראה את ערוותו. ואלו ב' הפעולות נעשו, משום, חסד הוא, כי גורמות שתעשה המשכת החסדים על מסך דחיריק, שזו היא פעולה שלישית. ואז, ונכרתו, שמתנסרים ונפרדים זה מזה, כדי להיבנות מחדש בזיווג פב"פ, להשפיע לעיני בני עמם, לעיני ישראל, שעיקר הכוונה היא אֲלֵיהֶם, שיקבלו מהם מוחין, הנקראים עינים.

אמנם נעשה בזה תיקון נפלא, אשר אלו הדינים דנוקבא, שעורר ז"א במסך דחיריק שלו, שבסיבתם נתמעט קו השמאל, הם לא נתדבקו במלכות, אלא בז"א. ולא נשאר במלכות אלא דינים דדכורא. והדינים דנוקבא נתדבקו בז"א. שמתמת הסרת דינים דנוקבא מן המלכות, יכולה המלכות להשפיע חכמה וחסדים לישראל.

וזה שמסיים הכתוב, ערוות אחותו גילה עווננו ישא, מפרש שתיקון, שיתדבקו הדינים דנוקבא בז"א, נעשה משום שז"א גילה ערוות אחותו, ע"י המסך דחיריק שהמשך, ע"כ הוא הנושא הדינים והקלקול הבא מחמת המשכה הזו, ולא המלכות.

וכמ"ש, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. גם לרבות ישראל שלמטה שישנה מעלה גדולה במצב הא', שהלבישה המלכות לאמא, להיותה אז בחינת אחות לז"א, וגדולה כמוהו, אשר במצב הב' איבדה כל זה. אלא שהיה חיסרון שמה, שהחכמה הייתה חשוכה ולא יכלה להאיר לישראל, מחמת חיסרון חסדים, שע"כ נתמעטה וירדה ממדרגתה, כדי להאיר לישראל.

ולפיכך דוד המלך, שהיה מרכבה למלכות, היה מתגעגע למצב הא' הזה, שהמלכות הייתה שמה אחות לז"א במדרגה אחת, ואמר, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים, בעת שהמלכות וז"א היו אחים זה לזה במדרגה אחת. אבל, גם יחד, שתהיה שמה

ומשום זה כתוב, שירוד על פי מידותיו, כמ"ש, על פי אהרון ובניו תהיה, ונמשך השפע לכל העולמות, שתמצאנה ברכות לכל. שמן הזה אינו נמצא עד זמן שהוא של העבודה למטה שהייתה עולה והיו נפגשים זה בזה, כמ"ש, שמן וקטורת ישמה לב. שמן, השפע שלמעלה וקטורת, העבודה שלמטה, שנפגשים זה בזה, ואז היא שמחת הכל.

בהם, לכל הספירות דו"א. כמ"ש, שירוד על פי מידותיו ממש, שהם כתרי המלך, הספירות הנקראות מידות, ששמו הקדוש נמצא בהם.

קד כל המשכה וכל שמחה שבעולמות אינן יורדות לברך העולם, אלא ע"י אלו הכתרים הקדושים, ספירות ז"א, שהם השם של מלך הקדוש, הויה שהוא חו"ב תו"ם.

ויבוא אלקים אל אבימלך

השר שלהם למעלה מממשלתו. כמ"ש, ואחשך גם אנוכי אותך, אע"פ שלמעלה ממני תלוי הדבר. ואחשך גם אנוכי, לרבות את עצמו, שגם הוא מנע אותו. מחטו לי, כדי שחטאיך לא ימצאו בי, כמחט הוה התקועה בבשר, שאתה לא תגרום לי בחטאיך, להעביר אותי מממשלתי, ויקוצו בי כמחט הוה התקועה בבשר, שאתה לא תגרום, כמ"ש, ואקוץ בס. כמו אלו הקוצים התחובים בבשר. מלמדנו, שחטאי בני אדם עושים פגם למעלה. הפגם, הוא כמ"ש, ובפשעכם שולחה אימכם. וכן חטאי העמים פוגמים בשר שלהם, שהועברה מממשלתו.

קח וע"כ, כיוון שחטאי התחתונים פוגמים למעלה, מקריבים קרבן. קרבן הוא זה, שכתוב, ובפשעכם שולחה אימכם, אשר החטא גורם פירוד בין ז"א למלכות בפגם שלו, כי המלכות שולחה מחמת החטא. והקרבן שמקריבים, מקרב עולם העליון, ז"א, בעולם התחתון, מלכות. ונעשה הכל אחד.

קה ויבוא אלקים אל אבימלך בחלום הלילה. ויאמר אליו אלקים בחלום, גם אנוכי ידעתי. מהו השינוי, שבאומות העולם כתוב, ויבוא אלקים, ולישראל לא כתוב, ויבוא אלקים? אלקים שבכאן הוא כוח ההוא, השר שממונה עליהם. כמ"ש, ויבוא אלקים אל בלעם לילה, שהוא כוח שנתמנה עליו.

קו ויאמר אליו האלקים בחלום, וְאֶחְשׁוֹךְ גם אנוכי אותך מְחֹטוֹ לִי. כשכתוב, מחטו לי, הוא בהכרח הקב"ה? אלא ודאי שהוא רק השר שלו. כמ"ש גם אנוכי ידעתי. כתוב גם לרבות, אע"פ שלמעלה ממני ידוע, גם אנוכי ידעתי. ואחשך גם אנוכי. המילה גם הוא לרבות, אע"פ שמנעוה מלמעלה גם אנוכי מנעתי אותך. אותך מחטו לי, מחטו הוא חסר א', שצריך לומר מחטוא. מה הוא אומר, הלוא החטא אינו אל השר אלא להקב"ה, ולמה אמר מחטו לי?

קז אלא בעוונותיהם של העם שלמטה, נפגם למעלה. בעוונות העם שלמטה, נעבר

עיבדו את ה' בשמחה

אדונו. באיזה פנים יקום לפניו הרי ודאי ברוח שבור, ברוח עצוב צריך להימצא. ואיפה היא השמחה, איפה היא הרננה?

קי אלא אדם ההוא, שחטא לפני אדוניו ועבר על מצוותיו, ובא להקריב קרבן ולתקן

קט עיבדו את ה' בשמחה. כל עבודה שאדם רוצה לעבוד להקב"ה, צריכה להיות בשמחה, ברצון הלב, כדי שתמצא עבודתו בשלמות. ואם תאמר, העבודה של הקרבן כך הוא, אי אפשר, כי אדם ההוא עבר על מצוות אדוניו, על מצוות התורה, ושב לפני

פתחים חסד וגבורה דו"א, יתעלו לבהינתן חכמה ובינה, הנקראים קודש קודשים.

קיד ויש שלומדים כך, שמחה היא כנסת ישראל, מלכות, הנקראת שמחה. וכתוב, כי בשמחה תצאו, שעתידיים ישראל לצאת מן הגלות בשמחה. ומי היא? זו כנסת ישראל, המלכות. וכמ"ש, עבדו את ה' בשמחה, במידת המלכות, כמ"ש, בזאת יבוא אהרון אל הקודש, במידת המלכות. אף כאן עבדו את ה' במלכות, הנקראת שמחה ונקראת זאת.

קטו בואו לפניו ברננה. זו היא שלמות שלה. כי שמחה היא בלב, ורננה היא בפה. ובפה היא יותר שלמות. ושלמות שמחה הזו הרי נודעת והרי ידוע מה היא, שהוא תיקון האדם, שצריך להתתקן לפני אדונו, לזכות לזה. וכשזוכה לזה, אז, דעו כי הויה הוא אלקים, שמיחד ייחוד הזה של הויה הוא אלקים.

והכל, ב' הפירושים, באים בדבר אחד, שצריכים אח"כ לייחד השם הקדוש כראוי, ולקשר זה בזה, שיהיה הכל אחד. וזו היא עבודת הקב"ה. אשרי חלקם של הצדיקים, העוסקים בתורה ויודעים דרכיו של הקב"ה. שלמות המלכות היא בגילוי הארת החכמה, שאין גילוי זה בשום ספירה זולתה. ויש בזה ב' מדרגות, שהם שמחה ורננה, אשר בעת שגילוי זה עוד לא נשלם בכל השלמות, נקראת המלכות שמחה, שזה יורה שהגילוי הוא בלב, כי השראת השמחה היא רק בלב בפנימיות, ולא בפה בחיצוניות. אבל כשהגילוי הוא בכל השלמות, נקראת המלכות רננה, כי רננה היא בפה. וילמד שלב מגלה לפה.

כמ"ש, בואו לפניו ברננה זה שלמות של שמחה בלב, ולב אינו מגלה לפה. ורננה בפה, שמתגלה מן הלב אל הפה. ושלמות שמחה הזו הרי נודעת, ונודע שהיא שלמות גילוי החכמה שבה, וזה הוא תיקון האדם לפני אדונו, שיזכה לזה. אז, דעו כי הויה הוא אלקים, אז הוא יכול לייחד הגדול הזה.

את עצמו, הוא צריך להימצא ברוח שבור ברוח עצוב. ואם הוא בוכה, הוא יפה מכל. ושמחה זו ורננה זו אינן נמצאות. אלא במה הן מתתקנות. הוא, באלו הכהנים והלויים, שהם משלימים שמחה ורננה בשבילו. שמחה מתקיימת בכהן, משום שהוא תמיד רחוק מן הדין. והכהן צריך להימצא תמיד בפנים מאירות ושמחות יותר מכל העם, כי הכתר כהונה שלו גורם לזה. ורננה, נמצאת בלויים, כי הלויים נמצאים לעולם על השיר.

קיא ואלו הכהנים והלויים עומדים עליו, ובהם נשלמת עבודת הקב"ה. הכהן עומד עליו, ומכוון דברים בשמחה וברצון, לייחד השם הקדוש כראוי, והלויים בשיר. אז כתוב, דעו כי הויה הוא אלקים, זה הוא קרבן, לקרב הרחמים בדין, והכל מתבשר. כי הויה רחמים ואלקים דין, ומתבשרים יחד כאחד.

קיב עתה שלא נמצא קרבן, מי שחטא לפני אדונו ושב אליו, ודאי שהוא מר נפש, בעצבות, ברוח שבור. ואיך מקיים שמחה ורננה, הרי אינן נמצאות בו? למדנו, התשבחות, שמשבח לאדונו, ושמחת התורה, ורננה של התורה, זו שמחה ורננה. שלא יעמוד אדם לפני אדונו בעצבות. והרי אינו יכול, כי ליבו נשבר בו מחמת חטאיו, ומהו התיקון שלו?

קיג אלא לעולם יכנוס אדם שיעור שני פתחים, ויתפלל תפילתו. שיעור שני פתחים, כמו שאמר דוד, שאו שערים ראשיכם, שהם מעון ומכון, שהם לפני ולפנים בתחילת המדרגות, חסד וגבורה, פתחי עולם. ע"כ צריך האדם לכוון בתפילתו כנגד קודש הקודשים, שהוא השם הקדוש, ויתפלל תפילתו, והם אלו ב' פתחים, ב' כתרים, ב' ספירות חסד וגבורה דו"א. כי ראש המלך, ג"ר דו"א, נתקן בחסד וגבורה, שחסד וגבורה דו"א נתעלו ונעשו חכמה ובינה שלו.

בתחילת המדרגות, חסד וגבורה, שהם תחילת מדרגת ז"א, המתחיל מחכמה. ע"כ צריך האדם לכוון בתפילתו כנגד קודש הקודשים, והם אלו ב' פתחים, שיכוון שב'

ואני ברוב חסדך אבוא ביתך

קטז) ואני ברוב חסדך אבוא ביתך. לא יפה לאדם לבוא לבית הכנסת, אלא א"כ נמלך בתחילה באברהם יצחק ויעקב. משום שהם תיקנו את התפילה לפני הקב"ה. כמ"ש, ואני ברוב חסדך אבוא ביתך. אבוא ביתך, אברהם. אשתחוה אל היכל קודשך, יצחק. ביראתך, יעקב. וצריכים לכולם אותם תחילה, ויכנס לבית הכנסת ויתפלל תפילתו. אז כתוב, עבדי אתה ישראל, אשר בך אֶתְפָּאֵר.

אם עולה קרבנו

קרובים אל המלך העליון, כמו אלו הכלים שהוא משתמש בהם. והם, לב נשבר ונדקה, ואֶת דָּבָא ושפל רוח. אלו הם כלי המלך. וכשנמצאת בצורת בעולם, ורעב, והדין מתחזק על העניים, אז הם בוכים וצועקים לפני המלך, והקב"ה מקרבם יותר מכל אדם. כמ"ש, כי לא בָּזָה ולא שָׁקַץ עֲנֹת עֲנִי. ואז הקב"ה פוקד, על מה בא הרעב לעולם. אוי להם לאלו הרשעים שגרמו את זה.

קכא) כשמתעורר המלך להשגיח בעולם, על קול צעקתם של העניים, הרחמן יצילנו מהם ומעלבונם, אז כתוב, שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע, כתוב ב' פעמים. אחד, הוא להשגיח בקולם. ואחד, הוא להפריע מאלו שגרמו להם את זה. כמ"ש, ושמעתי כי חנון אני וחרה אפי. וע"כ בשעה שהרעב נמצא בעולם, אוי להם לאלו העשירים הרשעים מחמת קול צעקתם של העניים לפני הקב"ה.

קכב) קרבן של העני קל מכולם, משום שליבו שבור, ואע"פ שחושב לחטוא, נעבר ממנו החטא, כי די לו בצער ובצער בני ביתו. וע"כ כל קרבן וקרבן בפני עצמו ידועים כולם אל הכהן.

קכג) וכתוב, ויאמר שאול אל הקיני לכו סורו רדו מתוך עמלקי. מי הוא קיני? אלו הם בני יתרו חותן משה, שעשו קן במדבר, כדרור הזה, כמ"ש, ודרור קן לה, כדי לעסוק בתורה. כי התורה אינה צריכה תענוגים, ולא סחורה, אלא לעמול בה ימים ולילות. ומשום זה נסעו למדבר, מן העונג שביריחו.

קיד) אם עולה קרבנו מן הבקר. מהו השינוי, אם מביא מן הבקר לעולה, או, ומן הצאן לעולה, או, ומן העוף לעולה? במה הם משונים זה מזה, שהרי מהכל נעשה עולה? אלא מי שמושיג ידו לזה, מקריב מן הבקר, ואם אינו יכול, מביא מן הצאן, ואם גם זה אינו יכול, מביא מן העוף. כי כתוב, ואם דל הוא ואין ידו משגת. כי הקב"ה אינו מעמיס על האדם ביותר בדבר שאינו יכול.

קיה) כמו שהיה החטא כך הוא מקריב. העשיר, שלפעמים ליבו גבוה עליו, היה מקריב שור, משום שליבו ראוי יותר לחטוא לפני אדונו. בינוני, מקריב מן הצאן, משום שרוחו אינו גבוה כל כך לחטוא. עני, שליבו אינו גבוה עליו, ורוחו שפל מכולם, מקריב מן הקל שבכולם, מן העוף. ונודעים הקרבנות של כולם, כל אחד ואחד בפני עצמו. והקב"ה דן דינו של כל אחד ואחד במשקל ישר.

קיט) על ג' חטאי העולם, תרומה מעשר וחלה, שאינם מפרישים, בא רעב לעולם. וכל החטאים האלו אינם נמצאים אלא בעשירים, משום שליבם גבוה עליהם, ואינם נמצאים בעניים. ומה הדין, שהקב"ה ממית את העניים, ומשאיר את העשירים? כי רק העניים מתים מרעב ולא העשירים. הרי מעתה יוסיפו העשירים לחטוא לפניו, כיוון שאינם נפגמים. כשרוצה הקב"ה להיפרע מן הרשעים ולהאביד אותם מן העולם, אז נותן להם שלום בעוה"ז, וממלא להם הכל.

קכ) כל בני העולם אינם נמצאים

קכט קרבנו של העני חשוב לפני הקב"ה. כי הוא מקריב לפניו ב' קרבנות: אחד חֶלְבוֹ ודמו, ואחד הקרבן שמקריב, שהרי אין לו לאכול, והוא מביא קרבן. ע"כ נתמעטו מחמת זה חלבו ודמו. קרבן העני קל מכולם, ב' תורים או ב' בני יונה. ואם לא, מביא מעט קמח ומתכפר בו. ובשעה ההיא מכריזים ואומרים, כי לא בָּזָה ולא שָׁקַץ עֲנוֹת עֲנִי, משום שקרבן עני משובח מכל.

קל כמו שהעני מרתית חֶלְבוֹ ודמו, כך הקמח שהביא, מרתיתים אותו בשמן טוב. וכאן למדנו שאפילו כל אדם מקריב מנחה זו על המחבת ומִנְחַת מִרְחֶשֶׁת. משום, כמו שהחטא מרתית חלבו ודמו באש היצר הרע, וכל איבריו מרתיתים באש. כך קרבן הזה, כי עיקר הקרבן כעין החטא. ולהקריב לפני הקב"ה רצון ליבו ורוחו ונפשו, שזה חביב עליו יותר מכל.

קלא אשרי חלקם של הצדיקים, שמקריבים בכל יום לפני הקב"ה את עצמם ונפשם. ואני רוצה להקריב קרבן הזה, כי זה רוצה הקב"ה מן האדם בעוה"ז. ועכ"ז קרבן ממש משובח יותר, משום שעל ידו מתברכים כל העולמות.

כמ"ש, ובני קיני עלו מעיר התמרים.

קכו ואתה עשית חסד עם כל ישראל, משום שהיה מהנה את משה בביתו, ומשה היה כלל כל ישראל. ועוד משום שהוסיף פרשה אחת יתרה בתורה, בזה עשה חסד עם כל ישראל.

קכז למה בא דבר זה במלחמת עמלק? כשיצאו ישראל ממצרים, לא היה מכל אומות העולם, מי שיתחבר אל ישראל ולקטרג עליהם, אלא עמלק, והוא עשה רע לישראל וערך עימהם מלחמה. ואתה, הקיני, הקדמת להם שלום ועשית חסד עם כולם. ומשום זה אין אתה ראוי להתחבר עם עמלק.

קכח ולא עוד, אלא כתוב ביתרו, ויקח יתרו חותן משה עולה וובחים לאלקים. שהוא הקריב קרבן להקב"ה ובא להתגייר. מלמדנו הכתוב, שקרבנו היה חשוב לפני הקב"ה. ומשום שהוא הקריב קרבן לפני הקב"ה, כתוב, ויבוא אהרון וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלקים. לפני האלקים הוא בדיוק. מכאן למדנו, שכל מי שמקריב קרבן ברצון הלב, הקב"ה מודמן כנגדו.

ברוך ה' מציון

ז"א. ולא זה בלבד, אלא אפילו שליח, מלאך נקרא בשם המלך, הויה.

קלג מאיזה מקום נודע, שהקב"ה הוא ברוך? ממקום שנקרא ציון, יסוד המלכות, נודע שהוא ברוך. משום שכתוב, כי שם ציוה ה' את הברכה. וכיוון שמשפיע בציון את הברכה, נודע משם שהוא ברוך. כי ברוך משפיע ברכה. אשרי הם העוסקים בתורה, שכל מי שעוסק בתורה, הוא כאילו אחוז בהקב"ה. כמ"ש, ואתם הדבקים בה אלקיכם חיים כולכם היום.

קלד ברוך ה' מציון שוכן ירושלים הללויה. וכי מציון, ממלכות, הוא ז"א, הויה, ברוך? הלוא מנהר העמוק העליון הוא ברוך, מבינה? ולמה אמר, ברוך ה' מציון? אלא, ברוך ה', סובב על המלכות, כאשר הלבנה, מלכות, מאירה מן אור השמש, ז"א, ומתקרבים זה לזה, ואינם מסירים אורם זה מזה. ומה שאומר, ברוך הויה, הוא משום שלפעמים נקראת הלבנה, המלכות, בשם המלך, ז"א, כמו שהוא נקרא הויה, כך היא נקראת הויה. כמ"ש, והויה המטיר על סדום ועמורה גופרית ואש מאת הויה מן השמים. אשר והויה הא' היא המלכות. והויה הב' הוא

ז' רקיעים וז' ארצות

והוליד בנים? וכמה נשים היו לו? אלא אדם לא נמצא רק בעוה"ז העליון מכולם, הנקרא תבל, כמ"ש, ויצו לתבל ארצו. ותבל זו נאחזת ברקיע שלמעלה, ונאחזת בשם העליון. כמ"ש, והוא ישפוט תבל בצדק, בצדק, מלכות. משום זה בניו של אדם נמצאים בארץ עליונה הזו תבל, והם עליונים על כולם, כעין של מעלה, שאדם העליון עליון מכולם.

קלט אדם שלמטה כעין שלמעלה. כמו שלמעלה מכל הרקיעים יש רקיע עליון מכולם, ועליו נמצא כיסאו של הקב"ה. כמ"ש, מראָה אבן ספיר דמות כיסא, ועל דמות הכיסא דמות כמראָה אדם עליו מלמעלה, הויה דמ"ה שבגי' אדם. אף כאן בתבל הוזה נמצא המלך של כולם, והוא האדם, מה שלא נמצא בכל התחתונים.

קמ ואלו התחתונים באו מן האדים של הארץ. ומסיוע הרקיע שלמעלה, יוצאות בריות משונות אלו מאלו, מהם בלבושים, מהם בקליפות, כאלו התולעים הנמצאים בארץ, מהם בקליפות אדומות, שחורות, לבנות, ומהם מכל הצבעים. כך כל הבריות הן כעין זה. ואינן נמצאות בחיים רק עשר שנים.

קמא כל הישוב מתגלגל בעיגול ככדור, אלו למטה ואלו למעלה. הבריות שעל הכדור מסביב, נמצאים אלו כנגד אלו, וז' חלקים שבכדור הם ז' ארצות. וכל אלו הבריות שבשש ארצות הן משונות במראיהן, על פי השינוי שבאוויר שיש בכל מקום ומקום. ועומדים בקיומם כשאר בני אדם.

קמב וע"כ יש מקום בישוב, שבעת שמאיר לאלו שבצד זה של הכדור, הוא חושך לאלו אשר בצד זה של הכדור. ונמצא, שלאילו יום ולאילו לילה. ויש מקום בישוב, שכולו יום ולא נמצא בו לילה רק בשעה אחת קטנה. וזה שאמר בספרי הראשונים ובספרו של אדם הראשון, שז' ארצות הן זה

קלד ויאמר אלקים, יהי רקיע בתוך המים. כשברא הקב"ה את העולם, ברא ז' רקיעים למעלה, ברא ז' ארצות למטה, ז' ימים, ז' נהרות, ז' ימים, ז' שבועות, ז' שנים, ז' פעמים, ז' אלפי שנה שהעולם עומד בהם, שקיים שישה אלפים שנה ואלף אחד חרב. והקב"ה, נמצא בשביעי, של כל אחד מהם.

קלה ז' רקיעים הם למעלה, בכל אחד כוכבים ומזלות, שמשים המשמשים בכל רקיע ורקיע. ובכל הרקיעים יש מרכבות אלו על אלו, לקבל עליהם עול מלכות אדונם. ובכל הרקיעים יש מרכבות ושמשים משונים זה מזה, אלו על אלו, מהם בשש כנפיים ומהם בארבע כנפיים. מהם בד' פנים, מהם בב' פנים, ומהם בפנים א'. מהם אש לוהט, מהם מים, מהם רוח. כמ"ש, עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט.

קלו וכל הרקיעים הם כקליפות בצלים המלבישות אלו על אלו, שהפנימיים נבחנים למטה, והחיצוניים למעלה. וכל רקיע ורקיע הולך ורועש מפחד אדונם, על פיו נוסעים, ועל פיו עומדים. ולמעלה מכולם הקב"ה, שנושא הכל בכוחו וגבורתו. כעין זה ז' ארצות למטה, וכולם בישוב, רק שאלו עליונים ואלו תחתונים. וארץ ישראל היא למעלה מכולם, וירושלים היא העליונה מכל הישוב.

קלז וכך מחלק כל אלו הארצות, אשר כולם נמצאים למטה, כמו אלו הרקיעים שלמעלה. ובין כל ארץ וארץ יש רקיע, המחלק בין זו לזו. וע"כ כל הארצות מפורשות בשמות, וביניהן גן עדן וגיהנום. ויש ביניהן בריות משונות אלו מאלו, כעין של מעלה ברקיעים, שמהם בב' פנים, ומהם בד' פנים, ומהם בא'. ומראָה של אלו אינה כמראָה של אלו.

קלח והרי כל בני העולם יצאו מאדם, האם ירד אדם הראשון לכל אלו ארצות

תחת זה, ורקיע מפריש בין כל ארץ וארץ כך הוא. שאינו חולק עליהם, שכולן הן כדור אחד הנחלק לז' חלקים, כי כך כתוב, אודך על, כי נוראות נפִלִיתִי נפלאים מעשיך. וכתוב, מה רָבּוּ מעשיך ה', וע"כ הכל טוב. כי אלו ואלו הם דברי אלקים חיים. ואין לשאול, איך אפשר זה, שיצדקו ב' הפירושים, הלוא סותרים זה את זה? כי סוד זה נמסר לבעלי החכמה, ולא

למחלקי גבולים הטבעיים, כי הוא סוד עמוק שבתורה.

קמג כעין זה יש בים כמה בריות משונות זו מזו. כמ"ש, זה הים גדול ורחב ידים, שם רמש ואין מספר, חיות קטנות עם גדולות. וכולן כעין של מעלה. ובכל העולמות אינו שולט בכל, רק האדם. והקב"ה עליו.

רמזי ד' אותיות הויה

קמו ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים. אם לא רקיע, שמבדיל בין מים עליונים לתחתונים, ימין ושמאל שבמחלוקת, היה מהם מחלוקת בעולם. אבל רקיע הוה, קו האמצעי, עשה שלום ביניהם. והעולם אינו מתקיים אלא על שלום. הקב"ה נקרא שלום, הוא שלום ושמו שלום, ונתקשר הכל בשלום. הוא שלום, ז"א, ושמו שלום, המלכות, שנקראת שם. ונתקשר הכל בשלום, יסוד, המקשר הכל. שם הקדוש העליון הזה כולו שלום, כל מדרגותיו, וכולו אחד. ודרכיו מתחלקים לצד זה ולצד זה, לימין ולשמאל.

קנ כתוב בספרו של חנוך, בשעה שהראו לו חכמה של סודות עליונים, וראה האילן דגן עדן, ז"א, עץ החיים בתוך הגן, הראו לו חכמה תתאה, מלכות, בסוד עליון, בייחוד ז"א, שהוא עליון לה, ראה שכל העולמות מקושרים זה בזה ועומדים כולם על י', חכמה, וממנה נבנו ונשתלשלו. כמ"ש, כולם בחכמה עשית. וראה שכולם מזדעזעים מפחד אדונם, ועל שמו נקראים כולם.

קנא ובספרו של שלמה המלך, אמר, ההתפשטות של הי' היא בשלשלת של שלוש טבעות, הכלולות בקשרי גופה: א. פחד הכל, כתר, שכולם מזדעזעים מפחדו.

- ב. סיתום שבילים, חכמה הסתומה.
- ג. נהר אחד עמוק, בינה.

קנב אח"כ ביאר בפרטות באותיות השם הויה, הבית בשכלולו הוא יוד ה"א, כמ"ש, בחכמה ייבנה בית. הוא בניין הכל. שלמות השם הקדוש הוא יוד, ראש הכל, אב לכל, חכמה. הו' של מילוי היוד, הוא בן שהוליד ויצא ממנו, ז"א, וממנו נמצא הד' דמילוי יוד, שהיא בת והמטרוניתא, מלכות, שכל הדינים נמצאים בידיה. והם זו"ן שבחכמה.

קמו ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים. אם לא רקיע, שמבדיל בין מים עליונים לתחתונים, ימין ושמאל שבמחלוקת, היה מהם מחלוקת בעולם. אבל רקיע הוה, קו האמצעי, עשה שלום ביניהם. והעולם אינו מתקיים אלא על שלום. הקב"ה נקרא שלום, הוא שלום ושמו שלום, ונתקשר הכל בשלום. הוא שלום, ז"א, ושמו שלום, המלכות, שנקראת שם. ונתקשר הכל בשלום, יסוד, המקשר הכל. שם הקדוש העליון הזה כולו שלום, כל מדרגותיו, וכולו אחד. ודרכיו מתחלקים לצד זה ולצד זה, לימין ולשמאל.

קמו היוד של שם הקדוש מתקשרת בג' קשרים. משום זה, יש בו קוץ אחד למעלה, וקוץ אחד למטה, ואחד באמצע. משום שג' קשרים נשתלשלו בה. קוץ שלמעלה כתר עליון, עליון מכל העליונים, הראש של כל הראשים, עומד על כולם.

קמח קוץ שבאמצע הי' הוא ראש אחר. משום שג' ראשים ביי, וכל אחד ראש בפני עצמו. ע"כ הקוץ שבאמצע, הוא ראש אחר, היוצא מן הקוץ שלמעלה, והוא ראש לכל שאר הראשים, להיבנות ממנו השם הקדוש. וראש הוה הוא סתום מכל. ונקרא חכמה, הנמצלת מראש הא', כתר עליון.

קמט קוץ התחתון הוא ראש האחר התחתון של הי'. הוא בינה, הראש להשקות את הגן, המלכות. והוא המעיין של המים,

וחזרה ועלתה לבינה, ונבנתה מחדש כמ"ש, ויבן ה' אלקים את הצלע. ובאה למצב הבי'. ב. נעשית מדרגה שלמטה מז"א, ואינה ניוזנת עוד מבינה, אלא מז"א, ועל זה אומר ולאח"כ יוצאים ב' בנים, והבת ניוזנת מן הבן, שאינה ניוזנת עוד מבינה אלא מבן, ז"א, כי נתמעטה ובאה מתחת למדרגת ז"א.

קנה עשרה שמות נשתכללו ויצאו מן י', האות העשירית באותיות אלף בית. והי', כשנתעברה עימהם, הכניסה אותם כולם לנהר הקדוש, בינה. וכל עשרה שמות סתומות בשם אחד העליון. וכולם סתומים בי'. הי' כוללת אותם, הי' מוציאה אותם. היא אב לכל, אב אל האבות, שהם חג"ת.

קנו מן היוד יוצאות ו"ד, המילוי שלה, רמז שהן בחשבון עשרה, כמו הי'. האותיות יוד כוללות בתוכן ו"ד, שהן שלמות הכל. ו"ד הן דבר ונוקבא, שז"א הוא ו' והמלכות היא ד', הן זו"ן דחכמה. דו קוראים אותם, שפירושו שניים. וע"כ אדם דו פרצופים נברא. ואלו פרצופים היו זכר ונקבה, כעין שלמעלה. ו"ד הם נקראים ממעלה למטה, שתחילתם ו', ז"א, ואחריו הד', המלכות. ד"ו נקראים ממטה למעלה, מלכות תחילה ואחריה ז"א. והכל דבר אחד.

י"ג מידות הרחמים תלויות בי', בקוץ העליון של הי', כתר, שבו י"ג תיקוני דיקנא. וע"כ הי' כוללת ו"ד, להראות על זו"ן שבתוכה, שמהם נעשו ישו"ת, הבינה שחזרה להיות חכמה, שמשם יוצאים כל המוחין, והן שלמות הכל, משום שהמילוי ו"ד בגי' י' שחשובים כמוה.

ונמצאים נסתרים בכל העולמות, שעליונים, זו"ן דאצילות, יוצאים ממנו, ועליונים ותחתונים יחד ניוזנים מהם. כי זו"ן דחכמה הם ישו"ת, בינה, שממנה יוצאים ניוזנים כל העולמות, העליונים, זו"ן דאצילות, והתחתונים, בי"ע. הרי שהי' הוא שלמות הכל. והשם הקדוש הויה נשתכלל בה ונמצא תתום בתוכה.

קנג היוד הוציאה הכל, ושלשלה הכל, בקשר אחד זה בזה. הי', חכמה, הוציאה ממנה נהר הזה, בינה, כי זו"ן דחכמה נעשו לבינה, שכתוב, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, ה"ר דהויה. כי ו"ד של מילוי יו"ד, זו"ן דחכמה, נצטיירו לה', צורת ד' על ו', בינה. והיא אמא עילאה, ישו"ת.

קנד ונהר ההוא, בינה, הוציא ב' בנים, ז"א ומלכות, וממנה הם ניוזנים. ולאח"כ יוצאים ב' בנים, ז"א ומלכות, והבת ניוזנת מן הבן, שהוא ו'. בן הזה הוא מלך, שהשלום כולו שלו, ת"ת, ז"א. ואח"כ נמצאת ה', הבת, מלכות, שניזונת מן הו'. נמצא, שהי' היא עיקר ושורש ושלמות הכל. וכמ"ש, בחכמה ייבנה בית.

יש ב' מצבים במלכות:

א. כשנאצלה מן הבינה בב' מאורות הגדולים, שהייתה גדולה כמו ז"א, שז"א הלביש קו ימין דבינה, והמלכות קו שמאל דבינה. ואז הייתה המלכות ניוזנת מן הבינה, כמו ז"א. ולא הייתה צריכה לקבל מז"א. ועל מצב הזה אומר, ונהר ההוא, הוציא ב' בנים, וממנה הם ניוזנים. ששניהם ניוזנו מן הבינה. ואח"כ נתמעטה המלכות לנקודה תחת היסוד,

עשרה שמות

קנד עשרה שמות כנגד י' אותיות, כנגד י', שהיא עשירית שבאותיות אלף בית. וע"כ כוללת עשר אותיות. שמונה שמות הם מבינה ולמטה. וב' מדרגות כתר וחכמה כנגד ב' רקיעים, שנעלמים ואינם נקראים בשם. כי שם פירושו גילוי, שכל מה שלא נשיג לא

קנה ומתחיל למנות מן החכמה. שם

שנמצא דין. רוח צפון מנשב בחצות לילה, כשהאנשים מקיצים משנתם וכינורו של דוד, המלכות, המנגנת להקב"ה, מנגן אז מאליו, ומחשבותיהם של בני אדם מתעוררות.

קסד ובואי תימן, אלו הם שלמים הנשחטים בדרום, החסד, ימין, משום שהם שלום של העליונים ותחתונים, שהקרבת השלמים ממשיכה שלום ושלמות. ושלמים הוא לשון שלום ושלמות. ואלו הם השלמות של רוחות העולם, שלמות של הכל מצד האמונה, המלכות. והשלמים, משום שהם שלום הכל, הבעלים אוכלים מהם ונהנים מהם. כי שלום הוא לו ולכל העולם במדרגה אחת. חטאות ואשמות נאכלים לכהנים בלבד. ולא לבעלים, משום שהכהנים עומדים לכפר עליהם ולהעביר חטאם. ומכל הקרבנות לא חביבים להקב"ה כמו השלמים, משום שעושים שלום בעליונים ותחתונים.

קסה ולמעלה מכל הקרבנות הוא קטורת, שלמה לגמרי, ואינה באה לא על חטא ולא על אשם ולא על עוון, אלא על שמחה. כמ"ש, שמן וקטורת ישמה לב. וע"כ קטורת אינה נקרבת אלא בזמן שמן נקרב. כמ"ש, והקטיר עליו אהרון קטורת סמים בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה. וכתוב, ובהעלות אהרן את הנרות בין הערביים יקטירנה. כדי שימצאו שמן וקטורת יחד. כי שמן רומז על חכמה וקטורת על בינה, וח"כ הם תמיד ביחד. שלמים עושה שלום בכל, ומחלוקת וקטרוג אינם מתעוררים בעולם. אבל קטורת קושרת קשירת האמונה, שממשת מוחין למלכות, הנקראת אמונה.

קסו כל עשרת השמות כתובים בתורה, אשר שם הראשון הוא אהיה, סתום העליון. כמי שאמר, אני מי שאני, ולא נודע מי הוא. והוא כתר. ואח"כ כתוב, אשר אהיה, חכמה, שפירושו, שאני עתיד להתגלות באלו כתרים האחרים, כי בתחילה, בכתר, הוא סתום, ואח"כ, בחכמה ובבינה, מתחיל להתגלות, עד שמגיע לגילוי השם הקדוש, בת"ת.

קסז וכך כתוב במשה: אהיה אשר אהיה,

הראשון יה, חכמה, משום שהי' חכמה, כוללת בתוכה ה', שהמילוי של יוד הוא ו"ד, שהן צורת ה', והי' של הויה יוצאת מן היוד, כי היא אותן ו"ד דמילוי יוד, שיצאה מן היוד, חכמה, ונעשתה לבינה. ונמצא שב' אותיות י"ה כלולות ביוד, חכמה, ומשום זה נקראת החכמה יה.

קנט השם השני הוא הויה, הנקרא אלקים. הויה בניקוד של אלקים, הוא בינה. משום שהנהר, בינה, רחמים, ומשום שדינים מתעוררים ממנה, מחמת עליית המלכות לבינה, ואינם מעצמה, ע"כ כתוב השם שלה באותיות הרחמים, שהן הויה, המנוקדות בניקוד של אלקים, בחטף סגול חולם חריק. ולא כתוב באותיות אלקים, שהם דין.

קס השם השלישי הוא אל, גדולה, חסד, נקרא האל הגדול. השם הרביעי הוא אלקים, שבו דינים מתעוררים, והוא דין קשה, ספירת הגבורה. השם החמישי הוא הויה, כלל כל השלמות של האמונה, וזה הוא רחמים בשלמות, וזה הוא ספירת ת"ת. שם השישי והשביעי, נצח והוד, נקראים צבאות.

קסא השם השמיני הוא אל חי, צדיק, יסוד, שכל החיים יוצאים משם. ונקרא הויה. וזו היא ו' קטנה של השם הקדוש, שמשום זה ו"ו של שם הקדוש יש בה ב' ויין. שהו' הראשונה היא ת"ת, והו' השנייה היא יסוד.

קסב השם התשיעי הוא אדני, מלכות הקדושה, שהדינים יוצאים משם לעולם. וזה הוא הכתר האחרון, ספירה אחרונה של כל השמות. והשם אהיה הוא כלל, והוא סתום, שבספירה הראשונה, שזה הוא כתר עליון, הראש של כל הראשים. שמו סתום ולא נתגלה. כי אהיה פירושו, שאני עתיד להתגלות, ועתה עוד אינני מגולה.

קסג עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני. עורי צפון, אלו הם העולות הנשחטות בצפון, משום שבאים על המחשבות, שהם בצפוני הלב, ובמקום הדין, שצד צפון הוא שמאל ודין, משום שמחשבות נמצאות בלילה, בזמן

מיסו"ת, שמאיר לה מאותם המוחין.

קעא וע"כ צריכים לכתוב את השם הקדוש, ה' בתחילה. וצריכים לכתוב קוץ אחד למעלה, מעל ה', וקוץ אחד באמצע ה', וקוץ אחד למטה בתחתית ה'. שהם כח"ב, המרומים ב'. אח"כ צריך לכתוב יח"ב שאינם נפרדים באופן זה. תחילה לכתוב ה' שבקרון זוית, ואח"כ למשוך ממנה ב' קווים, אחד למעלה על הגג, ואחד למטה לרגל ימנית. וקו קטוע ברגל השמאלית. כדי שימצאו שניהם בכל השלמות, אב ואם, הכלולים ביד, שהם או"א עילאין. ואח"כ הוציאה ה' מתוכה את המילוי ו"ד, ונעשית ממנה אות ה' בציור, שהם בן ובת, של ה'. כי ו"ד דמילוי יוד הם ז"א ומלכות, הכלולים בחכמה, הנקראים בן ובת. כעין זה צריכים לכתוב י"ה. הרי לך כל השלמות של האמונה, בינה.

קעב לאח"כ נתפשטה האמונה, הבינה, ויוצאים ממנה ב' בנים מכלל אחד, ומתחלקים לדרכיהם. הבן, ז"א, יוצא משניהם, מיסו"ת, והוא הו' של השם הקדוש הויה. הבת, המלכות, יוצאת מצד אמא, תבונה, והיא ה"ת של שם הקדוש הויה. ואינה נשלמת אלא עם ו', משום שממנו ניוונת. וע"כ צריך לכתוב צורת ה', שתהיה בה ו' תחילה ואח"כ ה', כעין זה, שהם ז"א ומלכות הכלולים במלכות. הרי הו' עם ההתפשטות היוצאת ממנו, המשלימה צורת ה', דומים כמו נהר, תבונה, היוצא מן י', יש"ס, כמו בצורת ה"ר דהויה, משום שממנו, מהי, ניוונת הה', בינה. אף כאן בה"ת צריכים לכתוב תחילה ו' ואח"כ למשוך ממנה צורת ה', כי ה' ניוונת מן הו'. ו' שבתחילת צורת ה' הוא בן, היוצא מו' דהויה למטה, בתוך הה"ת, ז"א שבמלכות.

קעג וכך צריך האדם להזהר בשם הקדוש, שיכתוב השם הקדוש באופן זה. וזה הוא כראוי. ואם לא באופן זה, לא נקרא שם קדוש, ונקרא פגום. ומי שפוגם את השם הקדוש, טוב לו שלא נברא.

ויאמר כה תאמר לבני ישראל, אהיה, שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם. אהיה תחילה, הוא סתום מכל, כתר, שפירושו, אני הוא מי שאני. אח"כ, אשר אהיה, חכמה, שפירושו, אני עתיד להתגלות. אח"כ אהיה האחרון, אהיה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם, בינה. וזהו כשאמא מתעברת עם זו"ן, ועוד השם סתום. ומתגלה בומן שכתוב, לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אֲלֵיהֶם, הויה אלקי אבותיכם. השם הזה הוא שלמות הכל, וכאן הגילוי והייחוד של השם הקדוש, ת"ת.

קסח משום זה השם הראשון של הכל הוא אהיה, כתר. השני יה, חכמה. משום שהחכמה, י', הוציאה ה', בינה, והיא סתומה בו ואינה נפרדת מהי' לעולם. היא בינה הנכללת בחכמה, ומכונים או"א עילאין. ע"כ נקראת החכמה ית. ונהר יוצא מעדן, שהבינה, נהר, יוצאת מעדן, חכמה. שבינה זו ישו"ת, חו"ב תתאין. והם כאופן ז"ן, שהקרון זוית שבימין האות ה' היא י', חכמה, אבא תתאה, ישראל סבא. אשר אות ה', בינה, אמא תתאה, תבונה, מתפשטת ממנו.

קסט י' חכמה. ואח"כ יה, שהחכמה הוציאה בתוכה הבינה, ו"ד דמילוי יוד, שהם או"א עילאין, שאינם נפרדים זה מזה לעולם. ואח"כ י' הוציאה ה' באופן הזה, ז"ן, שיש רושם י' בקרון זוית הה'. הרי יש כאן י', ישראל סבא, ואותו נהר היוצא ממנו, תבונה, עצמות הה' המתפשטת מהי' שבקרון זוית שלה. והם ה"ר שבשם הויה.

קע ונמשך למטה מהה', ישו"ת, שני בנים. מאבא תתאה, י' שבקרון זוית הה', יוצא בן, ז"א, שנאחו בהי', יש"ס, הנקרא אבא, ונאחו בנהר, בתבונה, אמא, עצמות הה' המתפשטת מהי'. ומצד אמא, עצמות הה', יוצאת בת, מלכות, נהר התחתון. והבן ז"א נמשך אח"כ ויצא מי"ס ותבונה. והוא ו' דהויה, יורש את או"א, ישו"ת, שמקבל מוחין שלהם, אע"פ שאינם שלו עצמו, אלא שירש אותם. ונקשרה בו האמונה, מלכות. וממנו ניוונת הבת, מאותה ירושה שירש,

הנאמנים מפיהם, שאמרו, כה אמר הויה אלקים, וכשאמרו, כה אמר הויה צבאות, שהיו יודעים מאיזה מקום באים דברי הנבואה.

קעו השם התשיעי הוא שדי, יסוד, שאמר לעולם די, סיפוק כל מה שצריך, וסיפוק בא לעולם מצדיק, יסוד עולם, שאמר לעולם די, שמספק לו צרכו.

השם העשירי אדני, מלכות, אדניי אותיות דין, לערוך מלחמות המלך, ז"א, בעולם. ונקראת גבורה תחתונה, ונקראת צדק.

קעז ואלו הם עשרה שמות שהקב"ה נקרא בהם, המקושרים זה בזה בייחוד השלם. ואלו עשרה השמות הם הספירות הקדושות של המלך, כח"ב חג"ת נה"מ, שהוא נודע בהן, והן שמו, והוא הן. וכשמתקשרות כולן כאחת על ידי הריח של הקטורת, אז נקרא קטורת, קשר בלשון ארמי, קשר המדרגות שמתקשרות יחד. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים דרכי התורה, ויודעים להכיר כבוד אדונם. עליהם כתוב, ובאו וראו את כבודי.

קעד ב' שמות הראשונים, אהיה יה, כתר וחכמה. שם השלישי, הויה שנקרא אלקים, בינה, שבינה רחמים, אלא שיוצא ממנה דין. וע"כ הכתב הוא הויה, רחמים. והקריאה הוא אלקים, דין, להיותה מנוקדת בניקוד אלקים. וזה הוא נהר היוצא מעדן, בינה.

השם הרביעי, אל גדול, גדולה, ספירת החסד.

השם החמישי אלקים, גבורה. השם השישי הויה, רחמים, שלמות הכל, עיקר הכל, הקשר של האמונה, אוהו לכל הקצוות, שכולל כל שישה קצוות חג"ת נה"י, והוא תפארת ישראל.

קעה השם השביעי והשמיני נקראים יחד צבאות, נצח והוד.

ע"כ השם הויה, ת"ת, קרב לכל, אחוז בכל הקצוות. כי לפעמים כתוב, הויה אלקים, שירה שת"ת קרב לגבורה. ולפעמים כתוב, הויה צבאות, שירה שת"ת קרב לנצח והוד, הנקראים צבאות. ונודעים דברי הנביאים

עשרה עשרה הכף

כי בעשרה מאמרות נברא העולם. עשרה מאמרות למתן תורה אלו עשרת הדיברות. והם אלו כנגד אלו. שאם לא אלו של מתן תורה, אינם מתקיימים אלו של מעשה בראשית. כתוב, אנוכי ה' אלקיך, במתן תורה, וכתוב במעשה בראשית, יהי אור ויהי אור. כי האמונה של הקב"ה, המלכות, אנוכי נקראת אור.

קפ כתוב, לא יהיה לך אלקים אחרים על פניי, בדומה לכתוב, יהי רקיע בתוך המים. כי, יהי רקיע, פירושו ישראל, שהם חלק הקב"ה, יתאחדו בשמים, ז"א. שהרי שאר העמים נתן הקב"ה לשרים ממונים שליטים, וישראל, כמ"ש, ויתן אותם אלקים ברקיע השמים, כי ישראל מתאחדים בשמים, ז"א.

קפא בתוך המים, בתוך דברי תורה, כי

קעח כתוב, עשרה עשרה הכף בשקל הקודש. עשרה עשרה, ב' פעמים, כי יש עשרה מאמרות במעשה בראשית, עשרה פעמים, ויאמר. והפסוק בראשית נחשב ג"כ למאמר. ועשרה מאמרות, עשרת הדיברות במתן תורה. מלמדנו, שהעולם לא נברא אלא בשביל התורה, וכל זמן שישראל עוסקים בתורה העולם מתקיים, וכל זמן שישראל מתבטלים מתורה, כתוב, אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת. שאם לא התורה, שנאמר בה, והגית בו יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת. כי הכף היא מלכות, כוללת ב' עשרות אלו, דבריאת עולם ומתן תורה, התלויים זה בזה.

קעט עשרה מאמרות למעשה בראשית

בראשית, תוצא הארץ נפש חיה למינה. מכאן למדנו שלא ישקר אדם באישה אחרת שאינה בת זוגו. וע"כ כתוב, תוצא הארץ נפש חיה למינה, שאישה לא תוליד אלא ממינה. ומי הוא מינה, זהו בן זוגה.

קפז כתוב, לא תגנוב. וכתוב, במעשה בראשית, ויאמר אלקים הנה נתתי לכם את כל עשב זורע ורע. מה שנתתי לכם ומה שהפקדתי לכם, יהיה שלכם, ולא תגנובו מה שהוא מאחר.

קפח כתוב, לא תענה ברעך עד שקר. וכתוב במעשה בראשית, ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו. מי שהוא בצורת המלך לא תענה בו שקר. ומי שמעיד שקר לחברו, כאילו מעיד שקר למעלה.

קפט כתוב, לא תחמוד אשת רעך. וכתוב במעשה בראשית, לא טוב היות האדם לבדו, הרי בת זוגך כנגדך. שניתנה לו בת זוגו חוה. וע"כ לא תחמוד אשת רעך.

קצ והיינו עשרה מאמרות (כנ"ל באות קעח). עשרה מאמרות למעשה בראשית ועשרה מאמרות למתן תורה, כמ"ש, עשרה עשרה הכף בשקל הקודש, שאלו ב' עשרה, נשקלו כאחד במשקל אחד. ומשום זה עומד העולם ונמצא בו שלום. וע"כ, ואם זבח שלמים קרבנו, הוא לקיים העולם בשלום. ולא עוד אלא שמכפר על מצוות עשה ועל מצוות לא תעשה, כדי להטיל שלום על הכל.

קצא כתוב, המשל ופחד עימו עושה שלום במרומיו. המשל, זהו אברהם, שכתוב בו, נשיא אלקים אתה בתוכנו. שכתוב, ואברכך ואגדלה שמך. ופחד, זהו יצחק, שכתוב, ופחד יצחק היה לי. עושה שלום במרומיו, זהו יעקב, שכתוב, תיתן אמת ליעקב, וכתוב, והאמת והשלום אהבו. כי אמת ושלום ת"ת ויסוד, קשורים זה בזה, וע"כ יעקב הוא שלמות הכל. פירוש, אברהם ויצחק, ב' קווים ימין ושמאל, ויעקב קו האמצעי המכריע ומיחדם ועושה שלום ביניהם.

התורה נקראת מים. ויהי מבדיל בין מים למים, בין הקב"ה, שנקרא באר מים חיים, ובין עבודה זרה, שנקראת בורות נשברים אשר לא יכילו המים, שהם מים המרים, מים עכורים, מכוונסים, סרוחים ומטונפים. וע"כ ישראל קדושים, מבדילים בין מים למים, בין הקב"ה לעבודה זרה. שזה דומה להכתוב, לא יהיה לך אלקים אחרים על פניי.

קפב כתוב, לא תישא את שם ה' אלקיך לשווא. וכתוב במעשה בראשית, יקוו המים, אשר מתחת השמים למקום אחד. כל הנשבע בהשם הקדוש לשקר, כאילו מפריד אמא, מלכות, ממקומה למעלה, והספירות הקדושות אינן מתיישבות במקומן. כמ"ש, ונגזן מפריד אלוף. אלוף הקב"ה. וכתוב, יקוו המים אשר מתחת השמים למקום אחד, שלא תעשה פירוד בין המדרגות הנקראות מים, מחמת שבועת שקר. אלא, אל מקום אחד, כראוי במקום האמת. ולא יתפשטו למקום שקר, שהמים הולכים לס"א, שאינו של הקב"ה. הרי שהמקראות דומים זה לזה.

קפג כתוב, זכור את יום השבת לקדשו. וכתוב, במעשה בראשית, תדשא הארץ דשא עשב. מתי נתגדלה הארץ הקדושה, המלכות, ונתעטרה בעטרותיה? ביום השבת, כי אז נתחברה הכלה, מלכות, בהמלך, ז"א, להוציא דשאים וברכות לעולם. הרי שהמקראות דומים זה לזה.

קפד כתוב, כבד את אביך ואת אימך. וכתוב במעשה בראשית, יהי מאורות ברקיע השמים. אלו מאורות אביך, השמש, ז"א ואימך, הלבנה, מלכות. ואין שמש אלא הקב"ה, שכתוב, כי שמש ומגן ה' אלקים. ואין לבנה אלא כנסת ישראל, מלכות. וע"כ ב' המקראות אחד הם.

קפה כתוב, לא תרצח. וכתוב במעשה בראשית, ישרצו המים שרץ נפש חיה. שלא תרצח אדם, שנקרא נפש חיה. ולא תהיו כדגים שהגדולים בולעים את הקטנים. הרי שב' המקראות אחד הם.

קפז כתוב, לא תנאף. וכתוב במעשה

שלמים

קצו חלת מצות כתוב חסר ו'. בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן, על מה הוא רומז? אלו הם המתקה על להט החרב המתהפכת. משום שכולם, שהם מבחינת להט החרב המתהפכת, נתמנו על דרכיהם של בני אדם, על אלו שעוברים מצוות התורה. וע"כ הכל הוא סולת בלולה בשמן, להמשיך שמן המשחה ממקום עליון, מאבא עילאה, למטה, ויתברכו כולם יחד משמן משחת קודש, שהוא השפע מאבא.

קצז וזה הוא יין לְסֹךְ, הנמשך מאמא, רביעית הֵהִין, במלכות, הנקראת רביעית ההין. ומקום אחד, מלכות, הנקראת מזבח, מלא יין ושמן ומים לְסֹךְ. אשר מים, החסדים הנמשכים מן הנהר, מבינה, להשקות את הגן, המלכות. וכל אלו נטיעות, כל מדרגותיה. וע"כ יש מים של קדושה, ויש מים הזדונים של הס"א, וכן יין, יש מקום שהוא טוב, ויש מקום, שהיין בא להעניש, שהוא דין.

קצח ע"כ מי שראה יין בחלומו, יש למי שהוא טוב, ויש למי שהוא דין. אם תלמיד חכם הוא, כתוב, ויין ישמח לבב אנוש. וכתוב, כי טובים דודיך מיין. וזה הוא יין המשומר המשמח את הכל. ואם אינו תלמיד חכם, נאמר בו, תנו שיכר לאובד ויין למרי נפש, כי יש יין אחר, שהוא דין. וע"כ יפה להקריב אלו הדברים בקרבן, כדי להעביר הדין ולעורר רחמים, מעביר יין דס"א, דין, ומביא היין דקדושה, רחמים. וכן בכל דבר, צריכים להעביר הדין ולעורר הרחמים.

קצט ושמן לא יחסר מקרבנו לעולם, חוץ ממנחת קנאות, שכתוב, לא יציק עליו שמן. כי כאן אינה צריכה רחמים, כי כולה היא דין, שכתוב, וצבתה בטנה, ונפלה ירכה. וע"ז נאמר, וזאת תורת זבח השלמים אם על תודה יקריבנו.

קצב ושלמים הוא שלמות ושלום הכל. ומי שמקריב שלמים מרבה שלום בעולם. כי שלמים קו האמצעי, יעקב. יעקב, הוא עושה שלום, משום שמתיחדים בו קו ימין ושמאל, אברהם ויצחק. ושלמים אחוזים במצוות עשה, קו ימין, ובמצוות לא תעשה, קו שמאל, כמו יעקב, להיותם קו אמצעי. וע"כ נקראים שלמים. שכתוב, ויעקב איש תם, איש השלם. כי כל השלמות היא בקו האמצעי, שהוא שלם למעלה בז"א, ושלם למטה במלכות.

קצג כתוב, אם על תודה יקריבנו, והקריב על זבח התודה. למה צריכים להקריב עליו חלות מצות? הוא כמ"ש, והתודה אשר חטא עליה, שחטא ופגם במלכות. אף כאן, התודה באה על מה שפגם במלכות. כי התודה באה על הצלה מייסורים, הד' שצריכים להודות, ואין ייסורים בלי עוון. ונמצא, שכל תודה באה על עוון. אבל העוון הזה פוגם רק במלכות, כמו בקרבן האשם, שכתוב שם, עליה. וע"כ צריך להביא חלות מצות, אשר באות על פגם המלכות. מצות וחלת, כתובים חסרים ו', משום שחטא על המלכות, וע"כ הו', ת"ת, אינה מאירה בה.

קצד כתוב, על זבח תודה שלמיו. זהו שלמות הכל. שלמיו, שניים. תודה, מלכות. שלמיו, שניים הם, שתי ויין. ו"ו, ת"ת ויסוד, שלמיו, שיוורה שלום הכל.

קצה תודת שלמיו, פירושו, שמטיל שלום בכל ומעורר רחמים בכל העולמות. תודת שלמיו, שכנסת ישראל, המלכות, מתברכת מאלו שניים, ת"ת ויסוד, שהם שלום הכל. לחם חמץ הרי ידוע, שיוורה על אחיות החיצוניים. כמו שהיה החטא, שנתן אחיו לחיצוניים בחטאו, כך הוא מקריב באופן הזה ממש. וע"כ מביא לחם חמץ.

הנה ברכו כל עבדי ה'

(ו) ברכו את ה' כל עבדי ה'. זה שבח הוא לכל אלו בני האמונה. ומי הם בני האמונה?

תשבחות המזמרים לאדונם, כולם שוקטים בשביל התשבחות של אותם העוסקים בתורה, ומכריזים ואומרים, הנה ברכו את ה' כל עבדי ה'. אתם העוסקים בתורה, ברכו את ה'. אתם, שבחו למלך הקדוש. אתם, העטירו את המלך.

רג ואיילה, המלכות, מתעטרת באדם ההוא, וקמה לפני המלך, ואומרת, ראה באיזה בן באתי אליך, באיזה בן נתעוררתי אליך. ומי המה שכל השבח שלהם הוא לפני המלך? העומדים בבית ה' בלילות. אלו הם הנקראים עבדי ה', אלו הם הראויים לברך את המלך, והברכה שלהם היא ברכה. כמ"ש, שאו ידיכם קודש וברכו את ה'. אתם ראויים שהמלך הקדוש יתברך על ידיכם, והברכה שעל ידיכם היא ברכה.

הם אלו העוסקים בתורה ויודעים לייחד השם הקדוש כראוי. והשבח של אלו בני האמונה הוא שעומדים בחצות לילה לעסוק בתורה, ומתדבקים בכנסת ישראל, המלכות, לשבח את הקב"ה בדברי תורה.

רא בשעה שהאדם קם בחצות לילה לעסוק בתורה, ורוח צפונית, הארת השמאל, מתעוררת בחצות לילה, איילה, המלכות, עומדת ומשבחת להקב"ה, ז"א. ובשעה שהיא עומדת, כמה אלפים וכמה רבבות עומדים עימה בקיומם, וכולם מתחילים לשבח את המלך הקדוש.

רב אותו שזכה וקם בחצות לילה לעסוק בתורה, הקב"ה מקשיב לו. שכתוב, היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכל אותו ההמון של מעלה, וכל בעלי

שְׁאוּ יְדִיכֶם קוֹדֵשׁ

יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים. טוב ירושלים, הן אלו הברכות שיוצאים אל המלכות מן המלך, ע"י המדרגה הקדושה דצדיק, יסוד דז"א, כמ"ש, יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים.

רו וראה בנים לבניך, שלום על ישראל. על ישראל, משום שאדם ההוא מרבה שלום למעלה, כיוון שהוא זוכה לכל כך, מרבה שלום למעלה ולמטה, שלום על ישראל סתם, על ישראל שלמטה, ושלום, שבח של העליונים והתחתונים, שבח של כל העולמות. ודברי תורה מרבים שלום בעולם, שכתוב, ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

רד קודש, מקום עליון, חכמה, שהמעין של הנחל העמוק, בינה, יוצא ממנו, שכתוב, ונהר יוצא מעדן להשקות. נהר בינה, עדן קודש העליון. ומשום זה, שְׁאוּ יְדִיכֶם קוֹדֵשׁ, שיעלה ידיו לחכמה, ויקבל משם שפע קודש. ואדם שעושה כן, וזוכה לזה, מכריזים עליו, יברכך ה' מציון. אתה תברך להקב"ה, ממקום שנקרא קודש עליון, והוא יברך אותך ממקום שנקרא ציון. אשר אתה והמלכה תתברכו יחד.

רה כמו שהחיבור של האדם והמלכות הוא יחד לשבח את המלך, כך ממקום ההוא שמתברכת כנסת ישראל, מציון, היסוד שלה, מאותו מקום יזמן לך הברכות. כמ"ש,

נפש כי תחטא

התעוררו להיזהר מחטאיכם. עוררו הנשמה הקדושה, שנתן בתוכם ממקום הקדוש העליון.

רח בשעה שהקב"ה מוציא את הנשמה

רו נפש כי תחטא. כמ"ש עד שיפוח היום ונסו הצללים. כמה יש לבני אדם שזיהרו מחטאיהם, שלא לחטוא לפני אדונם. כי בכל יום ויום יוצא כרוז, וקורא בני העולם, עוררו את לבכם לפני מלך הקדוש,

השבים לפניו.

ריב) וזה הוא, עד שיפוח היום ונסו הצללים. כי כיוון שאלו הצללים נעברים ממנו, והוא נאסר באזיקים, שהולך למות, אם עושה אז תשובה, היא תשובה, אבל אינה טובה כל כך, כתשובה שעושה בזמן שהוא בקיומו. ושלמה המלך מכריז ואומר, וזכור את בוראך בימי בחורותיך, עד אשר לא יבואו ימי הרעה.

ריג) וע"כ, עד שיפוח היום, צריך האדם לתקן מעשיו, כי כשמגיעים ימיו להסתלק מן העולם, הקב"ה תוהה עליו ואומר, ונפש כי תחטא ושמעה קול אֶלֶה והוא עד, או ראה או ידע, אם לא יגיד ונשא עונו. ושמעה קול אֶלֶה, שהרי השבעתי אותה בשבועה, בשמי, שלא תשקר בי, והעדתי בה כשירדה לעולם. והוא עד, מכמה פעמים שהעדתי בה לשמור מצוותי. משום זה, כיוון שהאדם הוא עד, בשעה שישוב לפני המלך, או ראה או ידע, שראה, אלו העוונות שעשה והסתכל בהם, או ידע, בבירורו של הדבר, שעבר על מצוות אדונו. אם לא יגיד, אם לא יתודה עליהם לפני אדונו, כשיצא מן העולם, אז, ונשא עונו. וכשישא את עונו, איך יפתחו לו פתח, ואיך יקום לפני אדונו. וע"כ כתוב, ונפש כי תחטא.

ריד) כל זאת בְּאֲתָנוּ ולא שכחנוך, ולא שיקרנו בבריתך. כל אלו באו עלינו, היה צריך לומר, ולא באתנו, שהיא לשון נקבה? אלא כל דינים שלמעלה, הכלולים בזאת, באו עלינו, כי זאת היא המלכות, שכוללת כל דינים שלמעלה, וע"כ אומר באתנו, לשון נקבה. ולא שכחנוך, ולא שכחנו דברי תורתך. כל מי ששוכח דברי תורה ואינו רוצה לעסוק בה, הוא כאילו שכח את הקב"ה, כי התורה כולה היא שמו של הקב"ה.

להורידה בבני אדם, הוא מעיד בה בכמה הבטחות, ובכמה עונשים, כדי שתשמור מצוותיו. ולא עוד אלא שמעבירה באלף ושמונה עולמות, להשתעשע, ולראות בהם כבודם של העוסקים בתורה. ועומדת לפני המלך בלבוש יקר בצורת עוה"ז. בלבוש יקר עליון היא מסתכלת בכבוד המלך בכל יום, והוא מעטר אותה בכמה עטרות.

רט) בשעה שמגיע הזמן לרדת לעולם, היא עושה דירתה בגן העדן הארץ שלושים יום, לראות יקר אדונו של הצדיקים, ואח"כ עולה למקומה למעלה. ואחר זה יורדת לעולם. והמלך הקדוש מעטיר אותה בז' עטרות, עד שבאה ונכנסת בגוף האדם. וכשהיא בגוף האדם, וחוטאת בעוה"ז, ועוסקת בחושך, התורה מתפלאת עליה, ואומרת, ומה, כל הכבוד הזה וכל השלמות הזו, השלים מלך העליון את הנפש, והיא חוטאת לפניו, נפש כי תחטא. מה זה הוא שתחטא?

רי) נפש כי תחטא. נחזור אל הכתוב, עד שיפוח היום. עצה לנפש הזאת, שתיהר מחטאה, ותשוב להיטהר, עד שיפוח היום, עד שלא יפוח היום של עוה"ז, ויבוא היום ההוא הקשה, שיתבע המלך דין, להוציאה מעוה"ז. ונסו הצללים, שבשעה שמגיע זמנו של אדם לצאת מן העולם, נעבר ממנו הצלם של האדם. כמ"ש, עד שיפוח היום, עד שלא יפוח היום לצאת מן עוה"ז. ונסו הצללים, שנעבר הצלם, ישוב לפני אדונו.

ריא) שני צלמים יש לו לאדם, כשהוא בקיומו, אחד גדול, ואחד קטן, שכתוב, הצללים, לשון רבים, שמיעוטו הוא שניים. וכשנמצאים יחד, אז האדם בקיומו. וע"כ כתוב, ונסו הצללים, ואז צריך האדם להסתכל במעשיו ולתקנם לפני אדונו ויתודה עליהם. כי הקב"ה נקרא רחום וחנון ומקבל את

ולא שיקרנו בבריתך

המלך, משום ששמו של המלך רשום באדם, בברית מילה. ומקרא אחר יורה על מקרא

רטו) כל מי שמשקר באות ברית קודש הזה שרשום בו, הוא כאילו משקר בשמו של

וההידור. ואין זה שור פשוט, כשורים של כל העולם, אלא וקרני ראם קרניו, שהקרן שלו עליון על כל האחרים, וע"כ, בהם עמים יִנְגַח יחדיו אפסי ארץ.

ע"י הפריעה שבברית מילה נמשכים המוחין דהארת חכמה מצד השמאל דו"א, הנקרא פני שור. במקום שהפריעה שורה, הוא שור שהוא צורת השמאל. וכן בחינת המלכות שבברית, המקבלת ממנו, נקראת פרה. ומשכחו משה, בכור שורו הדר לו. אמנם להוציאו מהשמאל שבקליפות, אומר, וקרני ראם קרניו. שהקרן שלו עליון על כל האחרים, כי קרניים, פירושו הארות, כמו קרן עור פניו, וכל השורים שאינם ממרכבה עליונה הקדושה, ממשיכים הארת השמאל למטה. משא"כ קרניו של יוסף, קרן עליון, שממשיך ממטה למעלה.

רכ משמע מזה, שכל מי ששומר אות רושם הקדוש הזה, מתקשרים בו אלה שתי המדרגות העליונות לשמור אותו בכל, ולעטר אותו בִּיקָר העליון. וע"כ זכה יוסף בשתי מלוכות, עצמו ובנו ירבעם. כיוון ששלמה המלך נתדבק בנשים נוכריות, ניתנה המלכות לירבעם. וע"כ הברית חביבה מכל.

רכא אדם שמוליד בן, נקשר בשכינה, שהוא פתח של כל הפתחים העליונים, פתח הנקשר בשם הקדוש הויה, שכל ספירה היא פתח לעליונה ממנה. ודם היוצא מן הילד בברית מילה, שמור לפני הקב"ה. ובשעה שהדינים מתעוררים בעולם, משגיח הקב"ה בדם ההוא, ומציל את העולם. ומשום זה כתוב, ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר. כי יום השמיני רומז על הבינה, השמינית ממטה למעלה. ומקו שמאל דבינה נמשכת הארת פני שור. וע"כ צריכים להמתין ליום השמיני. כמ"ש, ואם בגבורות שמונים שנה, שממשיך חייו מבינה, שהיא ספירה ח'.

רכב בדם של המילה זוכה העולם להתבשם בחסד, ומתקיימים כל העולמות. שכתוב, אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת. אם לא בריתי, יפה

הזה, שכתוב, אם שכחנו שם אלקינו ונפרוש כפינו לאל זר. אם שכחנו שם אלקינו, כמ"ש, ולא שכחנוך. והכתוב, ונפרוש כפינו לאל זר, הוא כמ"ש, ולא שיקרנו בבריתך. והכל דבר אחד. ומהו השקר שבכאן? שפורש כפיו לאל זר, ומשקר באות ברית. וע"כ התורה נאחזת בברית. וכל מי ששומר ברית הזה, כאילו שומר כל התורה. ומי שמשקר בזה, כאילו משקר בכל התורה.

רטז אברהם בטרם שנימול, לא נאמר שהוא שומר התורה. כיוון שנימול, כתוב, עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמתי מצוותי חוקתי ותורותי. משום שנימול, נרשם בו רושם קדוש, ששמר אותו כראוי, ומעלה עליו, כאילו שמר כל התורה כולה. יצחק, כתוב בו ג"כ, ואת בריתי אקים, את יצחק. וע"כ נקראת התורה ברית.

ריז יוסף, משום ששמר ברית זו ולא רצה לשקר בה, זכה לכבוד בעוה"ז ולכבוד בעוה"ב. ולא עוד אלא שהקב"ה השרה את שמו בתוכו, שכתוב, עדות ביהוסף שמו, שהשם יה"ו נתווסף ביוסף. וזכה לברכות שבעוה"ז ולברכות שבעוה"ב.

ריח כתוב, בכור שורו הדר לו. יוסף, משום ששמר ברית זו, זכה בשור, שהוא הראשון לקרבנות. למה נתברך בדבר שהוא שמאל, שיוורה על דין, בימין היה צריך להתברך, שהרי כתוב, ופני שור מהשמאל? כדי שיגן על חטאת ירבעם, שהגביר השמאל על הימין בעבודה זרה שלו.

ריט כיוון שיוסף שמר לברית זו, שאחזה בשתי מדרגות יסוד ומלכות, ששתיהן נקראות ברית, ואלה שתי מדרגות למעלה נקראות בשמות. בפרשת פרה אדומה, פרה, מלכות, מדרגה אחת מאלו ב' מדרגות עליונות שבברית, וזיווג דפרה נקרא שור. כלומר, כיוון שהמלכות של הברית נקראת פרה, נקרא היסוד, המחובר עימה, בשם שור. וזה הוא שכתוב, בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו. הדר לו, שמהארת השמאל, שנקרא שור, נמשך היופי

נקרא ברית יומם ולילה. כתוב, ופסח ה' על הפתח. ששורה על פתח הזה, מלכות, חסד, שיתבשם הפתח. ומשום זה, ולא יתן המשחית.

רכו הגר, כשנימול ונכנס תחת כנפי השכינה, נקרא גר צדק. ולא יותר. גר צדק, משום שזכה להיכנס בספירה שנקראת צדק, מלכות. ואתה תאמר, יומם ולילה, שהנימול זוכה לשניהם, גם לז"א.

רכז אינו דומה מי שבא משורש קדוש ומגזע אמת, למי שבא מגזע רע ומן שורש גועל הרע הקשה. בישראל, כתוב, ואנוכי נטעתך שֹׁרֵק כולו זרע אמת. באומות עכו"ם כתוב, אשר בשר חמורים בשרם וְזָרְמַת סוּסִים זרמתם.

רכח משום זה, ישראל הם קדושים זרע אמת, גזע שנתבשם על הר סיני ונפסק מהם כל זוהמה, וע"כ כולם מתבשמים וכולם באים באות הקדוש של יומם ולילה, להיות שלמים בכל. אבל מאומות עכו"ם קשה להעביר הזוהמה, אפילו עד שלושה דורות. ומשום זה נקרא גר צדק ודאי. משום שנכנס רק בספירת המלכות, הנקראת צדק, ולא בז"א.

רכט אומות עכו"ם, מטרם שנימולו, שורים בכתרים תחתונים שאינם קדושים, ורוח הטומאה שורה עליהם. כיוון שנתגיירו ונימולו, שורים בכתר הקדוש, השורה על שאר כתרים תחתונים, במלכות, ורוח קדוש שורה עליהם. אבל ישראל, קדושים בני קדושים בגזע ושורש, ונתבשמו על הר סיני, ונכנסו באמונה שלמה הקדושה, בשעה שהם נימולים שורים בכל, בז"א ובמלכות, הנקראים יומם ולילה. שכתוב, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום.

הוא, אבל, יומם ולילה, למה צריך לכתוב? **רכג** שתי ספירות ז"א ומלכות מתאחדות יחד, והם הפתח של כל שאר הספירות. אחד דין, המלכות, ואחד רחמים, ז"א, ומתבשמים זה בזה, זכר ונקבה. בצד הזכר, ז"א, שורה חסד. בצד הנקבה, המלכות, שורה דין. אחד לבן, ואחד אדום. וכדי שיתבשמו זה בזה מתקשרים זה בזה. וברית הזאת אחוז בהם ביומם ולילה, בדין ובחסד, במלכות ובז"א, מתחילה בדין, כמ"ש, שמאלו תחת לראשי, ואח"כ שורה בו החסד ומתבשם בחכמה ובחסדים. וזה הוא ברית, הנקרא יומם ולילה, שכתוב, אם לא בריתי יומם ולילה, שאחוז בשניהם, בז"א שנקרא יומם, ובמלכות שנקראת לילה.

רכד ומי שזכה לשמור את הברית הזו כראוי, ולא חטא בה כל ימיו, הוא מרכבה ליסוד, והוא אחוז ביומם ובלילה, שהם זו"ן, כמו היסוד. וזוכה לב' עולמות, לעוה"ז ולעוה"ב. וע"כ נקרא אברהם שלם, שכתוב, התהלך לפני והיה תמים. תמים, שלם, כשזוכה ביומם ולילה. שכתוב, יומם יצוה ה' חסדו, ובלילה שירה עימי. ואת שניהם ירש אברהם, ולא נתקיים בו החסד בקיום שלם, עד שנימול. כיוון שנימול, נתקיים בו החסד, וזכה לשניהם, ונקרא שלם.

רכה כתוב, והוא יושב פתח האוהל כחום היום. פתח האוהל, ספירה עשירית של המלך, מלכות, פתח לכל משכן קדוש של שאר הספירות. דוד המלך קרא אותה פתח, שכתוב, פתחו לי שערי צדק, המלכות. וכתוב, זה השער לה'. כחום היום, שמאיר אור החסד דו"א, חלק נחלתו של אברהם. וכמו שיושב בפתח האוהל, מלכות, כן יושב בז"א, בחסד שלו, שנקרא כחום היום. ונתקיימו בו שניהם כשנימול. ומשום זה

מי נוח

הארץ. וכתוב, ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול. שכתוב, מי המבול ולא מי נוח. וכאן

רל כי מי נוח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נוח. כתוב, ומי המבול היו על

יקר שלי יכלו ישראל מן העולם, טוב לי המוות, ולא יאמרו שעזבתי את זה של כל העולם משום היקר שלי. מיד, ויחל משה את פני ה' אלקיו, ומסר עצמו למיתה בכמה מקומות בשביל ישראל. שכתוב, ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מִנְיֵי נא מִסְפָּרָךְ. ולא זו משה משם, עד שמחל הקב"ה לישראל. כמ"ש, ויגחם ה' על הרעה, אשר דיבר לעשות לעמו. וכתוב, ויאמר ה', סלחתי כדברייך.

רלו ואילו בנוח כתוב, ויאמר אלקים לנוח, קץ כל בשר בא לפניי. אמר לו נוח, ולי מה אתה עושה? אמר לו, והקימותי את בריתי איתך, עשה לך תיבת עצי גופר. ולא ביקש רחמים על העולם, וירדו מים, והאבירו בני העולם. ומשום זה, מי נוח כתוב, כי בו היו תלויים, מחמת שלא ביקש רחמים על העולם.

רלו מכאן מה שכתוב, ויחל נוח איש האדמה. ויחל, פירושו, לא יחל דברו, כי נעשה חול. איש האדמה, שבשבילו כולו כל בני העולם, שלא ביקש עליהם רחמים. פירוש אחר, איש האדמה, משום שבשבילו נתקיימה האדמה, אחר שהשחיתו אותה הקודמים, שכתוב, לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם.

רלח מי נוח נקראים, משום שגרם שיהיו נקראים על שמו, על מה שלא התפלל עליהם. אבל, זאת לי, מה הוא אומר? אלא, אמר הקב"ה, מי נוח גרמו לי שנגלה זאת, המלכות, בעולם, שמתגלה הקשת להגן על העולם. שכתוב, ואני זאת בריתי אותם. וכתוב, זאת אות הברית, את קשתי נתתי בענן. כדי להגן על העולם. כלומר, הקשת מורה, שאין מי שישגיח על העולם ויתפלל עליו, אלא אני עושה לכבוד שמי הרמוז בזאת. ומי גרם לי לזה? מי נוח. שלא התפלל ולא הגן על העולם.

רלט מכאן הסימן לחסיד צדיק, שלא נגלה הקשת בימיו, שבימיו לא נצרך העולם לאות הזה, מפני שהוא מגן על העולם בתפילתו. ומי הוא, שמבקש רחמים על

כתוב כי מי נוח. ועוד כתוב, זאת לי. הם לי, היה צריך לומר?

רלא אלא כשצדיקים מרובים בעולם, הקב"ה שמח ומשתבח בהם. כששורה צדיק בעולם, ונמצא בו, כביכול, הוא מטיל שלום בעולם, שהוא המלכות. וכל העולם מתברך בשבילו, ומטיל שלום בחברותא של מעלה. כתוב, או יִחַזַק במעוֹזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. שני שלומים כתוב כאן. יעשה שלום לי, שמשרה דכר ונוקבא, ז"א ומלכות. שלום יעשה לי, שמתברכים האבות, חג"ת דז"א.

רלב מה ההפרש בין, שלום יעשה לי, אל, יעשה שלום לי. כשמתברכים האבות, חג"ת, נאמר, שלום יעשה לי. מטעם שמקדים שלום על הכל, שהוא חשוב יותר מכל, וע"כ שלום כתוב קודם, שלום יעשה לי. יעשה שלום לי, לא הקדים כאן שלום, משום שצריכים להעביר תחילה את הנחש השורה אצל הנוקבא, המלכות, ואח"כ יבוא ז"א, לשרות במקומו עם המלכות. משום זה הקדים, יעשה, שיעשה התיקון להעביר הנחש, ואח"כ שלום בין ז"א ומלכות.

רלג בזמן שצדיק נמצא בעולם, דינים אינם מתעוררים ואינם שולטים בעולם, משום שאדם צדיק הוא אות בעולם, יסוד שנקרא אות, והקב"ה רוצה ביקרו, והעולם מתקיים בשבילו.

רלד בזמן שבני אדם נמצאים חייבים לפני הקב"ה, והצדיק הוא הנמצא בעולם, הקב"ה מדבר עימו, כדי שיבקש רחמים על העולם, ויתרצה להם. מה עושה הקב"ה, מדבר עימו מאלו רשעי עולם, ואמר לו, שייטיב עימו לבדו ויכלה את כולם. מה דרכו של אדם צדיק ההוא, עוזב את שלו, ולוקח עצמו ללמד זכות על כל העולם, כדי שהקב"ה יתרצה להם.

רלה מאין לנו זה? ממשה, שאמר לו הקב"ה, חטא ישראל, עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו. עוד אמר לו, הִרְרָף ממני ואשמידם. בשעה ההיא אמר משה, אם משום

העולם, וראוי להגן עליו, כמו רבי שמעון, האות שהוא סימן בעולם, שאין מגן זולת שלא נצרך העולם בימיו לאות הוזה. כי הקב"ה.

קב"ה גוזר וצדיק מבטל

מקיים, הוא גוזר ואתה מבטל. **רמז** בתוך כך ראה, כי האיר השמש ונעבר אותו השחור. אמר רבי שמעון, ודאי, כי העולם נתבשם. נכנס לביתו ודרש, כי צדיק ה' צדקות אָהֵב יִשְׂרָאֵל פְּנִימוֹ. מה הוא פְּנִימוֹ? כי צדיק ה' צדקות אהב, משום דישר יחזו פנימו. פנים עליונים של בני העולם. כי צריכים לבקש מהקב"ה רחמים על כל מה שהם צריכים.

רמז מהו ישר יחזו? ימי קדם, הספירות דעתיק, הסתום מכל סתומים, הכתר, וימי עולם, הספירות, דו"א, נקראים פְּנִימוֹ. רואים אלו את אלו בדרך ישר מה שצריך לראות, שפנים דו"א רואים הפנים דעתיק, וכן הפנים דעתיק רואים הפנים דו"א, בדרך ישר, מבלי להטות ימין ושמאל.

רמז בשעה שהקב"ה משגיח בעולם, ורואה מעשיהם של בני אדם למטה שהם כשרים, מתגלה עתיק, כתר, בו"א, ת"ת, ומסתכלים כל אלו הפנים דו"א, בפנים סתומים דעתיק, ומתברכים כולם, משום שמסתכלים אלו באלו בדרך ישר, בקו אמצעי, שאינו נוטה לימין ולא לשמאל. כמ"ש, יִשְׂרָאֵל פְּנִימוֹ, שפניהם דעתיק וז"א מסתכלים אלו באלו בדרך ישר, בקו אמצעי. ואז מתברכים כולם, ומשקים זה לזה עד שמתברכים כל העולמות, ונמצאים כל העולמות כאחד. ואז נקרא ה' אחד ושמו אחד.

רמז וכשהעוונות העולם מתרבים, נסתם עתיק ואינם משגיחים פנים בפנים, ואז דינים מתעוררים בעולם והכיסאות הוטלו, ועתיק, כתר, נסתם ולא נתגלה. כמ"ש, רואה הייתי, עד אשר הכיסאות הוטלו, ועתיק יומין יושב. עד אשר הכיסאות הוטלו, אלו כתרים עליונים המשקים כל האחרים

רמז ולא הייתה גזרה שנגזרה למעלה על העולם, שלא היה רבי שמעון מבטל אותה, שכתוב, צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת אלקים. הקב"ה מושל באדם. ומי מושל בהקב"ה? צדיק מושל. שהקב"ה גוזר והוא מבטל.

רמז כגון רבי שמעון בן יוחאי, שיום אחד היה יושב בפתח שער לוד. נשא עיניו וראה השמש מאיר, וסותם אורו ג' פעמים. בתוך כך נחשך האור, ונראה בשמש, שחור וירוק. אמר לו לרבי אלעזר בנו, בוא אחרי בני, ונראה. כי ודאי גזרה נגזרה למעלה, והקב"ה רוצה להודיעני. ודאי ששלושים יום תלוי למעלה הדבר ההוא שנגזר, והקב"ה אינו עושה עד שמודיע לצדיקים. כמ"ש, כי לא יעשה ה' אלקים דבר, כי אם גילה סודו אל עבדיו הנביאים.

רמז בעוד שהיו הולכים בכרם ההוא, ראו נחש אחד שהיה בא ופיו פתוח, ולוהט בארץ בעפר. הוצק רבי שמעון, והיכו ידיו בראש הנחש. שקט הנחש והוריד פיו. וראה רבי שמעון את לשונו מתנדנדת. אמר לו, נחש נחש, לך ואמור לנחש ההוא העליון, המסית והמסטיין, שרבי שמעון בן יוחאי נמצא בעולם. הכניס הנחש את ראשו לנקב עפר אחד. אמר, רבי שמעון, גוזר אני, כמו שנחש התחתון חזר לנקב העפר, כן נחש העליון יחזור לנקב של תהום הגדול.

רמז לחש רבי שמעון בתפילה. בעוד שהיו מתפללים, שמעו קול אחד אומר, פסקו גזרות היכנסו למקומכם, הכאות המחבלים אינן שורות בעולם, כי רבי שמעון בן יוחאי ביטל אותן, אשריך רבי שמעון, שאדונך רוצה ביקרך על כל בני העולם. במשה כתוב, ויחל משה, שמשמע שאחזו מחלה, ואתה, רבי שמעון, גוזר והקב"ה

להעמידם בקיומם. והם האבות, חג"ת דו"א, יושב, כי היושב ממעט קומתו. ואז מהפכים ועתיק יומין יושב, שלא נתגלה, ומכונה רשעי עולם את הרחמים לדין.

מצד אמא יוצאים קליפות חוקרי דין וחוק

[מסטרא דאמא נפקין גרדינים נימוסין]

נופלות למדרגה שמתחתיה, ונעשית ו"ק בלי ראש. ואז נמצאים כל העולמות בדינים וקטנות. מצד אמא יוצאים קליפות חוקרי דין וחוק, ושולטים על הרחמים, וכשבני העולם מטיבים מעשיהם, ומעלים מ"ן, אז נעשה זיווג ע"ב ס"ג דא"ק, שהארת הזיווג מגיע לאמא, ומורידה המלכות ממנה ומחזירה למקומה. ואז חוזרים ועולים אליה ג' הספירות בינה ותו"מ שנפלו ממנה, ומתחברים במדרגתה, ונשלמים חג"ר שלה. וכן נעשה בכל המדרגות, שנתמעטו מחמת מיעוט הבינה. כי בינה ותו"מ חוזרים אֶליהם ומשיגים ג"ר.

בשעה שהדינים מתבשמים והרחמים שולטים, כל ספירה וספירה שבה לקיומה, שבינה ותו"מ שנפלו מן המדרגה חוזרים לקיומם למדרגתם. ואמא מתבשמת בחיבור החקיקות, שבינה ותו"מ שנחקקו ונפלו ממנה חזרו ונתחברו באמא, חזרו לבחינתה של אמא. כי מקודם לכן נפלו למדרגת ז"א, ועתה חזרו לבחינת אמא.

רנא כתוב, והיה כי יחטא ואשם. כי יחטא, מאלו העבירות הנקראים, חטא. שכתוב, מכל חטאות האדם. ואשם, פירושו ויתקן. והיה כי יחטא, אם יתקן מעשיו, והשיב את הגולה אשר גזל. והשיב, משמע שמישיב מעצמו, שרוצה לתקן מעשיו מעצמו.

רמח מצד אמא יוצאים קליפות חוקרי דין וחוק, ונאחזים בחקיקותיה של הגבורה, בקו שמאל, דין, ושולטים על הרחמים. כמ"ש, הנועדים על ה'. בינה שעל ז"א, שנקרא הויה. ואז נמצאים העולמות חסרים, שאינם שלמים, ומחלוקת מתעוררת בכולם.

רמט וכשבני העולם מטיבים מעשיהם למטה, מתבשמים הדינים ומתעברים, ונתעוררו הרחמים ושולטים על הרע ההוא שנתעורר מן דין הקשה. וכשמתעוררים הרחמים, שמחה וניחומים נמצאים, משום ששולטים על הרע ההוא. כמ"ש, וינחם ה' על הרעה. וינחם, משום שנכבד דין הקשה, והרחמים שולטים.

רנ בשעה שהדינים מתבשמים והרחמים שולטים, כל ספירה וספירה שבה לקיומה, ומתברכות כולם יחד. וכשחוזרת כל אחת ואחת למקומה, ומתברכות כולן יחד, ואמא מתבשמת בחיבור החקיקות שחזרו לבחינתה, אז נקראת תשובה שלמה ונתכפר העולם. כי אמא יושבת בשמחה שלמה, שכתוב, אם הבנים שמחה. ואז היא נקראת יום הכיפורים, שכתוב בו, לטהר אתכם מכל חטאתיכם. ונפתחים חמישים שערים של צדדי החקיקות. בשעה שבני העולם חוטאים, גורמים לעליית המלכות לבינה. שאז נתמעטה הבינה מג"ר, מחמת שג' הספירות בינה ותו"מ שלה

ד' תקופות השנה [ד' תקופין דשנתא]

ישוּבו, ישוב הדינים למקומם. ואם לא, הקול נפסק והדינים נעשו. ואז נקרא, ויתעצב בבתים החיצוניים. שנה היא מלכות, שבה ד' ספירות חו"ג תו"מ, שבכל אחת ג' קווים, שיחד י"ב. ואם

רנב בד' תקופות בשנה נפסק הקול, ודינים מתעוררים, והתשובה תלויה עד שנתתקן. וכשהדינים מתעוררים, יוצא קול. וד' זויות העולם עולים ויורדים. כרוז קורא ואין מי שישגיח ויתעורר. והקב"ה מוכן. אם

חו"ג תו"מ של המלכות, עולים ויורדים, מאירים בהארת חכמה ממטה למעלה ובהארת החסדים ממעלה למטה, כמשפט קו האמצעי. ואז כרוז קורא, שיוצא הכרוז מדוחק הדינים שבקו שמאל, ומזהיר להידבק בקו האמצעי. ואם אין מי שישגיח ויתעורר להתדבק בקו האמצעי, הקב"ה מחכה ומוכן לקבל תשובתם, שאם ישוּבו, ישובו הדינים למקומם, שמקבלם ומאיר להם הרחמים מקו אמצעי. ואם אינם חוזרים בתשובה, הקול, קו אמצעי, חוזר ונפסק, והשמאל חוזר לשליטתו, והדינים נעשים בעולם. וכביכול, נתעצב בבתים החיצונים, על הדינים שנעשו בעולם.

רנג מיום שנחרב בית המקדש, אין יום שלא נמצא בו כעס רע, משום שנשבע הקב"ה, שלא יכנס בירושלים של מעלה, מלכות, עד שיכנסו ישראל בירושלים של מטה. ומשום כך כעס נמצא בעולם. והשבועה הייתה על הקביעות, כי שלא בקביעות, יש זיווג ז"א ומלכות גם בימי הגלות, בשעת התפילה ובשבתות ויו"ט.

הקו שמאל שולט לבדו בכל אחת מד' ספירות חו"ג תו"מ, או נקראים ד' תקופות, מחמת תוקף הדינים הנמשכים משליטת השמאל. כמ"ש, בד' תקופות בשנה נפסק הקול. כי הקול קו האמצעי, המיוחד ב' הקווים ימין ושמאל לאחד. וכיוון שהקול נפסק, חזרה השליטה לקו שמאל בלי ימין, שאין מי שיחברה בימין. וע"כ, ודינים מתעוררים, שכל הדינים הקשים, הנמשכים משליטת השמאל, מתעוררים בעולם. ואם עושים תשובה, התשובה תלויה ואינה מתקבלת, עד שיתתקן הקול, ויחזור ויחבר ב' הקווים ימין ושמאל יחד.

והתשובה תלויה עד שנתתקן. וע"כ מקדים התיקון לתשובה. והנה מדרכם של הדינים דקו שמאל, שבסופם מתעוררים הדינים דנוקבא, כמ"ש, לפתח חטאת רובץ, שמדינים אלו נתתקן המסך דחיריק דקו אמצעי, הנקרא קול, החוזר ומיוחד ב' הקווים. וכשהדינים מתעוררים, יוצא קול, שבסופם מתגלה המסך דחיריק, שממנו יוצא הקול ומחבר שוב ב' הקווים. ואז ד' זוויות העולם,

ערוות אמך לא תגלה

לאמא קדישא, המלכות, ומתתקנת ומתכסה ממה שנתגלה. ומשום זה כתוב, אשרי נְשׂוּי פשע פְּסוּי חטאה. ואז נקראת תשובה. ואז נקראת יום הכיפורים, כמ"ש, מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו.

ב' נקודות נתתקנו במלכות:

א. נקודתה עצמה דמידת הדין, שלא נמתקה בבינה. שמבחינה זו כוח הצמצום ומסך עליה, שלא תוכל לקבל אור העליון. ב. נקודתה הממותקת במידת הרחמים, בבינה, שמבחינה זו היא ראויה לקבל כל האורות שבבינה. ואז משפעת גם לבי"ע ולישראל מאורותיה הגדולים. ולפיכך המלכות משמשת רק בנקודה השנייה דמידת הרחמים, ונקודה זו מגולה בה. אבל נקודה דמלכות דמידת הדין נגזזה בה, ואינה

רנד ערוות אביך וערוות אימך לא תגלה. אימך היא לא תגלה ערוותה. אימך, מלכות, היא אם של ישראל. ואם גילה ערוותה, למה צריך להשיב אותה, כשחוזר בתשובה? כדי לתקן מה שגילה.

רנה כאשר נתגבר היצר הרע באדם, אינו מתגבר אלא בעריות. וכל החטאים אחוזים בערווה. וכתוב, לא תגלה. וכשנתתקן, מתתקן כנגד זה שגילה, וזה נקרא תשובה.

רנו כל חטאי העולם אחוזים בגילוי ערווה, עד שאמא, המלכות, מתגלה בשביל החטאים, שמתגלה ערוותה. וכשמתגלה, כל הבנים, ישראל למטה, מתגלים. וכתוב, לא תקח האם על הבנים. וכשנתתקן העולם למטה, נתתקן הכל, עד שעולה התיקון

שעשה במלכות, ומתכסית ממה שנתגלה, שהערווה, שהיא הנקודה דמידת הדין, חוזרת ומתכסה, שנגנזה שוב, והנקודה דמידת הרחמים שולטת. לכן כתוב, אשרי נְשׁוּי פֶּשַׁע כְּסוּי חַטָּא. שהחטא, שהיא הערווה, שנתגלתה, חזרה ונתכסתה. ואז נקראת תשובה, כי שבה לבינה. ואז נקראת יום הכיפורים, כי כשהמלכות חוזרת לבינה היא נקראת יום הכיפורים.

רנז מתי נקראת המלכות, תשובה? כשהאם, המלכות, מתכסה, שחוזרת ומתכסה הנקודה דמידת הדין, הנקראת ערווה, ועומדת בשמחה על הבנים, שמשפעת להם כל טוב. שכתוב, אם הבנים שמחה. וחוזרת לקיום, כמו שהייתה מטרם שפגמו בה. הנקודה דמידת הדין שהייתה מקודם לכן סגורה וגנוזה, חזרה למקומה, שחזרה למקומה המכוסה. וכל המדרגות חוזרות אחד לאחד, שכל תחתונה עולה לעליונה, ומתברכות כל אחת ואחת. ואז נקרא תשובה. תשובה סתם לכלול הכל, שכל המדרגות חזרו ונתקנו.

רנח כאשר העולם, המלכות, מתתקן, כולו מתתקן ביחד, בבת אחת. כמ"ש, כי גדול מעל שמים חסדך. מעל שמים, שהמלכות עולה למעלה מן אמא, בינה. כי ז"א נקרא שמים, ולמעלה מז"א היא בינה. וכיוון שהמלכות עולה שם, נתתקנה בבת אחת כמו אמא. ונקראת תשובה. כי המלכות תשוב לבינה.

רנט כתוב בדיוק, מעל שמים. אם היה כתוב, על שמים, היה משמע, מקום שהוא העומד על שמים, שהוא בינה, ולא יותר. כיוון שאמר מעל שמים, משמע על מקום שהוא, העומד על שמים למעלה למעלה, שהוא עתיק.

רס בזמן שהוא שהמעשים מתוקנים למטה, ואמא בשמחה, מתגלה עתיק, כתר, והאור שב לז"א. ואז הכל בשמחה, הכל בשלמות, והברכות נמצאות בכל, והרחמים מוכנים, וכל העולמות בשמחה. כמ"ש, ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו. ישוב עתיק

מתגלה. ואם היא מתגלה, תיכף מסתלק ממנה האור העליון, מחמת הצמצום ומסך שבה.

כמ"ש עצה"ד טוב רע. זכה האדם הרי טוב, לא זכה הרי רע. שאם האדם זוכה, נמצאת הנקודה דמידת הדין בגניזה בתוך המלכות, ורק הנקודה דמידת הרחמים מגולה, ואז המלכות משפעת לו כל טוב שמקבלת מבינה. ואם האדם אינו זוכה, אלא שחוטא, אז מתגלה נקודה דמידת הדין שבמלכות, ומיד כל האורות פורחת ממנה, והדינים נאחזים בה, ונמצא אז האדם בכל רע.

וזה שאומר אימך היא. ואם גילה ערוותה, למה צריך להשיב אותה כשחזור בתשובה? כדי לתקן מה שגילה ואם בא לחטוא, שאז תיגלה במלכות נקודה הא' דמידת הדין, שנקראת ערווה, להיותה הגורמת להסתלקות כל האורות ממנה, אז אומר הכתוב, אימך היא, הרי המלכות היא אימך, לא תגלה ערוותה. ואם חטא וגילה ערוותה, ודאי הוא שצריך לתקן מה שגילה. שאותה הנקודה דמידת הדין שגילה, צריכים לחזור ולכסות אותה. ולתת השליטה לנקודה דמידת הרחמים, ואז תחזור ותקבל האורות מבינה.

וכל החטאים שאדם עושה, נאחזים בגילוי ערווה ההיא, שגורמים שמתגלה במלכות הנקודה דמידת הדין המסלקת ממנה האורות, שנקראת ערווה. שעליה מזהיר הכתוב, לא תגלה. וכשהאדם מתקן את חטאו, הוא צריך לתקן כנגד מה שפגם באותו גילוי, לחזור ולכסותה. וזה נקרא תשובה. כי ע"י הכיסוי הוא משיב את המלכות בחזרה לקבל את האורות מבינה.

וזה שרומז, לא תיקח האם על הבנים. כי עם גילוי ערוות האם, הוא פוגם הן באם, שנסתלקו ממנה האורות, והן בבנים, שהם ישראל, שאין להם מה לקבל ממנה. וכשנתתקן העולם למטה, נתתקן הכל, עד שעולה התיקון לאמא קדישא, שכשהאדם חוזר בתשובה למטה, מתתקן גילוי ערווה

להתגלות בז"א, כי ישוב להתגלות ממה שהיה סתום מתחילה. והכל נקרא תשובה, על שם עתיק, ששב להתגלות.

רסא הכל הוא בכלל ישוב, כמו עתיק. הכל סתם, בלי הפרש. וכתוב, למען ישוב ה' מחרון אפו ונתן לך רחמים. הכל בכלל תשובה.

והשיב את הגזלה

רסב והשיב את הגזלה. הגזלה ולא יותר. ובגנב כתוב, שישלם כפל, וארבעה וחמישה. הגזלן השווה יראה עליונה לתחתונה, ליראת אדם. כלומר, שאינו ירא לא מהקב"ה ולא מאנשים. וזה שגנב, שם כנגדו יראה תחתונה, מבני אדם, ולא יראה עליונה. ונמצא שהחשיב יראת אדם מיראת ה'.

רסג כתוב, נפש כי תחטא. כמ"ש, התורה והקב"ה תמהים עליה ואומרים, נפש כי תחטא. וכתוב, ונפש כי תמעול מעל. או,

נפש כי תשבוע. נפש כתוב, ולא רוח או נשמה. כי הרוח והנשמה אינם חוטאים, אלא שנפגמים מחמת הנפש החוטאת. וכאן בגזלה גוף ונפש. שכתוב, והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה. על מי שבא לתקן מעשיו, נאמר, והשיב. כמי שמתקן מעשיו כדי שישבו מעיינות המים, שהם השפיע העליון, למקומם, להשקות הנטיעות, שהן הספירות. כי הוא גרם בחטאיו למנוע השפיע מהן. וע"ז נאמר, והשיב את הגזלה.

צדיק כתמר יפרח

רסד צדיק כתמר יפרח. צדיק כתמר, כי מכל אילני העולם אין מי שמתעכב לפרוח כמו תמר. כי הוא עולה לשבעים שנה. ומהו הטעם שהצדיק נמשל לתמר?

רסה אבל צדיק כתמר יפרח, נאמר על גלות בבל, שלא חזרה השכינה למקומה אלא בסוף שבעים שנה. כמ"ש, כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם. וזה הוא צדיק כתמר יפרח, שעולה זכר ונקבה לע' שנה. צדיק, הקב"ה, שחזר לבבל אחר ע' שנה, כמ"ש, כי צדיק ה' צדקות אהב. וכתוב, ה' הצדיק. וכתוב, אמרו צדיק כי טוב. הרי שהקב"ה נקרא צדיק.

רסו כארו בלבנון ישגה. ארו, זהו הקב"ה. שכתוב, בחור כארוזים. בלבנון ישגה, בלבנון, עדן שלמעלה, חכמה, שעליה כתוב, עין לא ראתה אלקים זולתך. וארו, ז"א, במקום עליון שהוא ישגה, כשעולה לשם.

רסז ובגלות האחרון, הקב"ה כארו שתעכב לפרוח ולעלות. ומשעה שעולה עד שעומד בקיומו, עד שתהיה הגאולה, יום, יומו של הקב"ה שהוא אלף שנה. והתחלת יום השני, עד שעושה צל באור היום, אחר חצי היום שהחמה מתחילה לערוב ביומו של הקב"ה, אחר חמש מאות שנה, ואחר אלף וחמש מאות שנה תבוא הגאולה. וארו אינו עולה אלא בעדון המים, כמ"ש, כארוזים עלי מים, כך ארו בלבנון ישגה, שמשם, מלבנון, חכמה, יוצא מעיין ונהר מים, בינה להשקות הארו. וארו זה הקב"ה, שהוא ז"א המקבל ההשקאה, שכתוב, בחור כארוזים.

רסח שתולים בבית ה', לזמן מלך המשיח. בחצרות אלקינו יפריחו, בתחיית המתים. עוד יגובון בשיבה, ביום שהעולם יהיה חרב, באלף השביעי. דשנים ורעננים יהיו, לאחר שהעולם יחזור להבנות, בהשמים החדשה והארץ החדשה. ואו, ישמח ה' במעשיו. וכל זה, להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו.

ונרגן מפריד אלוף

הנהר העמוק, בינה, עד מקום שנקרא צדיק, יסוד דו"א. וצדיקים גמורים ממשיכים את השפע, מאותו מקום שיושבים, מן היסוד דו"א, לעוה"ו. וע"כ בעלי תשובה הם עליונים וצדיקים גמורים הם תחתונים. אשרי חלקם של בעלי תשובה, שממשיכים השפע מבינה ליסוד דו"א, ואשרי חלקם של הצדיקים שבשבילם העולם מתקיים, שממשיכים השפע מיסוד דו"א לעוה"ו.

רעג והיה כי יחטא ואשם. וכתוב, או מצא אָבְדָה וכיחש בה. כי החוטא פוגם למעלה, ומשום זה מסתלק הקב"ה מן הכל. כביכול הקב"ה לא נמצא בקיומו, כי כנסת ישראל, המלכות, נפרדה ממקומה. כמ"ש, אָבְדָה האמונה. אמונה היא כנסת ישראל, כמ"ש, ואמונתך בלילות. ולילה הוא המלכות. אָבְדָה האמונה, כמ"ש, על מה אבדה הארץ. והכל אחד, כי המלכות נקראת אמונה ונקראת ארץ. והרי העמדנו, אָבְדָה כתוב, כלומר, שהמלכות אִיבְדָה את בן זוגה, יסוד. ולא כתוב, נאבדת, ולא אבודה, שפירושה, שהיא עצמה נאבדה. כעין זה כתוב, הצדיק אבד. אבוד או נאבד לא כתוב, אלא אבד, שהוא איבד את בת זוגו, המלכות. וכמ"ש, אבדה האמונה. משום זה כתוב, והשיב את הגולה או את האבדה. כי המלכות שנפגמה בחטאו, נקראת אבדה. וצריך להשיב את האבדה אל הצדיק, יסוד, שאבד אותה.

רטט איש תהפוכות ישלח מדון ונרגן מפריד אלוף. איש תהפוכות ישלח מדון, הרשעים שעושים פגם למעלה. מדון פירושו פגם. ונרגן מפריד אלוף, שמפריד אלופו של עולם, הקב"ה.

רע איש תהפוכות ישלח מדון. שישלח לאלו הנטיעות, זו"ן, מדון, שגורם להם שיינקו מצד הדין, שמאל דבינה. מדון פירושו דין. ונרגן מפריד אלוף. הרשעים עושים פגם למעלה. מפריד, שלא נמצא ייחוד בין זו"ן, שמפריד המלכה מן המלך. ומשום זה לא נקרא אחד, ז"א ומלכות לא בייחוד. אוי לאלו הרשעים שעושים פירוד למעלה. אשרי הם הצדיקים, שהם מקיימים הקיום שלמעלה, ייחוד זו"ן, ואשרי הם בעלי תשובה, שמחזירים הכל למקומו.

רעא וע"כ, במקום שבעלי תשובה יושבים, צדיקים גמורים אין יושבים שם. אלא הם בעלי התשובה נתתקנו במקום עליון, במקום השיקוי של הגן, בינה, המשקה את הגן, מלכות. וזו היא תשובה, שמשיב המלכות אל הבינה. וע"כ נקראים בעלי תשובה. וצדיקים הגמורים, נתתקנו במקום אחר, שנקרא צדיק, יסוד דו"א.

רעב וע"כ בעלי תשובה יושבים במקום עליון, בינה. וצדיקים גמורים יושבים במקום קטן, ביסוד דו"א. כי בעלי תשובה משיבים המים, השפע, ממקום עליון של

מקומות יש בגיהנום [דוכתין אית בגיהנם]

אל נכר, או זונה, או שפחה. ואף לעובר על שס"ה לא תעשה.

רעה לכל חטא יש מקום בגיהנום, וממונה יש עליו. והשטן, יצר הרע שלו, ממונה על כל החטאים והמקומות והממונים שעליהם. ואם חזר בתשובה מה כתוב, מחיתי כעב פשעיך, שנמחו רשימות כל חטא וחטא

רעד מקומות יש בגיהנום, הרשומים למחללי שבתות בפרהסייה, שלא חזרו בתשובה מאותו החילול. וממונים יש עליהם. ויש מקומות בגיהנום לאותם מגלי עריות, ולאותם המגלים פנים בתורה שלא כהלכה, ולאותם השופכים דם נקי, ולאותם הנשבעים לשקר, ולאותם השוכבים עם נידה, או בת

של הרשעים ממקומות שלהם בגיהינום. אותם בהם. וקול יוצא עליו, זה הוא רשע, ישרפו עצמותיו בגיהינום.

רעו ויש חטאים רשומים למעלה ולא למטה בעוה"ז. ויש שרשומים למטה ולא למעלה. ויש שרשומים למטה ולמעלה. אם החטאים נמחים למטה בעוה"ז שעושה תשובה, נמחים למעלה אחר שעושה תשובה. רשע עוונותיו חקוקים לו על עצמותיו, צדיק זכויותיו חקוקות לו על עצמותיו, כדי שיהיו רשומים בין בעלי העבירה להכיר

נהר דינור

גבוה, ושורף האיברים והפְּדָרִים וְאִמּוּרִים של הפרים והכבשים והעֶתוּדִים והעֹזִים, שזה היה שיורד כאריה של אש לשרוף אותם, נשרפים האיברים שלהם, ונשרפים המחבלים הממונים על האיברים שחטאו, ומתכפרים עוונותיהם של ישראל, שהם איברי השכינה.

רפ בזמן ההוא, מתקרבים החיות הממונות על הזכויות, שהם מכיסא רחמים, שהוא תשובה, אמא עליונה, בינה. מתקרבות בשם הויה, שנכנס בהן. ומשום זה הוא קרבן להויה, שאין מי שיוכל לקרב החיות והיסודות, להביא שלום ביניהם, אלא השם הויה, ז"א, קו האמצעי, שבשמו הויה, מתקרבים מים לאש, קו ימין לקו שמאל, ואינם מכבים זה את זה, והרוח, קו אמצעי, קרב אל העפר, מלכות, ואין מפריד ביניהם.

רעח נהר די נור, הוא נהר אש נמשך ויוצא לפניו, נשמות הצדיקים טובלות ומטהרות בו ונשמותיהם של הרשעים נידונות בו ונשרפות לפניו כקש לפני אש, אש אוכלת אש. הויה בניקוד אלקים, בינה, הוא החמה. הנרתיק שלו הוא אדני". לעתיד לבוא מוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, שהשם אדני, מלכות, לא יכסה על שם הויה בניקוד אלקים, בינה, ואז מתגלה אש הדין שבקו שמאל דבינה, בלי נרתיק המלכות, הצדיקים מתרפאים בה, והרשעים נידונים בה.

רעט ומאש החיות של כיסא דין, היה יורד אריה של אש, לאכול ולשרוף הקרבנות והממונים, כי על כל איבר שחטא בו, יש מחבל קטיגור אחד, שנתמנה עליו. עשה עבירה אחת קנה לו קטיגור אחד. ומיד שירד אש של

ששת צירופי יה"ו

חָתָם רוּם ופנה למעלה, ביה"ו לצד ימין, חסד. והוא צירוף א'. בהו"י לצד שמאל, גבורה, והוא צירוף ב'. וה"י בעמוד האמצעי, ת"ת, והוא צירוף ג'. יו"ה בנצה, והוא צירוף ד'. הי"ו בהוד, והוא צירוף ה'. וי"ה ביסוד, שהוא צירוף השישי. האילן האוחז אותם כולם הוא ת"ת, כי ת"ת כולל כל ו"ק. והוא עץ עושה פרי. ומשום זה מקום שיפול העץ שם יה"ו. שרומז, שת"ת נקרא בג' אותיות

רפא בעת ההיא, אלו החיות והיסודות הם שלמים, ונקראים קדושים, שאין טמאים ביניהם. שְלָמִים הם ה"ת דהויה, מלכות, שלמות של עמוד האמצעי, ז"א, בכל הויות הכלולות בז"א לכל שישה קצוות שלו חג"ת נה"י. כי ז"א עצמו יה"ו דהויה, שבהן שישה צירופים, וה"ת משלמת אותו בכל צירוף.

רפב וסוד הדבר, כמ"ש בספר יצירה,

שלום, בג' פדיונות, בג' פסוקים שנזכר בהם פדיון, שהיסוד הוא ו', והם ביחד בחשבון שישה, כנגד שש מדרגות דיסוד, כי הטבת החלום הוא ע"י היסוד. והוא סולם שבחלומו של יעקב, הכלול משש ספירות. מוצב ארצה, שכינה התחונה, מלכות, נקראת ארץ, והיא ה"ת. וראשו זה י', שבו הצדיק, יסוד, שביעי. כי י' חכמה שבאמא. וכשמתחילים לספור מבינה, אמא, נמצא יסוד שביעי. מגיע השמימה, אמא עליונה, ה"ר, בינה שבבינה, שמצד החלום, שמאל, ה' שולטת על ה', ראש הסולם, ה"י מן אלקים. ומשום זה, והנה מלאכי אלקים עולים, ולא מלאכי הויה.

רפה האותיות כסדרן, י"ה ו"ה, עולים בנקודת החולם, כתר, על ד' אותיות, שהתפשטותם היא מחכמה עד מלכות הקדושה, כי חכמה היא י', בינה היא ה', שש הספירות חג"ת נה"י הן ו', מלכות היא ה"ת. חולם, כתר על כל האותיות.

יה"ו בלבד, וה"ת היא המלכות, המתחברת עימו. וע"כ נבחנו ו"ק שלו בשישה צירופי יה"ו. ואף כך בכל הויה מו"ק יש ה"ת שלמים להויה, שה"ת משלמת להויה, ולכל הויות שבו"ק הנאחזים בה. כעין זה יה"ו עם ה' הוא י"ה ו"ה. הו"י עם ה' הוא הויה. וה"י עם ה' והיה. ואף כך שאר הויות.

רפג ואלו שישה צירופי יה"ו הם ח"י, אותיות של שישה קצוות חג"ת נה"י, הכלולים בצדיק ח"י עולמים, יסוד דו"א. ועם ה', מלכות, נעשית חיה. והיא ה' כגון תיבת נח, מלכות, שנתקבץ בה מכל מין ומין, שהם שניים שניים, שבעה שבעה לקרבן. שניים שניים הם ד', שבעה שבעה הם י"ד, שביחד הם י"ח, ותיבה עצמה בה ה' להיותה מלכות, ונשלמת המילה חיה.

רפד וצדיק, יסוד, כלול שש מדרגות, שישה קצוות, ומשום זה התקינו להטיב את החלום בג' שלומות, ג' פסוקים שנזכר בהם

הגידה לי שאהבה נפשי

לכל העולמות. וכל זמן שכנסת ישראל אינה נמצאת עם הקב"ה, נמנעות ממנו הברכות ומכל שאר האחרים.

רפט בכל מקום שלא נמצא דבר ונוקבא, אין הברכות שורות עליו. וע"כ הקב"ה גועה ובוכה, כמ"ש, שאוג ישאג על נווהו. ואומר, אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי.

רצ ובשעה שכנסת ישראל יצאה בגלות, אמרה לפניו, הגידה לי שאהבה נפשי: אתה, שאהבה נפשי, אתה, שכל אהבת נפשי בך, איך תזון את עצמך מעומק הנחל שאין שפעו נפסק, מבינה, איך תזון את עצמך מהארת העדן העליון, מחכמה. איכה תרביץ בצהריים, איך תזון לכל אלו האחרים המושקים ממך תמיד.

רצא ואני הייתי ניזונת ממך בכל יום והייתי מושקית, ואני השקיתי לכל העולמות התחתונים, וישראל ניזונו ממני. ועתה,

רפו הגידה לי שאהבה נפשי. אם לא תדעי לך היפה בנשים, צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותך על משכנות הרועים.

רפז מקראות אלו כנסת ישראל, המלכות, אמרה אל המלך הקדוש, ז"א. הגידה לי שאהבה נפשי. שאהבה נפשי, אין הפירוש שנפשי אוהבת, אלא האוהב את נפשי, כמ"ש, את שאהבה נפשי ראיתם, ולמלך הקדוש נאמר, אתה שאהבה נפשי איכה תרעה.

רפח כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקב"ה, הקב"ה בשלמות, ורועה ברצון את עצמו ולאחרים. לעצמו, שזן את עצמו מיניקת החלב של אמא עליונה, שמקבל שפע הבינה, ומאותה היניקה שינק, הוא משקה לכל שאר האחרים ומניק אותם. כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקב"ה, הקב"ה בשלמות בשמחה, ושורות בו ברכות, ויוצאות ממנו לכל שאר האחרים,

משכנות הרועים, אלו הם תינוקות של בית רבן, שהעולם מתקיים בשבילם, ונותנים כוח לכנסת ישראל בגלות. משכנות הרועים, אלו הם בתי רבם, מקום בית המדרש, שהתורה נמצאת תמיד בהם.

רצג פירוש אחר על, אם לא תדעי לך היפה בנשים. בשעה שצדיקים נמצאים בעולם, ואלו תינוקות של בית רבן נמצאים ועוסקים בתורה, יכולה כנסת ישראל להתקיים עימהם בגלות. ואם אינם בשיעור המספיק, היא והם אינם יכולים להתקיים בעולם. ואם צדיקים נמצאים, הם נתפשים תחילה, ומתים כדי לכפר על בני דורם. ואם לא, אלו הגדיים שהעולם מתקיים בשבילם, נתפסים תחילה, והקב"ה לוקחם מן העולם, אע"פ שלא נמצא בהם חטא. ולא זה בלבד, אלא שמרחיק ממנו את כנסת ישראל, והיא יוצאת לגלות.

שְׁלֵמָה אהיה כעוֹטְיָהּ, איך אהיה מתעטפת בלא ברכות, וכשיצטרכו את אלה הברכות, לא ימצאו אותן בידי. על עֲדָרֵי חֲבָרִיךָ, איך אעמוד עליהם, ולא אהיה רועה ומזינה אותם. עֲדָרֵי חֲבָרִיךָ, אלו הם ישראל, שהם בני האבות, אברהם יצחק יעקב, שהם המרכבה הקדושה למעלה, חג"ת דו"א, וע"כ קוראת אותם, חֲבָרִיךָ.

רצב אמר הקב"ה לכנסת ישראל, עזבי את שלי, כלומר שלא תדבר מן החסר לז"א, כי שלי הוא דבר סתר מלהוודע. אבל אם לא תדעי לך, במה שנוגע לעצמך, הנה לך עצה, היפה בנשים, כמ"ש, הנך יפה רעייתי, שם של כנסת ישראל. צאי לך בעקבי הצאן, אלו הם הצדיקים, שהם נִדְּשִׁים בין העקבים, שהכל דשים אותם ברגליהם, ובשבילם ינתן לך כוח להתקיים. ורעי את גדיותיך על

אם הכהן המשיח יחטא

אוחז בכנפיו, שע"י ההעלם המכונה כנפיים, הנובעים ממסך דחיריק שבקו אמצעי, הנקרא ישראל, הוא מיחד ב' הקווים ימין ושמאל, אברהם ויצחק, וכוללם יחד, והוא שלם בכל.

רצו אשר נשבעת להם כָּךְ. שבועה השביע הקב"ה את האבות, באבות שלמעלה, חג"ת דו"א. כָּךְ, באלו שלמעלה, באלו השורים כָּךְ, שנשבע בחג"ת. ותדבר אליהם, ארבה את זרעכם, אשר אמרתי. אשר אמרת, היה צריך לומר? הרי משה אמר זה, הלוא היה לו לומר, אשר אמרת? אלא הקב"ה אמר זה אל האבות פעם ושתי פעמים, שכבר אמר להם. ועוד, אשר אמרתי, אשר רציתי ברצון נפשי, ואין צריך לומר, שכבר אמר להם, כי אמירה פירושו רצון.

רצו ונחלו לעולם, עולם העליון, ז"א, שארץ, מלכות, אחוזה בו וניזונת ממנו. ואם ארץ זו מגורשת לגלות, ואינה אחוזה בו"א, למה היא לאשמת העם הוא זה. וע"כ כתוב, ונחלו לעולם, שהמלכות תתיחד עם ז"א

רצד אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם. הכהן המשיח הוא הקב"ה. ולמה יחטא? בשביל אשמת העם, בשביל עוונות העולם שגרמו לו זה. לאשמת העם ודאי, ולא לאשמה שלו. יחטא, פירושו, שיגרע טובו, ודן הכל בדין. כמ"ש, והייתי אני ובני שלמה חֲטָאִים.

פירוש אחר, אם הכהן המשיח, הקב"ה, יחטא, יגרע מן כנסת ישראל ומן העולם, שאינו נותן להם ברכות לפי צרכם, משום עוונות העם.

רצה זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך. מהו שכתוב ליצחק בלי ו' אלא, בכל מקום השמאל נכלל בימין, ובכלל ימין הוא, כי ימין הוזה נתתן תמיד שיכלול בו השמאל. וע"כ אינו מחלק לכתוב, וליצחק, שהו' הייתה מחלקת בין אברהם ליצחק, כדי לכלול את יצחק, שמאל, באברהם, ימין. ומשום זה כתוב, לאברהם ליצחק כלל אחד. ואח"כ, ולישראל, כלל שני. כי שניהם הוא

חטא, מי מקריב עליו, ומי יכפר עליו? אם הוא מקריב לעצמו, הרי הוא נתקלקל, ואינו ראוי שיתברכו בשבילו עליונים ותחתונים, כי אם התחתונים אינם מתברכים על ידו, כש"כ עליונים? ולא, הרי כתוב, וכיפר בעדו ובעד ביתו. ולמה צריך לאחר, שיכפר עליו, משום שחטא, והוא יכול לכפר על עצמו, שכתוב, וכיפר בעדו?

שא ידוע באיזה מקום נקשר כהן גדול, בחכמה, ובאיזה מקום נקשר כהן אחר, ואותו שנקרא סגן, ידוע שבחסד. וע"כ כהן אחר מקריב קרבנו של כהן גדול, שנקרא הכהן המשיח, בתחילה, ומעלה אותו עד אותו המקום שמקושר בו, עד חסד דו"א. ואחר שהכהן העלה את הקרבן עד אותו מקום, חסד, אין מעכבים את הכהן הגדול להעלות למקומו, חכמה, שיתכפר חטאו. וע"כ כהן אחר מקריב עליו קרבנו, וכיוון שאחר מקריב ואין מסתפקים כל כך על ידו, כי אינו יכול להעלות רק עד החסד, ובחינת כהן גדול הוא עד החכמה, הנה אח"כ כהן הגדול עצמו מקריב, ואלו העליונים מתחברים כולם לכפר חטאו. והמלך הקדוש מסכים עימהם. כעין זה, המתפלל, וטועה, יעמוד אחר תחתיו.

לעולם, ולא תלך בגלות. ובזה ביאר, אם הכהן המשיח, ז"א, יחטא, שיגרע הייחוד מן המלכות, שתצא בגלות, לאשמת העם הוא.

רצח אם הכהן המשיח יחטא, זה כהן שלמטה, שנתתקן לעבודה בבית המקדש, ונמצא בו חטא, לאשמת העם הוא ודאי, שהעם יאָשְמוּ בשביל זה, כי אוי לאלו הסומכים על עבודתו. כעין זה הוא שליח ציבור, שנמצא בו חטא, אוי לאלו הסומכים עליו. כש"כ הכהן, שכל ישראל ועליונים ותחתונים, כולם מחכים ומצפים להתברך על ידו.

רצט בשעה שהכהן מתחיל לכוון כוונות, ולהקריב קרבן העליון, להקריב ייחוד המלכות בז"א, הכל נמצאים בברכה ובשמחה, הימין, חסד, מתחיל להתעורר, והשמאל, דין, נכלל בימין, והכל מתאחו ומתקשר זה בזה, ומתברכים כולם יחד. נמצא שע"י הכהן מתברכים העליונים והתחתונים. וע"כ, אם חטא, צריך להקריב קרבן עליו, כדי שיתכפר עוונו.

ש ע"י הכהן מתכפר חטאו של אדם, כשהוא מקריב בשבילו קרבן. כשהוא עצמו

תקיעת שופר

תקיעה, שברים, תקיעה. סדר השלישי: תקיעה אחת בתחילה, ותקיעה אחת בסוף, וגבורה סתם, תרועה ביניהם. השברים עולה לגבורה, התרועה יורדת למלכות. אחד דין קשה, השברים. ואחד דין רפה, התרועה. והם עשרה קולות: תשר"ת תש"ת תר"ת. והם תשעה קולות, כי שברים תרועה שבאמצע סדר הא' אינו שני קולות אלא קול אחד שכולל שניים, וע"כ אין יותר מתשעה קולות. ב' גבורות: קו שמאל דו"א, יצחק, והמלכות, הנבנית מקו שמאל. גבורה דו"א גבורה גדולה, והמלכות גבורה סתם.

שב ביום ראש השנה ויום הכיפורים, לא רצה רבי שמעון לשמוע התפילה מכל אדם, אלא א"כ עמד עליו שלושה ימים מקודם, לטהר אותו. שהיה אומר, בתפילה של אדם הזה שאני מטהרו, מתכפר העולם. וכש"כ בתקיעת שופר, שלא היה מקבל תקיעת אדם, שאינו חכם לתקוע בכוונה בסוד התקיעה.

שג אלו התקיעות כסדרם. סדר הראשון: כלול מכולם, כלול משברים ומתרועה: תקיעה, שברים תרועה, תקיעה. סדר השני: תקיעה אחת כסדרו בתחילה, ותקיעה אחת כסדרו בסוף, וגבורה גדולה, השברים, ביניהם. והסדר:

בראש השנה חוזרים העולמות לקדמותם, כמו שהייתה המלכות ביום ד' דמעשה בראשית, שהייתה מלבשת הקו שמאל דבינה, וז"א הקו ימין דבינה. ואז עוד לא נתיחדו הימין והשמאל ביחד, והייתה החכמה בלי חסדים, ולא הייתה יכולה להאיר. כי אין החכמה מאירה בלי חסדים. וזה הדינים וקיטרוג הלבנה. והעצה לזה נתן הקב"ה תקיעת שופר, שע"י הקול היוצא משופר, מעוררים כוח המסך דחיריק בז"א, שהוא קו האמצעי, וע"י מסך דחיריק הוא ממעט את קו השמאל מג"ר, ואז נכנע השמאל לימין ומתיחד עימו, ומתלבשת ו"ק דחכמה, שנשארו בקו שמאל בחסדים, ואז הם מאירים. הרי שביום ראש השנה, ע"י תקיעת שופר, נתתקן הקו שמאל, שיוכל להאיר, מפאת התלבשותו בחסד דימין. ביום הזה מתעטר יצחק, שיצחק, קו שמאל, נתעטר ע"י התלבשותו בחסדים, ומאיר בז"ק דג"ר, שנקרא עטרה. והוא ראש האבות, כי בחינת הראש, ג"ר, שיש בהג"ת דז"א, הנקראים אבות, הן מיצחק, כי ו"ק דחכמה שלו הוא ג"ר וראש. אבל קו ימין, אברהם, חסדים חסרי ג"ר, כי אין ג"ר אלא מחכמה. ביום הזה כתוב, פחדו בציון חטאים, כי החטאים הרוצים להדבק בג"ר דשמאל, המעוררות דין בעולם, הם עתה בפחד, מחמת שהמסך דחיריק שנתעורר מקול שופר, מיעט את ג"ר הללו. ותדע, כי תקיעת שופר ועקדת יצחק הם ענין אחד, כי עקדת יצחק פירושו, שאברהם עורר את המסך דחיריק שבקו האמצעי למעלה, שע"י כוח הזה, ויעקוד את יצחק בנו, שמיעט הג"ר דחכמה שבקו שמאל, יצחק, שע"י המיעוט הזה נכלל השמאל בקו ימין, שהוא אברהם למעלה, וכן יצחק למטה נכלל באברהם, שע"י נשלמו שניהם. ביום הזה נעקד יצחק, כי קול השופר ממעט את קו השמאל מג"ר שלו, שזה נבחן לעקדה של יצחק, ועקד הכל, שכל הבחינות של קו שמאל למעלה, נעקדו, ואפילו קו השמאל דבינה. ושרה מיללת, שהבינה,

התקיעות כנגד ג' קווים, לתקן הקו שמאל, דין, עם ב' הקווים הימין והאמצעי, אברהם ויעקב, חסד ורחמים. והם ב' התקיעות: אחד בראש הסדר כנגד אברהם, ואחד בסוף הסדר כנגד יעקב. ביניהם נתבשם ונמתק יצחק, קו השמאל.

אמנם יש ב' בחינות שמאל: גבורה דז"א, יצחק, וגבורה סתם, מלכות. וצריכים להמתיק את שניהם. וע"כ צריכים לג' סדרים. כי השברים כנגד גבורה הגדולה. התרועה כנגד גבורה סתם.

ע"כ בסדר הראשון אנו כוללים ב' הגבורות יחד, סדר ראשון כלול מכולם, וע"כ תוקעים תקיעה, שברים תרועה, תקיעה. וסדר השני ממתיקים עם ב' התקיעות את הגבורה הגדולה בלבדה, שברים, סדר השני הוא, תקיעה אחת כסדרו בתחילה, ותקיעה אחת כסדרו בסוף, וגבורה גדולה, השברים, ביניהם, שתוקעים תקיעה, שברים, תקיעה.

ובסדר הג' ממתיקים עם ב' התקיעות את גבורה סתם בלבדה, סדר השלישי הוא, תקיעה אחת בתחילה, ותקיעה אחת בסוף, וגבורה סתם, התרועה, ביניהם. שאינו אומר כאן גבורה גדולה, אלא סתם גבורה, המלכות, תרועה. ותוקעים תקיעה, תרועה, תקיעה. קול שברים נשמע שבר שבר. קול התרועה נשמע כמו גערה והכעסה. ולכן אמר, שברים עולה לגבורה, שהשברים עולה לגבורה דז"א. ואמר, תרועה יורדת, שהתרועה יורדת למלכות. שברים דין קשה. תרועה דין רפה.

שד ביום הזה מתעטר יצחק, גבורה וקו שמאל, והוא ראש האבות. ביום הזה כתוב, פחדו בציון חטאים. ביום הזה נעקד יצחק, ועקד הכל. ושרה מיללת. וקול שופר חזק מאוד. אשרי חלקו מי שעבר ביניהם וניצל מהם. בשביל זה אנו קוראים פרשת עקדת יצחק ביום הזה, כי ביום הזה נעקד יצחק למטה, ונקשר באותו שלמעלה בשעה שכתוב, ויעקוד את יצחק בנו.

שמאל. בדומה לאדם שהיה כועס, ותגר והזדיין, ויצא בכעסו להרוג בני אדם. חכם אחד עמד על פתחו, ואחז בו. ולא עזבו לצאת החוצה. אמר לו הכועס, אם לא אחזת בי והתקפת אותי, היה הרג נמצא בעולם. כי בעוד שהתקיפו זה את זה ואחזו זה בזה, נצטנן כעסו על שיצא להרוג. יצא אותו חכם והוכיח, מי סבל הכעס ותוקף הדין של אותו אדם, הני אומר, מי שעמד על הפתח לעכבו מלצאת.

שח כך אמר הקב"ה, קו האמצעי, לישראל, בניי לא תפחדו מן הדינים של קו שמאל, כי אני עומד על הפתח, לעכב את הדינים מלצאת. אבל התעודדו ביום הזה ותנו לי כוח בשופר. שע"י קול שופר מעורר קו האמצעי את המסך דחיריק, שזה כל כוחו למעט קו השמאל ולהמתיקו בימין. וזולתו אין כוח שיוכל לייחד השמאל בימין.

שאם נמצא קול שופר כראוי ומכוונים בו למטה, הקול הוא עולה ומעורר את המסך דחיריק בקו האמצעי, ומיחד הימין והשמאל, שבו מתעטרים האבות, שע"י התכללות בימין ושמאל, הם קונים מוחין דג"ר, שע"י זה נתעטר יצחק ונתעטר אברהם (כנ"ל באות ש"ד ובאות ש"ה). וכיוון שאת כל זה גרם יעקב, נעטר גם הוא, שכל המוחין שגורם תחתון לעליון, זוכה בהם גם התחתון. ונמצא שהאבות אברהם ויצחק עומדים במשכנו של יעקב, משום שהוא הפועל כל הייחוד הזה. וע"כ צריכים להיזהר בשופר, ולדעת קול ההוא, ולכוון בו.

שט ואין לך קול בשופר שאינו עולה לרקיע אחד, וכל ההמון שבאותו הרקיע נתן מקום לקול ההוא. והם אומרים, וה' נתן קולו לפני חילו. ועומד קול באותו הרקיע, עד שבא קול אחר, ונועדים יחד ועולים בחיבור לרקיע אחר. וע"כ למדנו, שיש קול שמעלה קול. והוא קול של תקיעת ישראל למטה.

קול שופר עולה למעלה ומעורר את המסך דחיריק שבקו אמצעי, כדי למעט ג"ר

הנקראת שרה, הייתה בוכה, שפירושו מיעוט, מחמת שנתמעט קו השמאל שלה. וכל זה נעשה משום שקול השופר חזק מאוד, שקול השופר החזק גרם לכל המיעוט הזה. כי ביום הזה נעקד יצחק למטה, ונקשר באותו שלמעלה, שנתקשר מחמת העקדה בייחוד ימין ושמאל שלמעלה. וזכה שהו"ק דחכמה שלו יתלבשו בחסדים, שהיא בחינת הג"ר שלו ושל שאר המדרגות.

שה ביום של עקדת יצחק העטיר יצחק לאברהם במוחין דג"ר, המכונים עטרה, כמ"ש, בעטרה שעטרה לו אימו, שכתוב והאלקים ניסה את אברהם. ויקרא שמו, ה' נסי, שהוא לשון התנשאות ורוממות. וניסה הוא כמו נשא, ולא מלשון נסיון. כי בעקדת יצחק הגדיל ונשא את אברהם. שנשתכלל הימין ונשלם ע"י עקדת השמאל. כי מטרם שקו ימין, אברהם, נכלל בשמאל, יצחק, אין לו לימין אלא ו"ק בלי ג"ר. ואחר שנכלל בשמאל, יש לו ג"ר כמו השמאל. והתכללות זו באה לו ע"י עקדת יצחק. ונמצא שהימין נשתכלל ונשלם ע"י העקדה. כמ"ש, והאלקים ניסה את אברהם, שהגדילו בג"ר. והאלקים זהו פחד יצחק, מידת הגבורה, קו שמאל, שמידה זו הגדילו בג"ר, ע"י שנכלל בה ע"י עקדת יצחק.

שו כתוב, כי אלקים שופט, זה ישפיל וזה ירים. אלקים גבורה, ושופט ת"ת. אם לא היה עובר הדין של יצחק, גבורה וקו שמאל, במקום שיעקב שורה, ת"ת וקו אמצעי, ונתבשם שם, או לעולם שיפגש בדינו. כי יעקב, קו אמצעי, ממעט את קו השמאל ע"י המסך דחיריק, שע"י זה מתיחד השמאל עם הימין, ונתבשמים הדינים הקשים שבשמאל. כי באש ה' נשפט, שהאש שבשמאל נשפט ע"י הויה, קו אמצעי, המיחדו עם הימין. וזו היא התבשמות העולם.

שז וכיוון שיצחק, קו שמאל, נכנס במקומו של יעקב, קו אמצעי, ויעקב אחז בו בכוח המסך דחיריק שבו, אז שקט האש ונצטננו הגחלים שלו, שהם הדינים של קו

הב', ששם פועל רק המסך דמלכות הממותקת בבינה. והמסך הבלתי ממותק מחובר בו בהסתר כדי לתת לו כוח. וע"כ למדנו שיש קול שמעלה קול. כי קול הא' הבלתי ממותק, מעלה ונותן כוח לקול הב' הממותק בבינה, שיוכל להחזיק הקו שמאל בו"ק דג"ר. וע"כ צריכים לחיבור שניהם. והוא קול של תקיעת ישראל למטה.

שי כיוון שמתחברים כל אלו הקולות שלמטה, ועולים לרקיע העליון שהמלך הקדוש, קו האמצעי, שורה בו, מתעטרים כולם לפני המלך. ואז הושלכו כיסאות הדין, והוקם כיסא האחר של יעקב, קו האמצעי, ונתתקן.

שיא התפילה וקול השופר, שמוציא הצדיק בשופר, היוצא מרוחו ונפשו, עולה למעלה. וביום ההוא עומדים ונמצאים מקטרגים למעלה. וכשעולה קול ההוא של השופר, כולם נדחים מפניו, ואינם יכולים להתקיים. אשרי חלקם של הצדיקים, שיודעים לכוון את הרצון לפני אדונם, ויודעים לתקן את העולם ביום ההוא בקול שופר. ע"כ כתוב, אשרי העם יודעי תרועה. יודעי ולא תוקעי.

שיב ביום הזה צריך העם לראות, שאדם שלם בכל, היודע דרכיו של מלך הקדוש, ויודע יקרן של המלך, שיתפלל עליהם את התפילה ביום הזה, ושיומן קול שופר בכל העולמות בכוונת הלב, בחכמה, ברצון, בשלמות, כדי שישתלק הדין על ידו מן העולם. אוי לאלו, אשר השליח שלהם לא נמצא כראוי, כי עוונות העולם יבואו להזכיר בשבילו. כמ"ש, אם הכהן המשיח יחטא, שהוא שליח כל ישראל, הוא לאשמת העם. משום שהדין שורה על העם.

שיג כאשר שליח הציבור זכאי, אשרי העם, שכל הדינים מסתלקים מהם על ידו. וכש"כ הכהן, שבשבילו מתברכים העליונים והתחתונים. וע"כ כהן ולוי, מטרם שעולה לעבודה, בודקים אחריו, ורואים דרכיו ומעשיו. ואם לא, אינו עולה לעבודה. וכן

דשמאל ולייחדו בימין. אמנם יש ב' מיני פעולות במסך דחיריק הזה, עד שממעטות ומיחדות השמאל בימין:

א. המגלה את המסך דצ"א הבלתי ממותק בבינה, המכונה מנעולא, שמכאן מקבל עיקר הכוח למעט קו השמאל.

ב. המגלה המסך דמלכות הממותקת בבינה, המכונה מפתחא, שמכאן גם יש לו כלים לקבלת המוחין דו"ק דג"ר. וע"כ נבחנו ב' בחינות קולות המעוררים המסך דחיריק:

קול א' מעורר את המסך דחיריק מבחינת המלכות דצ"א הבלתי נמתקת בבינה.

קול ב' מעורר את המסך דחיריק מבחינת מלכות הנמתקת בבינה. וקול ב' הוא עיקר הנרצה בתקיעת שופר.

ואלו ב' פעולות שבמסך דחיריק מכונות ב' רקיעים.

ואין לך קול בשופר שאינו עולה לרקיע אחד, שאפילו קול מבחינת המסך דמלכות הבלתי נמתקת היוצא מן השופר, יש לו ג"כ רקיע אחד, שפועל שם פעולתו למעט הג"ר דשמאל. וכל ההמון שבאותו הרקיע נותן מקום לקול ההוא, שמקבלים את הקול ופועלים בו. והם אומרים, וה' נתן קולו לפני יְהוָה כי רב מאוד מחנהו, כי עצום עושה דברו, כי קול ממלכות דמידת הדין הבלתי נמתקת הוא רב ועצום ואין מי שיעמוד לפניו. וע"כ יש בכוחו למעט את קו השמאל. וע"כ הם משמיעים את המקרא הזה בעת פעולתם.

אמנם אם היה נשאר הקול הזה דמידת הדין, לא היו ראויים עוד לקבל שום מוחין ואפילו ו"ק דג"ר. וע"כ צריכים לקול הב' של מסך דמלכות הממותק בבינה, ששניהם מתחברים יחד. אלא קול הא' הוא בהסתר ואינו פועל, אלא קול הב' הוא שפועל וע"כ ראויים לקבלת מוחין.

ועומד קול באותו הרקיע, עד שבא קול אחר, הקול דמסך המלכות הממותקת בבינה, ונועדים יחד ועולים בחיבור לרקיע אחר, ששני הקולות מזדווגים יחד ועולים לרקיע

ניסיתו? כי ניסיתו מקודם וראית שכדאי לזה. האומר לאביו ולאִימו, לא ראיתו. וכיוון שנמצא באלו המדרגות, או, יורו משפטיך ליעקב, ישימו קטורה, שיקריבו קטורת לשכך הכעס ולזמן את השלום. וכליל על מזבחך, כדי שיתבשם הכל, והברכות תמצאנה בכל העולמות. אז ברך ה' חילו.

בסנהדרין לדון דין, אין מקבלים איש לסנהדרין, אלא אחר הבדיקה, אם ראוי לכך. **שיד** ואם הכהן או הלוי נמצא כראוי, נותנים עליו חומר המקדש. ואם לא, אינו עולה לעבודה. כמ"ש, וללוי אמר תומך ואורך לאיש חסיך. מפני מה זכה לאורים ותומים ולעבוד עבודה, הוי אומר, אשר

לילית שהייתה נמצאת בתחילה אצל אדם

[לילית דאשתכח בקדמיתא לגבי אדם]

הנפש חיה, הייתה הנוקבא שלו תקועה בצדו, והנשמה הקדושה שבו הייתה מתפשטת לצד של הדכר ולצד של הנוקבא, והייתה דיה לזה ולזה, לדכר ולנוקבא, משום שהייתה כלולה כך מדכר ונוקבא. אח"כ ניסר הקב"ה את האדם ותיקן את הנוקבא שלו. כמ"ש, ויבן ה' אלקים את הצלע, שפירושו צד, כמ"ש, ולצלע המשכן. ויביאה אל האדם, שהביאה בתיקונים שלה ככלה לחופה.

שטו ואם כל עדת ישראל ישגו, ואשמו. כתוב, נשים שאננות קומנה שמענה קולי. כמה יש לאדם להסתכל בכבוד אדונו, כדי שיימצא ברייה שלמה לפני הקב"ה. כי כשברא הקב"ה את האדם, ברא אותו שלם. כמ"ש, אשר עשה האלקים את האדם ישר. את האדם, יורה שהיו דכר ונוקבא, והנוקבא הייתה נכללת בדכר. ואז, ישר, כתוב, ואח"כ, והמה ביקשו חשבונות רבים.

שיט כיוון שראתה לילית את זה, ברחת, והיא בכרכי הים. ועד עתה היא מוכנה להזיק לבני העולם. וכשעתיד הקב"ה להחריב את רומי הרשעה, ושתהיה חרבה לעולם, תעלה לילית זו מן הים, וישכין אותה בחורבה הזו של רומי, משום שהיא חורבן העולם. כמ"ש, אך שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח.

שטז מנקב של תהום הגדול העליון, נמצאת נוקבא אחת, רוח על כל הרוחות, ששמה לילית. והיא הייתה נמצאת בתחילה אצל האדם, שהייתה נוקבא שלו. ובשעה שנברא האדם ונשלם גופו, נודמנו על הגוף ההוא אלף רוחות מצד שמאל. זה רצה לכנוס בו, וזה רצה לכנוס בו, ולא היו יכולים. עד שגער בהם הקב"ה. והאדם היה שוכב גוף בלי רוח, ומראהו היה ירוק. וכל אלו הרוחות מסבבים אותו.

שכ בספרי הקדמונים אמרו שלילית ברחת מן האדם מקודם לכן, עוד מטרם שנתקנה חוה. ואינו כן, משום כי נוקבא זו, לילית הייתה נמצאת עימו. אבל כל עוד שלא נתקנה חוה עם אדם, הייתה לילית מזדווגת עימו, וכשחווה נתקנה עימו, לילית ברחת לים. ועתידה להזיק העולם.

שיז בשעה שהיא ירד ענן אחד, ודחה כל אלו הרוחות, שהיו מסבבים את האדם. ובשעה זו, ויאמר אלקים, תוצא הארץ נפש חיה. ונוקבא, המלכות, נתעברה מן הדכר, ז"א, עם נפש ההיא של האדם הראשון. והיא, המלכות, הוציאה את הרוח ההוא לנשב אותו באדם, כלול מזכר ומנקבה. כמ"ש, ויפח באפיו נשמת חיים, ויהי האדם לנפש חיה, הכלולה מזכר ומנקבה. שנפש חיה זו היא כלולה מכולם.

שכא הרפואה לזה, שלילית לא תוכל להזיק, היא, שבשעה שהאדם מתחבר באשתו כדי להוליד, יכוון ליבו בקדושה של אדונו ויאמר, העטופה בסדין, שהיא לילית המעוטפת ומיללת תמיד, כי השם לילית הוא מלשון יללה. נודמנה הימלטי הימלטי, לא תכנסי ולא תצאי. לא שלך ולא מחלקך. שובי

שיח וכשקם אדם, אחר שקיבל את

שובי, הים סוער, גליו קוראים לך. בחלק הקדוש אני אחוז, בקדושת המלך נתעטפתי. **שכב** ויכסה ראשו וראש אשתו עד שעה

אחת. וכן בכל זמן שיתחבר עד ג' ימים לקליטת הזרע, שכל זרע שהאישה אינה קולטת עד ג' ימים, שוב אינה קולטת.

מי שמיינקה את הילד שלה [מאן דינקא לרביא]

שכג מי שמיינקה את ילדה, לא תדווג לבעלה אלא בשעה שהילד ישן, ואח"כ לא תניק אותו עד שעה אחת, כמהלך ב' מילים. או כמהלך מיל אחד אם אינה יכולה לחכות משום צער הילד, בזמן שהילד בוכה. ובוה לא יפחד ממנה, מלילית, לעולם. **שכד** אשרי הם הצדיקים, שהקב"ה מלמד אותם סודות עמוקים של מעלה ושל מטה, והכל בשביל התורה, כי התורה, כל העוסק בה מתעטר בעטרות שמו הקדוש. כי התורה היא שם הקדוש, ומי שעוסק בה מתרשם ומתעטר בהשם הקדוש, ואז יודע דרכים הסתומים וסודות העמוקים שלמעלה ושלמטה, ואינו מתיירא לעולם.

נשים שולטות בעולם [נשין שלטין בעלמא]

אוי לדור, שלא נמצא בהם מי שידין את העם, אלא נקבה אחת.

שכט שתי נשים היו נמצאות בעולם, ואמרו שבחו של הקב"ה, שכל הגברים שבעולם לא יאמרו כך. הם דבורה וחנוה. חנה אמרה, אין קדוש כה', כי אין בלתיך. וכל הכתובים להלאה, שהיא פתחה את פתח האמונה בעולם, כגון, מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון. שזה פתח האמונה, המלכות, שבדור חייב נקראת דל ואביון. וכששבים בתשובה נאמר עליה, מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון, להושיבי עם נדיבים, וכיסא כבוד ינחילם. להושיבי עם נדיבים, זו האמונה של מעלה, המלכות שעולה למעלה מחוה דו"א, במקום שהאבות שורים, חג"ת דו"א. כי נדיבים הם האבות. שכתוב, נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם. הרי שמצד האבות נקראים נדיבים.

של להושיבי עם נדיבים. שניבאה על שמואל, שעתיד להשתוות עם משה ואהרן, כמ"ש, משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו. וכיסא כבוד ינחילם, שמואל שהנחיל כבוד המלכות לשני מלכים, שאול ודוד. וכיסא כבוד ינחילם, פירוש אחר: הקב"ה מנחיל את הכיסא שלו לעבדיו.

שכה ביום שנולד אדם נצטוו על עצה"ד ועברו על מצוות אדונם. ומשום שהאישה חטאה תחילה, ובא עליה הנחש, כמ"ש, והוא ימשול בך. מכאן ולהלאה, בכל זמן שהגברים נמצאים חייבים לפני הקב"ה, הנשים שמצד דין הקשה עתידים לשלוט עליהם. כמ"ש, עמי נוגשיו מעולל ונשים משלו בו.

שכו ואלו הנשים נקראות להט החרב המתהפכת. ולא שהן החרב המתהפכת, אלא הן להט מחרב הזו, הנקראת חרב נוקמת נקם ברית. חרב לה' מלאה דם. ולהט החרב ההוא מתהפכת, לפעמים היא גברים ולפעמים נקבות.

שכז אוי לעולם כשהנשים שולטות בעולם. וכשנביא ישראל ראה, שישראל מעקמים דרכם, ונמצאים בעוונות לפני אדונם, אז אמר, נשים שאננות, איך אתן שוקטות, איך אתן יושבות שלא להתעורר בעולם, קומנה, ותשלוטנה על הגברים.

שכח אבל לא אמרו, אלא כמו שאנו מוצאים בדבורה. שכתוב, היא שופטה את ישראל בעת ההיא. וע"כ אוי לאדם, שאשתו מברכת בשבילו בשולחנו, שמוציאה את בעלה בברכת מזונות, משום שהוא אינו יודע לברך. כך דבורה, שופטה את ישראל,

העמים לקבל התורה ולא רצו. וכי לא היה גלוי לפניו שלא ירצו, ולמה הזמינם? אלא שלא יהיה להם פתחון פה, לומר, שאם היה נותן להם הקב"ה את התורה, היו שומרים אותה. וע"כ הזמינם. וכל אלו הכתובים שאמרתם דבורה, הכל הוא בחכמה, עד אותה שעה ששיבחה את עצמה, שנאמר, עד שִקְמַתִּי דבורה, שקמתי אִם בישראל, שאז נסתלקה ממנה רוח הנבואה. ומשום זה אמרה, עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר, שהייתה צריכה לחזור ולעורר את רוח הנבואה.

שלז וכל זה היה, כשנמצאו הגברים בחטא, ולא היו ראויים שישרה עליהם רוח הקודש, אז כתוב, ואם כל עדת ישראל יִשְׁגוּ ונעלם דבר מעיני הקהל, וְאָשְׁמוּ. הלוא, ואם כל ישראל ישגו, היה צריך לומר, והמילה, עדת, מיותרת? אלא, סובב על אלו שנמצאים בירושלים, שמשם יוצאת התורה לכל העם, שאם הם טועים נמצאים כל ישראל טועים, משום שכולם נמשכים אחריהם. ונעלם דבר מעיני הקהל, עיני הקהל, הם הסנהדרין, אלו הם הממונים על ישראל.

שלא ה' יחתו מריבו. מריבו חסר י' כתוב, שהיא סימן הרבים. מריבו, אותיות מריב ו'. וזה הוא מלך הקדוש, ז"א, ו' דהויה, קו האמצעי. בשעה שהדינים מתעוררים, ושליטים מצד הדין שולטים על הרחמים, קו האמצעי, הרחמים נכנעים מפני שליטי הדין. ובשעה שהקב"ה מתברך ממעיין הנחל, בינה, או מתגברים הרחמים, קו האמצעי, ונכנעים הדינים הנמשכים משמאל. כמ"ש, ה' יחתו מריבו. מריב ו', הדינים מריב של הו', של קו האמצעי, יחתו מכוח הארת הבינה.

שלב עליו בשמים ירעם. מי הוא עליו? בשעה שהטל, השפע של עתיק, הכתר, שורה עליו וממלא ראשו, ג"ר, בשמים, ז"א, אז ירעם, ישבר כוחם ותוקפם של הדינים הקשים. וייתן עוז למלכו, להקב"ה, ז"א. וירם קרן משיחו, כנסת ישראל, המלכות, הנקרא קרן היובל. משיחו, כמ"ש, משיח אלקי יעקב, שנאמר על דוד, המלכות.

שלג דבורה, שבאה לשבח שבת המלך הקדוש, אמרה, ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אָדום. מלמד, שהקב"ה הזמין כל שאר

סנהדרין גדולה וסנהדרין קטנה

נקראים סנהדרין קטנה.

שלז ומשם היו יודעים הסנהדרין ע' לשון, שהם ע' פנים לתורה. כי יש ע' לשון מצד מלכות הרשעה, שכולם בפירוד. כמ"ש, מאלה נפרדו איי הגויים בארצותם ללשוונתם. שכל שבעים לשון הם בפירוד זה מן זה.

שלז אבל בתורה יש ע' פנים בלשון אחד, לשון הקודש, יסוד, שכולל ז"ס דו"א, שכל אחת כלולה מעשר, והם ע'. י' מן יסוד היא הלכה אחת, חכמה קטנה, מלכות, שבה ע' לשון, כחשבון סוד מן יסוד. ויסוד הוא לשון הקודש, סוד המרכבה בע' כיסאות. עליהם כתוב, כל העונה, אמן יהא שמיה רבא מבורך, בכל כוחו, קורעים לו גזר דינו

שלה מצווה זו להביא קרבן על סנהדרין גדולה שטעתה. תנאים ואמוראים שָמְעוּ. ע' סנהדרין גדולה היה ומשה עליהם, וע' סנהדרין קטנה היו ואהרון עליהם. כשמשה היה עליהם, היו נבחנים לסנהדרין גדולה. וכשאהרון היה עליהם, היו נבחנים לסנהדרין קטנה. ומשום זה, משה היה שושבין של המלך, ת"ת, שהיה ממשיך את הת"ת להתיחד עם המלכות. ומשם סנהדרין גדולה, שהם ת"ת. אהרון שושבין המלכה, מלכות. ה' קטנה, כגון, אעבודך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. רחל מלכות, ונקראת קטנה. ועל שמה נקראים סנהדרין קטנה. וע"כ כשאהרון היה על הסנהדרין, שהוא שושבין המלכות, המעלה אותה לז"א,

הסנהדרין, שהם ב' שפתיים, נצח והוד. וזה הוא מבחינת הספירות, ומבחינת המוחין. בהם דעת ותבונה, משה דעת, אהרון תבונה. בהם נשלמים הסנהדרין לע"ב.

של שבעים שנה. לשון אחד, יסוד. הוא ע' לשון על מידה קטנה דחכמה קטנה, שהיא י' קטנה. שעליה רומזת ה' של יסוד, והג' של יסוד היא ע' לשון, שמאירים על ה'. שביחד הם אותיות יסוד. ב', משה ואהרון, שעל

חטאתי אודיעך

למלך, מודיע לה תחילה. וע"כ, חטאתי אודיעך, זה אמר למלכות שמים. ועוונני לא כיסיתי, מצדיקו של עולם, יסוד דו"א. אמרתי אודה עלי פשעי לה, זה מלך הקדוש, ז"א, שכל השלום שלו. והשלום שצריך האדם להביא לפניו הוא בהודאה, שיתוודה על חטאיו, כי שלמים כך מתקרבים בהודאה, שכתוב, על זבח תודת שלמיו. ואתה נשאת עוון חטאתי סלה, זהו למעלה באו"א עילאין, שהם המקום שעתיק, הכתר שורה בו. וע"כ מקרא זה אחוז בכל, במלכות, וביסוד, ובת"ת, ובאו"א עילאין, שבהם שורה הכתר.

שמב מי שמבקש בקשה מן המלך, צריך לייחד את השם הקדוש ברצונו, ממטה למעלה, ממלכות עד הכתר, וממעלה למטה, מכתר עד מלכות. ולקשר הכל ביחוד אחד בא"ס, ביחוד הזה יכול בקשתו. מי הוא חכם לבקש בקשתו כדוד המלך, שהיה שומר פתח המלך, שהיה מרכבה להמלכות, הנקראת פתח המלך. כך הוא, וע"כ התורה מלמדת אותנו דרכי המלך הקדוש, כדי שנדע ללכת אחריו. כמ"ש, אחרי ה' אלקיכם תלכו.

שלח חטאתי אודיעך ועוונני לא כיסיתי, אמרתי, אודה עלי פשעי לה. כל אדם המכסה חטאיו ואינו מודה עליהם לפני מלך הקדוש, לבקש עליהם רחמים, לא נותנים לו לפתוח פתח תשובה, משום שהוא מכוסה ממנו. ואם הוא מפרש אותם לפני הקב"ה, הקב"ה מרחם עליו, ומתגברים הרחמים על הדין.

שלט כש"כ אם הוא בוכה, כי את כל הפתחים הסתומים הוא פותח, ומתקבלת תפילתו. וע"כ, וידוי חטאיו הוא כבוד המלך, להגביר הרחמים על הדין. וע"כ כתוב, זוכה תודה יכבדני. יכבדני ולא יכבדני, כי שני כבודים למעלה ולמטה, בעוה"ז ובעוה"ב.

שמ מהו שאומר, חטאתי אודיעך ועוונני לא כיסיתי, ואח"כ אומר, אודה עלי פשעי לה. לך, היה צריך לומר?

שמא אלא דוד, כל דבריו ברוח הקודש אמרם. ולמלכות שמים אמר, משום שהיא שליח, ממטה למעלה, הפתח לספירות עליונות. והאדם צריך לכנוס בה תחילה, וממעלה למטה, שהשפע מספירות העליונות היא מקבלת אותו ומשפעת למטה. ומי שצריך

רחל מבכה על בניה

על המלכות. וכאן, כה אמר ה', זה הקב"ה, ז"א. שאמר, קול ברמה נשמע, של המלכות.

שמד ביום שנחרב בית המקדש למטה, וישראל הלכו בגלות, ריחיים על צווארם וידיהם קשורות לאחור, וכנסת ישראל,

שמג כה אמר ה', קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להינחם על בניה, כי איננו. כה אמר ה', כשהנביא מתחיל לדבר, יהיו דבריו נודעים, ע"י השם שמזכיר בתחילתו, אם שם המורה על דין, או על רחמים, או על ז"א, או

ורחל עקרה. וכתוב, מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה. שכל אלו הכתובים טובים על השכינה.

שמוז פירוש אחר: כי איננו, פירושו אין, אין גדול בבית הזה ממני. איננו, כי הקב"ה נסתלק למעלה ונתרחק מן הכל. איננו, שאין עימה בזיווג. איננו, ששמו, השכינה, אינו שמו הגדול, אלא בגלות.

שמחז מאיזה מקום התחילה השכינה להגלות? מבית המקדש, ששם הייתה שורה. ואח"כ הייתה מסבבת כל ארץ ישראל. ואח"כ, כשיצאה מן הארץ, עמדה תוך המדבר, וישבה שם ג' ימים. והובילה ההמון והמתנות והתושבים מבית המלך, מירושלים, וקראה עליה, איכה ישבה בדד.

שמטז לא נגלו ישראל מארץ, ולא נחרב בית המקדש, עד שישראל כולם נמצאו חייבים לפני המלך, ועד שמנהיגי העולם נמצאו חייבים תחילה. כמ"ש, עמי מאשריך מתעים ודרך אורחותיך בלעז. וכיוון שראשי העם הלכו ברשע, כל העם נמשך אחריהם.

השכינה, נגרשה מבית המלך ללכת בגלות אחריהם, הנה בשעה שירדה השכינה, אמרה, אלך תחילה ואבכה על דירתי, בית המקדש, על בני, ישראל, ועל בעלי, ז"א, שנתרחק ממנה. כשירדה, ראתה מקומה חרוב, וכמה דם חסידים נשפך בתוכו, והיכל הקודש והבית נשרף באש.

שמהז אז הרימה קולה בבכי, ונתרגשו העליונים והתחתונים, והגיע הקול למעלה, עד המקום שהמלך, ז"א, שורה בו. ורצה המלך להחזיר את העולם לתוהו ובוהו. עד שירדו כמה גדודים וכמה מחנות מלאכים לנחמה, ולא קיבלה תנחומים מהם. כמ"ש, קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה, מאנה להינחם על בניה, כי לא קיבלה מהם תנחומים. כי איננו, הוא משום שהמלך הקדוש עלה למעלה ולא נמצא בתוכה.

שמוז רחל מבכה על בניה. היה צריך לומר, שהשכינה מבכה על בניה. רחל היא, כנסת ישראל, השכינה, אשת יעקב, אשת ז"א, שכתוב, ויאהב יעקב את רחל. וכתוב,

הנני מושיעך מרחוק

המלכות. ושקט, יסוד. ושאנן להשרות דירתו בהמלכות. ואין מחריד מיצחק, קו שמאל ודינים, כמ"ש, ויחרד יצחק חרדה גדולה. וע"כ כתוב, ופחד יצחק, קו השמאל, ופחד הוא כשנתעורר, נסתלק היסוד למקום אחר ואינו משפיע למלכות. כמ"ש, פחדו בציון חטאים. שיפחדו מהדינים דקו שמאל, הנקרא פחד, המסלק את היסוד שלא להשפיע למלכות. בציון, כי ציון יסוד דמלכות, שיסוד דז"א מסתלק ממנה מחמת הדינים דשמאל. וע"כ אומר, ואין מחריד ועתה הקב"ה הציל אותנו מרחוק, והסתיר אותנו במקום זה, במערה, בהשקט ובשלוח, ואין מחריד מכל, כי כשהקב"ה עושה נס בכולו הוא עושה.

שנאז ואתה אל תירא עבדי יעקב, כי הנני מושיעך מרחוק. מקרוב, היה צריך לומר? מרחוק, סובב על המקום, אבל מרחוק, מרחוק ה' נראה לי. וכתוב, ממרחק תביא לחמה. הוא עומק הנחל, חכמה, שנקראת רחוק, כמ"ש, אמרתי אַחַכְמָה והיא רחוקה ממני, הוא המקום שהנהר, בינה, נמשך ויוצא משם.

שנבז כיוון שכבר כתוב, אל תירא עבדי יעקב, מהו, ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד. הקב"ה ז"א, עולה למעלה, לחכמה, כמ"ש, למה ה' תעמוד ברחוק, שהוא חכמה, ומאותו מקום רחוק הנני מושיעך, שישפיע משפע החכמה. ושב יעקב, שז"א, שב מחכמה, ויורד למקומו, להודווג עם כנסת ישראל,

אודך לעולם כי עשית

ואלו שבנו"ה, נקראים חסדי דוד הנאמנים. וכשאלו חסדי דוד, נו"ה, נתמלאו מטוב הנמשך מעתיק, כתר, אז נקרא היסוד טוב, ואז נמצא טוב נגד חסידיך, נו"ה. וכמו שנמצא שהיסוד, בו, בטוב, כך הוא מבשם את עולם האחרון הזה, מלכות, והכל נמצא בברכה. וע"כ היה דוד מחכה למדרגה זו, יסוד הנקרא טוב, המאיר לאותו עולם, שהוא אחוז בו, המלכות.

שסב ועתה שמע אלקינו אל תפילת עבדך ואל תחנוניו, והאר פניך על מקדשך השמים למען אדני. אם שם אדני היה יותר חשוב מכל השמות, יפה הוא שאמר למען אדני, כי כך אומרים בני אדם, עשה למען המלך. אבל שם אדני הוא מקום בית דין, מלכות, שדינים יוצאים ממנו לעולם. מי ראה, שיאמרו למלך, עשה בשביל עבדך, או בשביל דבר הקטן ממך?

שסג אלא ודאי כך צריך לומר, כי שם אדני התקין בית למלך, ובית המקדש למטה, וזה אחוז בזה, שהשם אדני, השכינה, אחוז בבית המקדש, ששם משכנה, כי נתקשרו זה בזה, וכשבית המקדש למטה עומד בקיומו, שם הוה, אדני, למעלה עומד בקיומו. וזה הוא דומה, כמי שאמר למלך, בנה בית הזה והיכל הזה, כדי שלא תהיה המלכה יושבת מחוץ להיכלה. אף כאן, והאר פניך על מקדשך השמים למען אדני. שאני מבקש על מקדשך השמים, הוא למען אדני, שלא יימצא השם אדני, שהיא המלכות לחוץ מן משכנה, שהוא בית המקדש.

שנג ויאמר אליה ברק, אם תלכי עימי והלכתי. אמר ברק, כיוון שרוח הקודש שורה עליה, אנצל בזכותה, ולא ישרה עליי נזק. מה ברק סמך עצמו על אישה שינצל בזכותה, כך התורה, שמו של המלך הקדוש, על אחת כמה וכמה.

שנו שלום שלום לרחוק ולקרוב. שתי פעמים שלום כאן, אחד לרחוק ואחד לקרוב. והכל אחד, לרחוק שנעשה קרוב, שזה הוא בעל תשובה, שמקודם היה רחוק, ועתה הוא קרוב. עוד, רחוק פירושו, כשהאדם מתרחק מן התורה הוא רחוק מהקב"ה. ומי שקרוב לתורה, הקב"ה מקרב אותו עימו.

שנז אודך לעולם כי עשית ואקווה כי טוב. מהו, כי עשית? כתוב, כי טוב נגד חסידיך, וכי לאחרים אינו טוב?

שנח כי עשית ודאי. ומה עשית, לעולם. שפירוש הכתוב הוא, אודך, על העולם כי עשית. כי משום עוה"ז שעשה הקב"ה והתקין אותו, מודה האדם להקב"ה בכל יום. ואקווה שמך כי טוב נגד חסידיך. כך הוא ודאי, שכנגד הצדיקים שמו של הקב"ה הוא טוב. ולא כנגד הרשעים, שמבזים אותו בכל יום, שאינם עוסקים בתורה.

שנט אודך לעולם כי עשית. אודך, דוד המלך אמרו, על מלכות, שעשה, שדוד המלך אחוז בה וירש המלכות. ואקווה שמך כי טוב, זהו הקב"ה בייחוד עוה"ז שנקרא טוב, יסוד. מתי נקרא טוב, נגד חסידיך. מי הם חסידיך? **שס** יש חסד עליון, חסד דו"א, וחסד תחתון, חסד המתלבש במלכות דרך נו"ה.

אלקים אלי אתה אשחרך

אשחרך, וכי דוד היה יכול לשחר את הקב"ה בארץ רחוקה, והוא גורש מן הארץ שהשכינה שורה בה, שהיא ירושלים?

שסה אלא אע"פ שדוד גורש משם, לא

שסד מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. שדוד אמר שירה, כשברח מחותנו למדבר. למה אמר, אלקים אלי אתה אשחרך, בארץ צינה? אלקים אלי אתה, אשר בשם אלקים, גבורה, אני אחוז תמיד, להיותו במדבר.

בארץ ציה ועייף בלי מים, כי מחוץ למקום שהשכינה שורה, נקרא ארץ ציה ועייף, משום שמים חיים אינם נמצאים כאן. מים חיים, השכינה, באר מים חיים. וע"כ ארץ ציה ועייף בלי מים כתוב.

עזב את שלו, לשחר את הקב"ה. אשחרך, פירושו, אבל אני מחוץ למקום שהשכינה שורה בו, ואיני יכול לשחר אותך. צמאה לך נפשי, כי נפשי וגופי משתוקקים לך להתראות לפניך. ואיני יכול, משום שאני

איילת השחר

שסז למנצה על איילת השחר מזמור לדוד. איילת השחר, כנסת ישראל, שנקראת איילת אהבים ויעלת חן. וכי איילת השחר, המלכות, ולא בכל היום? איילת, מאותו מקום הנקרא איילת, אהבים ויעלת חן, והיא באה ממקום שנקרא שחר, כמ"ש, כשחר נכון מוצאו, חסד. ודוד המלך אמר זה על כנסת ישראל, שזה משמע, משכתוב על איילת השחר, המלכות, בעת שמתלבשת בחסד.

שסח בשעה שהחשיך הלילה, הפתחים של העליונים והתחתונים נמצאים סתומים. וכל החיצוניים מתעוררים ומשוטטים כל העולם ומחזירים על גופי בני אדם ומסבבים מקומותיהם ומיטותיהם, ורואים צורת המלך הקדוש, השומר אותם, ומפחדים להזיק, כי האנשים מתחזקים במיטותיהם בדברי השם הקדוש ונשמרים. ונשמות בני אדם עולות כל אחת ואחת כראוי לה. אשרי חלקם של הצדיקים, שנשמותיהם עולות למעלה בעת שנתם, ואינן מתעכבות במקום שאינן צריך.

שעא כשבא היום כרוז עומד ומכריז, והפתחים של צד דרום נפתחים, ומתעוררים הכוכבים והמזלות, ופתחי הרחמים נפתחים, והמלך יושב ומקבל תשבחות מן החברים שקמו בלילה. אז כנסת ישראל לוקחת אלו דברי התשבחות, ועולה אל המלך, ז"א. וכל אלו החברים שקמו בלילה, אחוזים בכנפיה של המלכות, ודברי התשבחות שלהם באים ושורים בחיק המלך. אז מצווה המלך לכתוב כל אלו הדברים.

שסט כשנחלק הלילה, כרוז עומד ומכריז, ופותחים הפתחים. אז מתעורר רוח אחד של צד צפון, הארת חכמה שבקו השמאל, ומכה בכנורו של דוד, המלכות, ומנגן מאליו, ומשבחת את המלך, ז"א. והקב"ה משתעשע עם הצדיקים בגן העדן.

שעב ובספר כתובים כל אלו בני היכלו, הקמים בלילה, וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שמחוט של חסד שהוא מתעטר האדם בעטרה של המלך, שהוא ג"ר, ומתייראים ממנו עליונים ותחתונים, הוא נכנס בכל שערי המלך, ואין מי שימחה בידו. ואפילו בזמן שבעלי הדין עומדים לדון העולם, אינם דנים עליו דין, משום שהוא נרשם ברשימת המלך, שנודע שהוא מהיכל המלך, ומשום זה אינם דנים עליו דין. אשרי חלקם של הצדיקים העוסקים בתורה, וכש"כ בזמן שהקב"ה משתוקק לדברי תורה, בחצות לילה.

שעג אין כנסת ישראל עומדת לפני המלך, ז"א, אלא בתורה. וכל זמן שישראל שבארץ עוסקים בתורה, כנסת ישראל שורה עימהם. כשנתבטלו מדברי תורה, אין כנסת ישראל יכולה להימצא עימהם אפילו שעה אחת. משום זה בשעה שכנסת ישראל מתעוררת אל המלך בתורה של התחתונים, מתחזק כוחה, והמלך הקדוש שמח לקבל אותה.

שע אשרי חלקו מי שמקיץ משנתו בזמן ההוא ועוסק בתורה, וכל מי שקם בזמן ההוא ומשתדל בתורה, נקרא חברו של הקב"ה וכנסת ישראל. ולא עוד, אלא שאלו נקראים אחים ורעים אליו, שכתוב, למען אחיי ורעיי אדברה נא שלום בך. ונקראים חברים עם

וכש"כ בשעה שהוא שצריכים להשתתף עם כנסת ישראל, בחצות לילה, אז הקב"ה קורא עליו, ויאמר, לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

שעד וכל זמן שכנסת ישראל באה לפני המלך, והתורה אינה נמצאת עימה, תש כוחה. אוי לאלו המחלישים כוח של מעלה. משום זה, אשרי הם מי שעוסקים בתורה,

שומר מה מלילה

שעה משא דומה אלי קורא משעיר, שומר מה מלילה שומר מה מלילה. משא דומה. כל זמן שישראל נמצאים בגלות, נודע הזמן והקץ שלהם והזמן והקץ של הגלות ההיא. אבל גלות אָדום היא משא דומה, שלא נגלה ולא נודע הקץ שלו.

שעה או הקב"ה השיב לישראל, הרי שמירה שלי נמצאת, כי אני עתיד לקבלה ולהימצא עימה. כמ"ש, אמר שומר. שומר הבית, הקב"ה, בא בוקר וגם לילה. כי תחילה נסתלק הקב"ה למעלה למעלה והעלה עימו בוקר, יסוד, הנמצא עימו תמיד. ועתה, בא בוקר, שהוא מוכן להתחבר בלילה, במלכות, וגם לילה מוכנת לחיבור עם היסוד, אבל בשבילכם מתעכבים.

שעה או הקב"ה הקהיל את הפמליה שלו, המלאכים העליונים הקרובים אליו. ואמר, ראו את בניי האהובים, שהם נלחצים בגלות, ועוזבים הצער שלהם, ומבקשים על המלכה. ואומרים לי, שומר, אתה, שנקרא שומר, איפה היא השמירה שלך? איפה היא השמירה של ביתך? מה מלילה, מה עשית מלילה, מן המלכות שנקראת לילה? כך שמרת אותה? מה מלילה? מלכות מטרם

שעה או הקב"ה השיב לישראל, הרי שמירה שלי נמצאת, כי אני עתיד לקבלה ולהימצא עימה. כמ"ש, אמר שומר. שומר הבית, הקב"ה, בא בוקר וגם לילה. כי תחילה נסתלק הקב"ה למעלה למעלה והעלה עימו בוקר, יסוד, הנמצא עימו תמיד. ועתה, בא בוקר, שהוא מוכן להתחבר בלילה, במלכות, וגם לילה מוכנת לחיבור עם היסוד, אבל בשבילכם מתעכבים.

שעה או הקב"ה הקהיל את הפמליה שלו, המלאכים העליונים הקרובים אליו. ואמר, ראו את בניי האהובים, שהם נלחצים בגלות, ועוזבים הצער שלהם, ומבקשים על המלכה. ואומרים לי, שומר, אתה, שנקרא שומר, איפה היא השמירה שלך? איפה היא השמירה של ביתך? מה מלילה, מה עשית מלילה, מן המלכות שנקראת לילה? כך שמרת אותה? מה מלילה? מלכות מטרם

שעה או הקב"ה הקהיל את הפמליה שלו, המלאכים העליונים הקרובים אליו. ואמר, ראו את בניי האהובים, שהם נלחצים בגלות, ועוזבים הצער שלהם, ומבקשים על המלכה. ואומרים לי, שומר, אתה, שנקרא שומר, איפה היא השמירה שלך? איפה היא השמירה של ביתך? מה מלילה, מה עשית מלילה, מן המלכות שנקראת לילה? כך שמרת אותה? מה מלילה? מלכות מטרם

ברון יחד כוכבי בוקר

שעט ברון יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים. כשהקב"ה בא להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, כל הדברים, המדרגות שבעולם התחתון, בהמלכות, וכל העליונים והתחתונים מתעוררים כנגדו. וכל האילנות, המדרגות, שבגן עדן פותחים בשבחים כנגדו. כמ"ש, או ירננו עצי יער מלפני ה' כי בא. ואפילו העופות שבארץ, כולם דובבות שבה לפניו. אז יוצאת שלהבת ומכה בכנפיו של התרנגול, וקורא ומשבח למלך

שפ כשבא הבוקר, הפתחים שבדרום, החדש, נפתחים, ושערי רפואה יוצאים לעולם, ורוח מזרה, ז"א, נתעורר, ורחמים נמצאים, וכל אלו הכוכבים ומזלות, מדרגות, הממונים תחת ממשלתו של בוקר הזה, שהוא יסוד המאיר חסדים, כולם פותחים בשבח

שעט ברון יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים. כשהקב"ה בא להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, כל הדברים, המדרגות שבעולם התחתון, בהמלכות, וכל העליונים והתחתונים מתעוררים כנגדו. וכל האילנות, המדרגות, שבגן עדן פותחים בשבחים כנגדו. כמ"ש, או ירננו עצי יער מלפני ה' כי בא. ואפילו העופות שבארץ, כולם דובבות שבה לפניו. אז יוצאת שלהבת ומכה בכנפיו של התרנגול, וקורא ומשבח למלך

שפא וכל כך התרועעו הדינים קשים, מפני שבוקר הזה נתעורר בעולם, יסוד, ואברהם, חסד, נתעורר, ובא לנטוע אשל בבאר שבע. אשר אשל, ז"א, ובאר שבע, מלכות, שע"י אברהם, חסד, נתייחדו ז"א ומלכות. באר שבע, מלכות. וכתוב, ויקרא שם בשם ה' אל עולם. שהוא ייחוד ז"א ומלכות. כי הויה הוא ז"א, אל עולם היא מלכות.

ובזמירות למלך העליון. כמ"ש, ברוך יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים. מה רוצים כאן בני אלקים, שהם דין, שמזמינים תרועה בבוקר הזה, זמן החסד, והרי כל הדינים נעברים בזמן שהחסד נתעורר בעולם? אלא ויריעו כל בני אלקים, שנשבר תוקף דינים הקשים, ונשבר הכוח שלהם. כי ויריעו פירושו שנשברו, כמ"ש, רועה התרועעה הארץ.

הבוקר אור

מלכות. בוקר אור, מדרגה עליונה, יסוד, הנמצא תמיד במלכות, בעת שהיא מאירה. נמצא במלכות כשמאיר השמש. השמש היא מדרגה עליונה המבשם הכל ומאיר לכל, ת"ת, כמ"ש, כי שמש ומגן ה' אלקים. בוקר אור הזה, יסוד, מאיר משמש, ת"ת, וזה, היסוד, מאיר ללילה, מלכות. משום זה הכל תלוי זה בזה. ובוקר אור הזה כשנתעורר, כל בני העולם, כל מדרגות המלכות, שנקראת עולם, מתאחדות באחדות בשמחה, ונמצאות בעולם. ועתה, הרי האיר היום, עת רצון הוא ללכת בדרך.

שפב הבוקר אור והאנשים שולחו. בוקר, הדינים נעברים וחסד רוצה להתעורר. כל הבאים מצד החסד מבקרים את מקומם, החסד, להמציא ברכות לעולם. וזהו, הבוקר אור, שהרחמים מתיישבים בעולם, והחסד עומד במקומו, אז הוא בוקר אור. וכתוב, וירא אלקים את האור כי טוב. אשר האור הוא חסד, טוב הוא יסוד, שנקרא טוב ונקרא בוקר. שהחסד נתעורר ע"י הבוקר, יסוד. וזהו הבוקר אור.

שפג הכל הוא במדרגות ידועות. לילה,

כל זמן שמושה קיים [כל זמנא דמושה קיים]

היו דובבים חכמה כל כך, כש"כ חכמי הדור. וכש"כ אלו, הנמצאים לפני רבי שמעון, ולומדים ממנו בכל יום. וכש"כ וכש"כ רבי שמעון עצמו, שהוא עליון על כולם.

שפז אחר שמת משה כתוב, וקם העם הזה וזנה. כך אוי לעולם כשיסתלק ממנו רבי שמעון, שמעיינות החכמה יסתמו בעולם, ויבקש אדם דבר חכמה ולא ימצא מי שיאמר, וישגה כל העולם בתורה, ולא ימצא מי שיעוררו בחכמה. על זמן שהוא כתוב, ואם כל עדת ישראל ישגו. שאם ישגו בתורה, שלא ידעו דרכיה, במה הם, משום, ונעלם דבר מעיני הקהל, שלא יהיה נמצא מי שידע לגלות עמקות התורה ודרכיה. או

שפה ויאמר ה' אל משה, הנך שוכב עם אבותיך. כל זמן שמושה היה חי בעולם, היה מוחה בידיהם של ישראל, שלא ימצאו בחטא לפני הקב"ה. ומשום שמושה נמצא ביניהם, לא יהיה כדור ההוא עד הדור שיבוא מלך המשיח, שיראו כבוד הקב"ה כמותם, שהם השיגו מה שלא השיגו דורות אחרים.

שפז ראתה שפחה על הים מה שלא ראתה עין יחזקאל הנביא. אם השפחות השיגו כל כך, ונשיהם של ישראל לא כש"כ, ובניהם לא כש"כ, והאנשים לא כש"כ, וסנהדרין לא כש"כ, והנשיאים לא כש"כ, ולא כש"כ נביא העליון הנאמן משה, שהוא על כולם. ועתה, הסוחרים שבמדבר,

לאלו הדורות, שיימצאו או בעולם. שמלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. וכתוב, ולא ילמדו עוד איש את אחיו ואיש את רעהו, לאמר דעו את ה', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם.

שפח עתיד הקב"ה לגלות סודות עמוקים בתורה בזמן מלך המשיח, משום,

אשר נשיא יחטא

ואת אבני המילואים לאיפוד ולחושן. מה השינוי, שדברים אלו הקריבו הנשיאים ולא אדם אחר, והרי כתוב, כל נדיב ליבו יביאה את תרומת ה', וכתוב, ואבני שוהם ואבני מילואים לאיפוד ולחושן, הרי שהיא מצווה לכל אדם?

שצב אלא אמר הקב"ה, אע"פ שבכולם תלויה נדבה זו, יביאו את אלה האבנים הנשיאים, משום שהאבנים נמצאות על לב הכהן, אמר הקב"ה, יבואו הנשיאים שליבם גאה עליהם, ויביאו אבנים אלה, הנמצאות על לב הכהן, ויתכפרו מגאות ליבם. וכתוב, והיו על לב אהרון בבואו לפני ה'. וע"כ והנשיאים הביאו את אבני השוהם, לכפר עליהם.

שצג ומשום זה כתוב, אשר נשיא יחטא, ועשה אחת מכל מצוות ה' אלקיו אשר לא תיעשנה, הוא כמו שעבר על מצוות לא תעשה. וכתוב, או הודע אליו חטאתו. כי משום שליבו גאה עליו, אינו משגיח בחטאיו. ורק אח"כ נודע לו, ועשה עליו תשובה.

שפט אשר נשיא יחטא. מה ההפרש שבכל מקום כתוב ואם, כמ"ש, אם כהן המשיח יחטא. וכמ"ש, ואם כל עדת ישראל ישגו. וכאן כתוב, אשר נשיא יחטא, ולא כתוב, ואם נשיא יחטא?

שצ אלו הכהנים אינם נמצאים כל כך בחטא, כי הכהן שומר את עצמו תמיד, משום שמשאו של אדוניו עליו בכל יום, ומשאם של ישראל כולם, והמשא של כל אחד ואחד. וע"כ פליאה היא אם יחטא. וע"כ כתוב, ואם. וכן ואם כל עדת ישראל ישגו, כי פליאה שכולם ימצאו בחטא אחד. שהרי אם אלו חוטאים, אלו אינם חוטאים. ומשום זה כתוב, ואם. אבל כאן, אשר נשיא יחטא, ודאי יחטא, משום שליבו גאה בו, כי העם הולך אחריו, ומתמנה תחתיו. וע"כ אומר, אשר נשיא יחטא, שעבר על מצוות לא תעשה, ועשה אחת מהן, וע"כ לא כתוב בו, ואם, כי דברי חטאו אינם בספק.

שצא והנשיאים הביאו את אבני השוהם

שלהבת תחת כנפי התרנגול

[שלהובא - תחזות גדפוי דתינגולא]

היא כשמיגעה אליו ומתעוררת כנגדו, מביט בה ומזדעזע וקורא, שמביט ומסתכל בשביל כבוד אדוניו, לעשות רצונו, וקורא לבני אדם לקום ולעבוד להקב"ה.

שצו וע"כ נקרא שְׁכוּי, לשון הבטה. ונקרא גבר, משום שמתעורר בשלהבת הגבורה, ובצד הגבורה בא לעורר בעולם. אז אלו בני האמונה עומדים, ונותנים גבורה וכוח לכנסת ישראל, המלכות. וזה נקרא רינה של התורה. וע"ז שקם בחצות לילה,

שצד התורה, שלומדים אותה בלילה, היא יותר צחה מהתורה, שלומדים אותה ביום, משום שצחות התורה שבכתב היא בתורה שבעל פה, במלכות הנקראת לילה. ותורה שבעל פה, המלכות, שולטת בלילה ומתעוררת יותר מאשר ביום. ובזמן שהמלכות שולטת, אז היא הצחות שבתורה.

שצה כשנתעורר רוח צפון ונחלק הלילה, שלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפיו של התרנגול, והוא דופק בכנפיו וקורא. ושלהבת

תורה, כי רינה של תורה אינה נקראת אלא בלילה, כשהוא נמצא בעסק התורה. כשהאיר היום, הקב"ה וכנסת ישראל מתקנים אותו בחוט אחד של חסד שניצל מכל, ולהאיר אותו בין העליונים והתחתונים.

שצט איה אלוה עושי. עושה לי, היה צריך לומר. מהו עושי? אלא בשעה שקם בחצות לילה ועוסק בתורה, כשהאיר היום, מתעורר אברהם בחוט של חסד שלו. והקב"ה וכנסת ישראל מתקנים אותו, ועושים אותו בכל יום בריה חדשה. כמ"ש, אלוה עושי.

ת אלוה אותיות א"ל ו"ה. אל אברהם, שכתוב בו, האל הגדול. ו' זהו הקב"ה, ו"א. ה' כנסת ישראל, מלכות. וזהו אלוה. שרומז, לחסד ולז"א ולמלכות. והם עושים את האדם ומתקנים אותו בכל יום. וע"כ כתוב, עושי, כמו ישמח ישראל בעושי, שסובב על הקב"ה.

זכה דוד במלכות, הוא ובניו לעולמים ולדורי דורות.

שצז וכשהתרנגול קורא, ובני אדם ישנים במיטותיהם ואינם מתעוררים, קורא התרנגול, מכה בכנפיו ואומר, אוי לפלוגי, מגודף מאודונו, עוזב מאודונו, שלא נתעורר רוחו, ולא הביט לכבוד המלך.

שצח כשהאיר היום, כרוז קורא עליו ואומר. ולא אמר, איה אלוה עושי, נתן זמירות בלילה, כדי לעזור אותו באלו התשבחות, שיהיה הכל בעזרה אחת. שהמלכות נותנת זמירות בלילה, לז"א, כדי לעזור האדם, שיתעורר גם הוא באלו התשבחות. וכשהאדם משבח ועוסק בתורה, היא מעלה מ"ן, ועוזר את המלכות, ונמצאים שניהם בעזרה אחת. מהו עושי? אלא בשעה שאדם קם בחצות לילה, ועוסק ברינה של

או הודע אליו חטאתו

שלא ישכה ממנו.

תד כך הוא ודאי. וכן מצאנו בדוד, כיוון שעשה אותו מעשה של בת שבע, לא השגיח בזה. אמר לו הקב"ה, אתה שכחת אותו, אני אזכיר לך. מיד כתוב, אתה האיש כה אמר ה'. אתה האיש שלא זכרת החטא, אתה האיש ששכחת אותו. והודיעו בדין.

תה אף כאן, הקב"ה אמר, הודע אליו חטאתו אשר חטא. ויפה הדבר, כי לא כתוב, או נודע אליו, כמ"ש, או נודע כי שור נוגח הוא. ומי שקם בלילה לעסוק בתורה, התורה מודיעה לו חטאו, ולא בדרך דין, אלא כאם המודיעה לבנה במילות רכות, והוא אינו שוכח, ושב בתשובה לפני אדונו.

תו ואם תאמר, דוד, שהיה קם בחצות לילה, למה נתעוררו עליו, להזכיר עונו, בדין. שונה דוד, כי חטא במה שנקשר, במלכות, וצריך דין, ובמה שחטא נידון. כי חטא כנגד המלכות הקדושה, שהיה נקשר בה, שהיה מרכבה אליה. ולירושלים הקדושה,

תא או הודע אליו חטאתו. הקב"ה פקד לכנסת ישראל, שתודיע לאדם את החטא, שהוא חטא. ומודיעה לו עם הדינים שלה. כמ"ש, יגלו שמים עוונו וארץ מתקוממה לו. הודע אליו, כמי שמצווה לאחר שיודיעו. שהודע הוא לשון ציווי, שמצווה את המלכות להודיעו.

תב בשעה שאדם חטא לפני הקב"ה, ואינו משגיח בחטאו לחזור בתשובה לפני הקב"ה, ומשליכו מאחורי כתפיו, נשמתו ממש עולה ומעידה לפני הקב"ה. אז מצווה המלך לכנסת ישראל, ואמר, או הודע אליו חטאתו אשר חטא, הושיטי לו דינים, והודיעי לו חטאתו. כמ"ש, הודע את ירושלים את תועבותיה. אשר הודע הוא לשון ציווי.

תג אחר שהגיע עליו הדין, או נתעורר רוחו לחזור בתשובה לפני אדונו, ונכנע להקריב קרבן. כי מי שליבו גאה עליו, הוא חוטא ושוכח חטאו, ואינו מביט עליו. וע"כ הקב"ה מוכן כנגדו, ומצווה להודיעו חטאו,

שהיא נגד המלכות. וע"כ גורש מירושלים, והוסרה המלכות ממנו, עד שנתתקן ועשה תשובה.

תז מהו, שהקב"ה העניש את דוד ע"י בנו, שכתוב, הנני מקים עליך רעה מביתך? משום, שאם יקום עליו אדם אחר, לא ירחם עליו. אמר לו, והרי אבשלום רצה להרוג את אביו בכמה עצות רעות עליו, עוד יותר

מאדם אחר? **תח** דוד חטא בבת שבע סתם, המלכות. אמר הקב"ה, יבוא בן של בת אל נכר, וינקום נקמה. והוא אבשלום, שהיה בן יפת תואר, שנשבת במלחמה. שמי שלוקח אישה במלחמה וחומד אותה, לסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה, משום שעד עתה עוד לא נפסקה ממנו הזוהמה.

נשבע ה' בימינו

טט נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו. כל זמן שאדם חוטא לפני הקב"ה, יש מדרגה הנודעת למעלה כנגד חטא הזה, לדון את האדם, ולהסתכל עליו. אם שב בתשובה שלמה לפני אדונו, נעבר החטא, והדין אינו שולט עליו, ואינו מגיע אליו. ואם לא שב, נרשם החטא במדרגה ההיא. ואם מוסיף לחטוא, הרי מדרגה אחרת מוכנה כנגדו, ומסכמת אל הדין שבמדרגה הראשונה, אז הוא צריך תשובה יותר גדולה. ואם מוסיף לחטוא, מוסיף מדרגה על מדרגה, עד שמשלים לחמש מדרגות.

תי כיוון שהימין נתתקן כנגדו של האדם, והסכים עליו, לדין, הרי השמאל מוכן להסכים עם הימין ולהיכלל בו. כיוון שהשמאל הסכים לימין, אז אינו תלוי עוד בתשובה. ואז הכל מסכימים על האדם בדין, והדין שורה עליו.

תיא וכשהדין נשלם ושורה על האדם, אז נשלם ונתקנו האצבעות, חמש כנגד חמש, ימין בשמאל, להראות שכולם הסכימו עליו בדין, וידיו מתיישרות. שהאצבעות משתלבות אלו באלו, להראות דבר בלא כוונת האדם, שלא נתכוון בו. וע"כ כתוב, ימינך ה' נאדרי בכוח ימינך ה' תירעץ אויב. שנכלל השמאל בימין ונשלם הדין. ואז הוא קיום הכל. וע"כ כשרוצה הקב"ה לקיים הכל, כתוב, נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו, אם אתן את דגנך עוד מאכל לאויביך.

איך נעשית שבועת ה'? כי ודאי דיברה תורה כלשון בני אדם, אמנם פנימיות הדברים מה היא? שכל גילויי הקב"ה לתחתונים, המוגדרים בקריאה ודיבור, הם ע"י פעולות ממנו. וע"כ גם השבועה הוא גילוי פעולה כזו, המוגדרת בביטחונה המחויב, כמו שבועה, שאי אפשר לשנות עוד. ולזה מבואר לנו ב' עניינים:

א. שיש גבול לחטאים ולדינים, שאחר שהחוטא מגיע לגבול הזה, אינו יכול לחטוא עוד, ומשום זה אין עוד דינים.

ב. שמבחינת כללות העולם, נבחן גבול הזה לשבועה, מחמת שהרשעים הם כאילו מתו, שאינם יכולים עוד לחטוא, ואין עוד דינים בארץ. כמ"ש, נשבע ה' בימינו ובזרוע קודשו, אם אתן את דגנך עוד מאכל לאויביך. שזה יהיה קודם גמר התיקון.

שורש כל החטאים בהגברת השמאל על הימין. לכל אדם יש שורשו למעלה, ואדם החוטא מגביר את השמאל ומפרידו מהימין ועושה מחלוקת בין ימין לשמאל, כמו שהייתה מחלוקת ביניהם מטרם שקו אמצעי כלל אותם. וכל זה עושה החוטא בשורש נשמתו למעלה. והדינים, הנמשכים מהמחלוקת הזאת, הם העונשים שלו. ואם ממשיך וחוטא ואינו עושה תשובה, הנה מתגלה עליו מידת הדין הקשה מהמלכות דצ"א שלא נמתקה בבינה. ואז מסתלקים כל האורות משורשו למעלה, והוא מת. אמנם מידת הדין הזו שמתגלה עליו,

ואדם החוטא, כל זמן שלא נגלתה עליו נקודה דמידת הדין, מועילה תשובה, מחמת שכליו עוד ראויים לקבל אור. משא"כ אחר שנגלתה עליו נקודה דמידת הדין, אין מועילה לו תשובה. כי כליו אינם ראויים עוד לקבל שום אור.

גם ידעת, שאין לך דבר שאין בו ע"ס, ה' שהם בחינות כח"ב תו"מ, כי ת"ת בלבדו כולל שש ספירות, והן עשר. ומבחינת ז"ת הן נקראות חג"ת נ"ה, שחג"ת הם כח"ב ונ"ה הם תו"מ. ואדם החוטא, שנגלתה עליו נקודה דמידת הדין, הולך ופוגם בכל ע"ס משורש נשמתו. תחילה בהוד, ואח"כ בנצה, עד שפוגם בחסד, ואז נשלם גילוי הנקודה דמידת הדין, ושוב אין מועילה תשובה. בחטאו אדה"ר פוגם במדרגה למעלה בשורש נשמתו, ונעשית מחלוקת בין ב' קווים שמאל וימין, שזה מביא לגילוי מידת הדין, שהמדרגה הנפגמת מורידה עליו דינים, ומסתכלת עליו. אם שב בתשובה, כי כל זמן שלא פגם בע"ס שלו עד החסד, עוד לא קלקל הכלים שלו, וראוי לעשות תשובה. ויכול לחטוא עוד, להמשיך מקו שמאל למטה. ואם מוסיף לחטוא, הרי מדרגה אחרת מוכנה כנגדו, כשפוגם במדרגה יותר גבוהה שבשורש נשמתו, ואם מוסיף לחטוא, מוסיף מדרגה על מדרגה, עד שמשלים לחמש מדרגות, שהם כל הע"ס של שורש נשמתו, אז נתרוקן קו השמאל למעלה מכל אור, וכבר אינו יכול לחטוא, שאין לו עוד מה לינוק משמאל, ונפסקה המחלוקת בין שמאל וימין. כי אחר שנגלתה מידת הדין בספירת החסד דשורש נשמתו, אין קו השמאל ראוי לקבל עוד אור, וקו הימין נתתקן ונתחזק כי ניצח המחלוקת.

הימין נתתקן כנגדו של האדם, שניצח את המחלוקת ונתתקן, והסכים על הדינים שנגלו בקו שמאל, ובאדם החוטא, הרי השמאל מוכן להסכים עם הימין ולהיכלל בו, כי מחמת שנתרוקן מאורותיו נתבטלה המחלוקת שלו עם הימין, ומוכן להיכלל כולו בימין, וליהנות מאורות הימין. כיוון

אינה נשלמת בפעם אחת, וע"י ריבוי חטאים הולכת ונאחזת בכל מדרגה ומדרגה מה' מדרגות חג"ת נ"ה. וכשמגיע לראש הספירות, חסד, אז נשלמת צורתה בכל השיעור, ואין עוד דינים יותר. ומה שאומרים, שמידת הדין הקשה של המלכות דצ"א, בכל מקום שנוגעת מבריתה את האורות משם, הוא רק בבחינת קו השמאל, שמשם נמשכת חכמה.

משא"כ בקו ימין, שמשם נמשכים חסדים, אין מידת הדין פוגמת כלום, מפני שעל אור החסדים לא היה צמצום. ואחר שמידת הדין הקשה נאחזת בכל ה' מדרגות חג"ת נ"ה, מסתלקים כל האורות דחג"ת נ"ה דקו שמאל בלבד, וקו ימין לא רק לא נפגם אלא עוד מתחזק, כי ניצח את המחלוקת, שהרי קו השמאל נתבטל ומוכרח להיכלל עתה בקו ימין. אמנם החוטא, שכבר נתדבק בשמאל מחמת חטאיו, אינו יכול לקבל כלום מקו ימין, וע"כ הוא מת.

אבל ממלכות דצ"א, דמידת הדין, אין העולם יכול להתקיים, משום שהכלים שלה אינם ראויים לקבל אור החיים, שתחילה נברא העולם במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, שיתף עימו מידת הרחמים, שהעלה המלכות לבינה, מידת הרחמים, ונמתקה שם. ואז, הכלים של בני העולם, הנמשכים ממלכות, ראויים לקבל אור החיים וכל המוחין ויכולים להתקיים.

ולפיכך נתקנה המלכות מב' נקודות אלה, אשר נקודה דמידת הדין שבה היא בהסתר ואינה נודעת. ונקודה הממותקת ברחמי הבינה היא בגלוי, כדי שהנמשכים ממנה יהיו ראויים לקבל אורות ומוחין. והיא נקראת משום ב' נקודות אלה, עצה"ד טוב ורע:

שאם בני אדם זוכים, נמצאת מידת הדין בהסתר, וראויים לקבל ממנה טוב. ואם אינם זוכים, מתגלה עליהם מידת הדין שבה, וכל הנמשכים ממנה נפגמים הכלים שלהם, ואינם ראויים לקבל אור, והיא רע להם.

והימין נתחזק כי ניצח את המחלוקת, ואז נאמר, ימינך ה' נאדרי בכוח. מחמת שניצח את השמאל. וע"כ ימינך ה' תירעץ אויב, שהוא המצרים, שנמשכים משמאל.

וכמו שהיה בגלות מצרים, כן יהיה לעתיד. בשעה שיגאל אותנו מכל האומות שבעולם, שגם אז תהיה זאת ע"י פעולת הגילוי של מלכות דמדת הדין בכל המדרגות, המבטלת את כוח השמאל, שלא יוכל עוד לעולם להתגבר על הימין, שפעולה זו נבחנת כמו שבועה, ששום אומה שבעולם לא תשעבד עוד את ישראל הנמשכים מימין. וע"כ כשרוצה הקב"ה לקיים הכל באופן, ששום אומה ולשון לא תוכלנה עוד לשעבד את ישראל, כתוב נשבע ה' בימינו ובורוע עוזו. שע"י פעולת גילוי המלכות דמדת הדין בכל המדרגות שבעולמות, שהיא השבועה וההבטחה, שקו השמאל לא יוכל עוד להתגבר על הימין לעולם. וע"כ נשבע ה' בימינו, בהתגברות כוח הימין שניצח את המחלוקת. ובורוע עוזו, בשמאל שכבר נכלל בימין, אם אתן את דגנך עוד מאכל לאויביך ואם ישתו בני נכר תירושך אשר יַגְעַתְּ בו. ונתבארו כאן ג' חלוקות בעניין גילוי המלכות דמדת הדין בכל המדרגות, המכניע את קו השמאל, שיכלול בימין, באופן שלא יוכל עוד להתגבר על הימין לעולם:

א. גילוי מידת הדין בשורש אדם פרטי החוטא, שכבר אפסה ממנו כל תקוה, ואינו יכול להוסיף חטא, גם אינו יכול עוד לחזור בתשובה.

ב. גילוי מידת הדין בשורש פרטי של אומה אחת, כמו שהיה במצרים, שנאמר אז, ימינך ה' נאדרי בכוח. אשר פעולת גילוי מידת הדין על המצרים, כעין שבועה, שלא יוכלו עוד המצרים לשעבד את ישראל לעולם, כמ"ש, כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. ג. פעולת גילוי המלכות דמדת הדין בכללות כל העולם, שזה פוגע בכל ע' אומות, ואז נשבע ה' בכללות, שלא יתגבר עוד קו השמאל על הימין בכללות כל העולם, כמ"ש, נשבע ה' בימינו.

השמאל הסכים לימין, אז אינו תלוי עוד בתשובה. כי אין השמאל מסכים להיכלל בימין, אלא אחר שנגלתה המלכות דמדת הדין בכל המדרגות עד החסד. ואז כבר אין מועילה תשובה, כי נתקלקלו כליו ואין ראוי עוד לקבל אור אפילו אם יעשה תשובה. וכשהדין נשלם, שמידת הדין נגלתה בכל המדרגות ואין לו לפגום יותר, אז אז נשלם, שנשלמה המחלוקת בין ימין ושמאל, ואין עוד דינים, כי אינו יכול עוד לחטוא, והשמאל נכנע ונכלל כולו בימין. ונתקנו האצבעות, חמש כנגד חמש, ימין בשמאל, שכל חמש בחינות של השמאל באו בתוך חמש של הימין. וידיו מתיישרות, להראות דבר בלא כוונת האדם, שאחר שנשלם ונסתיים עליו הדין, משלב האדם החוטא את אצבעות ידיו אלה באלה, בלי שיתכוון לזה, שזה מראה שחמש אצבעות, שהן ע"ס דשמאל של שורש נשמתו למעלה, נשתלבו ונכללו בימין, והחוטא, שאינו יכול לקבל כלום מימין, נגזר עליו המוות. ומעשיו למטה, אע"פ שעושה אותם בלי כוונה כלל, הם מורים על גזר הדין שעליו למעלה. ועד כאן המדובר בהפרט של אדם החוטא. אמנם בכללות ישראל יש צדיקים הנאחזים בימין, ויש רשעים המגבירים בחטאם את קו השמאל. כלל ישראל נידון אחר רובו. ואם הרוב הם הרשעים, אז מתגבר קו השמאל ורוצה לבטל את קו הימין. ואז האומות, הנמשכים מקו השמאל, מקבלים כוח לרדות בישראל ולענותם, שהם מקו ימין. שזה כל הגלויות וגלות מצרים.

אמנם אחר שהרשעים הגבירו בחטאם, עד שגילו מידת הדין בכל ה' המדרגות עד החסד, אז נתרקן קו השמאל, ואין לו כוח לעמוד בפני עצמו, והוא נכלל בקו ימין. וכיוון שנתבטל קו השמאל, נתבטלו העונשים, ונתבטל כוח המצרים לענות את ישראל. כמ"ש, ימינך ה' נאדרי בכוח ימינך ה' תירעץ אויב. שנכלל השמאל בימין ונשלם הדין. כי אחר שנגלתה מידת הדין ונתבטל כוח השמאל ונכלל בימין, אז נתבטל כוח הרשעים וכוח המצרים הנאחזים בשמאל,

ד' מינים

המזבח, שהוא המלכות, מכולם נמשה, ונתגדל, ונתברך, ונטהר.

תטז בחג הסוכות סובבים את המזבח פעם אחת בכל יום, ולבסוף ז' פעמים. מלך המזמן אורחים ועוסק בהם, והייתה למלך בת יחידה, אמרה לו, אדוני המלך, בשביל האושפיון אינך משגיח עלי. אמר לה, חיך בתי, מתנה אחת אעלה לך בכל יום ששווה ככולם.

תיז כך בכל יום ויום שבחג, היו ישראל מקריבים כנגד ע' אומות העולם ע' פרים. אמר המזבח, המלכות, למלך הקדוש, ז"א, בשביל כל האומות נמצאים מנות וחלקים ולי מה אתה נותן? אמר לה, בכל יום ויום יסבבו אותך שבעת הימים העליונים, שהם ז"ס דו"א, כי כל אחד כלול מכולם לברך אותך, ויתנו לך ע' חלקים בכל יום, כי כל אחת כלולה מעשר, נגד ע' פרים המתקרבים בחג נגד ע' אומות. נמצא שבכל יום מקריבים ישראל כנגד כל אומות העולם.

תיח שבעה חלקים בכל יום, אע"פ שעושים רק הקפה אחת, משום שבכל יום מתברכת המלכות מכולם, כי ז"ס כלולות זו מזו, והספירה הפרטית שבכל יום כלולה מכל הו', והם ע' חלקים כנגד ע' אומות. ובסוף שבעת הימים בהושענא רבא מתברכת המלכות מהמקום שנמצא שמן המשחה, מבינה, ששם נמצא שפע החכמה, שנקראת שמן. וע"כ מקיפים ז' פעמים, כנגד כל אלו שבעת הימים, שהם ז"ס דו"א, כדי להמשיך ולקיים לה ברכות ממעיין הנחל הנמשך תמיד ואינו נפסק, שהוא בינה.

ונמצא, מה שמתברכת בכל יום ויום של ז' ימי סוכות, עד ז' הימים, היא מתברכת ממעיין הנחל, מיסוד דו"א, שאינו נמשך תמיד, אלא שנפסק, שאינו מאיר בשלמות, אלא בשעת התפילה ובשבתות ובהגים. וכן פעם אחרת בהושענא רבא, שמקיפים את המזבח ז' פעמים, היא מתברכת ז' פעמים ביחד, ומתקיימים בה אח"כ הברכות ממקום

תיב כתוב, פרי עץ הדר כפות תמרים. פרי עץ הדר זהו אתרוג. וכי אתרוג הוא מעץ הדר, שכמה קוצים יש באילן האתרוג מסביב לו? אלא כתוב, ויבן ה' אלקים את הצלע, אשר לקח מן האדם לאישה, ויביאה אל האדם. וכתוב, עצם מעצמי ובשר מבשרי. וזה הוא, פרי עץ הדר. שאדם נקרא עץ. פנימיות הכתובים של ויבן ה' אלקים את הצלע, סובבים על ז"א ומלכות, שנאצלו דו פרצופים. ואח"כ ניסרם המאציל זה מזה. ונמצאה המלכות צלע מז"א. וז"א נקרא עץ החיים. והמלכות הפרי של עץ זה, האתרוג, הרומז על המלכות. וע"כ קראו התורה פרי עץ הדר, להיותו פרי של עץ הדר, ז"א.

תיג כפות תמרים. התמר עולה לע' שנה, רמז על יסוד דו"א, שבו נשתכללו שבעים שנים עליונות, חג"ת גה"ם, שכל אחת כוללת עשר, והן שבעים. וזה ניכפת, נתקשר למעלה בז"א ולמטה במלכות. וע"כ נקרא כפות, כמ"ש, כפיתו, שפירושו שנקשרו. כי היסוד עולה לז"א ולמלכות. וכתוב, כי כל בשמים ובארץ. היסוד נקרא כל, והוא קשור בשמים, ז"א, ובארץ, המלכות.

תיד פרי עץ הדר זהו מזבח, מלכות, שעושה פירות ומוציא פירות לכל הצדדים. ונקרא פרי עץ הדר, משום שכל ע' שנה, חג"ת נה"מ דו"א, שכל אחת כוללת עשר, שהם ע', נותנים למלכות חלק והיא מתברכת מכולם. וז"א נקרא עץ הדר. ומי שחוטא ופוגם במזבח, מלכות, חוטא ופוגם בכל ז"ס דו"א, כי המלכות קשורה כנגד אותו שכפות וקשור למעלה, יסוד דו"א, וע"כ נתקשרו מלכות בז"ס דו"א. וע"כ כתוב, פרי עץ הדר כפות תמרים, להורות שכפותים זה בזה.

תטו כתוב, זאת משחת אהרון ומשחת בניו. זאת, המזבח, המלכות, שנמשה ע"י אהרון, חסד דו"א, שכתוב ומשחת את מזבח העולה ואת כל כליו. ומשחת בניו, הם שאר הספירות דו"א, המשתלשלים מן החסד. כי

לימין ולשמאל. וערבי נחל, שני עמודים נצח והוד, שמכאן יוצא השפע לכפות תמרים, יסוד, אחוז למעלה בז"א, ואחוז למטה במלכות. אתרוג, מלכות, יוצא מתוך קוצי האילן, מן הדינים, הנקראים קוצים שבז"א, הנקרא אילן. כי היא נבנית מן הדינים של ז"א. וכך כפות תמרים, יסוד שנאחו ג"כ בהם, בקוצי האילן, הדינים דז"א, כי היסוד נוטה לשמאל דז"א, ששם דינים. ודאי כל מה שיוצא לעולם, יוצא מד' מינים.

תכא ואבואה אל מזבח אלקים. מזבח אלקים הוא המזבח של מעלה, המלכות. יורה על דין, באר של יצחק. המלכות, שנקראת באר, ונבנית מגבורה, אלקים, הנקרא יצחק. ולפעמים היא נקראת, מזבח הויה, הרחמים, כמ"ש, קם מלפני מזבח הויה. וע"כ יורשים העולמות מהמלכות דין ורחמים, משום שהיא יונקת מצד הדין ומצד הרחמים.

העליון, שמעיין יוצא ואינו נפסק, שהוא בינה.

תיט בכל יום שבימי החג, מכריזים עליה ואומרים, עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אומללה. עד עקרה ילדה שבעה, כנסת ישראל, שמתברכת מז' ספירות דז"א, בכל יום, ועולה לבסוף לחשבון העליון בבינה. ורבת בנים אומללה, אלו הם אומות העכו"ם, שעולים ביום הראשון לחשבון גדול ל"ג פרים, ואח"כ מתמעטים והולכים בכל יום ויום עד לז' פרים. וע"כ המזבח מכפר על עוונות ישראל, המזבח מטהר אותם, ומשפיע להם ברכות ממעלה למטה.

תכ וענף עץ עבות. זהו המלך הקדוש, ת"ת, האחוז בב' הצדדים חסד וגבורה. כי ת"ת קו האמצעי, הכולל בתוכו ב' הקווים. משום זה הדס שלושה ענפים. וענף עץ עבות, ענף שיעשה ענף עץ עבות, שיאחו

נפש כי תמעול מעל

תכד כתוב, תוצא הארץ נפש חיה. ומחלק ההוא ירש דוד המלך ונקשר בקשר העליון, וירש המלכות. ומשום זה, והייתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים. הנפש נקשרת ברות, והרוח בנשמה, והנשמה בהקב"ה. שע"כ נקראים צרור החיים. אשרי חלקו, מי שיורש ירושה עליונה זו.

תכה אוי לאלו הרשעים, שנפשותיהם אינן זוכות בעוה"ז, כש"כ בעוה"ב. עליהם כתוב, ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. שהולכות ומשוטטות בעולם, ואינן מוצאות מקום לנוח להתקשר בו. ונטמאות בצד הטמא. וכרוז קורא ואומר, נפש כי תמעול מעל בה'. מקדש ה' טמא, הנפש שלו. ואין לומר מקדש ה' ממש, שהרי לא נכנס בקדושה, ולא נכלל בה. ואיך יטמא אותה. והם מזיקי העולם, נפשות הרשעים, משום שמתדבקים בס"א ונטמאות.

תכו נפש, כשמתעטרת כנסת ישראל,

תכב נפש כי תמעול מעל. נפש ודאי, ולא הנשמה והרוח, שהם אינם חוטאים, אלא שמסתלקים מטרם החטא. כתוב, והייתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלקיך. וכתוב, ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. הרי ששכר ועונש מגיעים בעיקר לנפש.

תכג אשרי הם הצדיקים, שיש להם חלק עליון בהקב"ה, בהחלק הקדוש, בקדושות של המלך, משום שהם מקדשים את עצמם בקדושות אדונם. וכל מי שמתקדש, הקב"ה מקדש אותו, שכתוב, והתקדשתם והייתם קדושים. אדם מקדש את עצמו מלמטה, מקדשים אותו מלמעלה. וכשמתקדש האדם בקדושת אדונו, מלבישים אותו נשמה קדושה, שהיא ירושת הקב"ה וכנסת ישראל, שהנשמה היא תולדה מזו"ן. ואז יורש הכל. ואלו הם הנקראים בנים להקב"ה. כמ"ש, בנים אתם לה' אלקיכם.

תכח מצווה זו, המועל בהקודש, צריך להביא קרן וחומש. כמ"ש, ואת חמישיתו יוסיף עליו. קרן היא ו' דהויה, ז"א. חומש שלו ה', המלכות. כי ה' בחינות כח"ב תו"מ יש בו"א, והמלכות היא חמישית ממנו. וזהו קרן היובל, קרן שהוא ז"א, המקבל מיובל, בינה. קרן שהייתה במצחו של אותו פר, שהקריב אדם הראשון, שקרן זו רומזת על ז"א, שע"י הקרבן הקריב המלכות לז"א, וזה להקריב החומש אל הקרן, עיקר כל הקרבנות. הקרן, ז"א, קיימת לו לעוה"ב, בינה, שמקבל מבינה, והפירות שלו הם בעוה"ז, מלכות המקבלת מז"א. וזהו ה' ה' ה"ר דהויה, בינה, וה"ת דהויה, מלכות, והו' ז"א, עומד ביניהם ומקבל מה"ר, הקרן הקיימת לו לעוה"ב, ומשפיע לה"ת, הפירות שבעוה"ז.

תכט עוץ לקרבן. למה עוץ? השם שלה גרם, ללמוד מצד הרע. שעו תורה על דינים עזים וקשים. וא"כ למה מקריבים אותה לקרבן? אלא צריכים להקריב את זו, כי אם עבר עליו רוח הטומאה או עסק בה, קרבנו הוא עוץ הו', כלומר באותו אופן שחטא.

מלכות, מתעטרת במלך הקדוש, ז"א, ונקראת המלכות צרור החיים, משום שבה נקשר הכל. הנפש נקשרת בה מלמטה וז"א מלמעלה. כשנוסעת השכינה, מלכות, נוסעת עם האבות, חג"ת דו"א. כמ"ש, ויסע מלאך האלקים ההולך, שהם ג' פסוקים, ויסע ויבוא ויט, המורים על ג' קווים חג"ת דו"א, שהשכינה מקבלת מהם ונוסעת עימם. וע"כ נקראת השכינה צרור החיים, שג' קווים חג"ת צרורים בה.

תכז הכל, ג' הקווים חג"ת והשכינה, נעשו עטרה אחת, כדי שיתעטרו יחד. והשם הקדוש, השם ע"ב נראה בתוכם. בשעה ההיא נקרא ז"א כתפוח בעצי היער, כן דודי בין הבנים. כי ג' קווים חג"ת, הם ג' גוונים, לבן אדום וירוק, הנראים בתפוח. והיו רואים אז ישראל על הים, זיו יקר העליון נוסע לפניו. ויוציאך בפניו בכוחו הגדול ממצרים, אלו הם האבות, חג"ת, ג' קווים, ויסע ויבוא ויט. ומשום זה שם זה, מלכות, משבר הרים ומשבר סלעים, ויש בו לטוב ולרע. אשרי חלקם של ישראל.

נפש רוח נשמה

אינם באים לעוה"ז. מדרגה אמצעית - מעליונים ותחתונים, שומעים דברים מן העליונים, התלויים באוויר, ומודיעים הדברים לאדם בחלום, מהם שקרים ומהם אמת. ודברי אמת הם מה שיהיו לזמן קרוב. המדרגה התחתונה - אלו המצחקים עם בני אדם, ומצעים אותם בחלום, משום שכולם מחוצפים ככלבים.

תלב ואותה מדרגה של אלו התלויים באוויר, יותר עליונים, הנה אותו שלא זכה אלא בנפש, ונפש היא רוצה להתתקן לקבל רוח, ומטרים שזכה ברוח, הנה בלילה בעת השינה, יוצא מה שיוצא מאותה הנפש, ומתפשט בעולם. כלומר שלא כל הנפש

תלז יש מי שזכה בנשמה. ויש מי שזכה בהתעוררות רוח. ויש מי שלא זכה אלא בנפש. מי שלא זכה אלא בנפש, ואינו עולה יותר, לזכות לרוח ונשמה, הרי מתדבק בצד הטמא, וכשהוא ישן, אלו צדדים רעים באים ומתדבקים בו, ומודיעים לו בחלום מדברי העולם, מהם שקרים, ומהם אמת. ולפעמים צוחקים לו ומראים לו דברי שקר, ומצעים אותו בחלומו. וע"כ האומות עכו"ם, מהם שרואים בחלומם דברי אמת, משום הצד שהוא שנתדבק בו, שמודיעים, וכולם דברים שיבואו בזמן קרוב.

תלא באלו מינים הרעים יש ג' מדרגות. מדרגה עליונה - אלו התלויים באוויר, שהם שומעים מה שנגזר למעלה, אבל הם

לא ברוח ולא בנשמה. והדבקות שלו היא בצד של המינים הרעים. ואין לו חלק במלך הקדוש, אין לו חלק בקדושה. אוי לו כשיצא מעוה"ז, כי נודע שהוא אצל אלו המינים הרעים, בעלי החוצפה הקשה ככלב, שליחים של אש הגיהנום, שאינם מרחמים עליו.

תלח מה בין ישראל לעמים עובדי עכו"ם. אע"פ שאדם מישראל לא זכה אלא בנפש, מדרגה עליונה עומדת עליו, כי אם הוא רוצה לקנות רוח, ואם הוא רוצה לקנות נשמה, קונה וזוכה בה. אבל עמים עובדי עכו"ם אינם קונים לעולם יותר מנפש שלהם הטמאה. חוץ אם נימול, שקונה נפש מקדושה.

תלט ישראל העומדים במדרגה תחתונה דנפש, אם אינו רוצה לזכות יותר, עונשו גדול. אוי לאותו רשע השוכח מצוות התורה, שאינו עוסק בתורה, ושוכח את אדונו. עליו כתוב, יִתְמו חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ.

תמ יש בני אדם שמתדבקים בצד של הטומאה, משום הנפש שלא זכו יותר ממנה, וכשעבר עליהם רוח הטומאה, שורה עליהם ומתדבקים בו. אז חטא שחטא אדם מצד אותו רוח הטומאה, וקרבתו הוא עז, בהמה הבאה מאותו הצד, לכפר על חטאתו.

תמא כתוב, לא תלין נבלתו על העץ, ולא תטמא את אדמתך. משום שהארץ היא קודש, רוח הטומאה לא ימצא מקום בארץ הקדושה, לשרות עליו. א"כ, כיוון שרוח הטומאה שורה בהעז ובאה מצדה, למה מקריבים אותה לצד הקדוש?

תמב כתוב, כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא. יש אש אוכלת אש, אש של הקב"ה אוכלת אש של הס"א. יש מלאכים האומרים שירה לפני הקב"ה, וכשמסיימים השירה, הם מתבטלים בניצוץ אש אוכלת, השורפת אותם. ולמטה הכין הקב"ה אש של המזבח, אש המלכות, מהדינים שלה, ואש הזה אוכלת ומכלה לכל צד הטמא, ומתבטל צד ההוא באותה שלהבת האש, ולא נשאר ממנו כלום בעולם. ואדם המקריב את קרבנו עומד

יוצאת מן האדם בשעת שנתו, אלא חלק ממנה, כי נשאר ממנה קיסטא דחיותא, ורוצה ואינה רוצה לעלות למעלה בין המלאכים, עד שהיא פוגשת בקליפות שבאוויר, והם מודיעים דברים שיבואו בזמן קרוב, ושיבואו בזמן יותר רחוק, ובמדרגה ההיא של התלויים באוויר, הולך ומתקשר בחלומו, עד שקונה רוח.

תלג כיוון שקנה רוח, רוח ההוא יוצא ומשבר הרים וסלעים, שהם כוחות החיצוניים, והוא עולה ומתפשט ונכנס בין מלאכים העליונים הקדושים, כי הרוח נמשך מעולם היצירה, ששם המלאכים, ושם יודע מה שיודע ולומד מהם דברים וחוזר למקומו. אז, זה הוא קשר של האדם בקדושה, עד שזוכה בנשמה וקונה אותה.

תלד כיוון שקונה נשמה, היא עולה למעלה בעולם הבריאה, שמשם נמשכת הנשמה, ושומרי הפתחים אינם מעכבים אותה, והולכת ומתפשטת ועולה יותר למעלה, בין אלו הצדיקים הצרורים בצרור החיים, המלכות דאצילות, ושם רואה עונג המלך, ונהנה מזיו העליון.

תלה וכשמתעוררת האיילה הקדושה, המלכות, ברוח צפון, בחצות לילה, היא יורדת, ואותו צדיק שקנה נשמה, קם ומתגבר, כאריה הגיבור, בתורה, עד שהאיר הבוקר, ואז הולך עם אותה איילה קדושה להראות לפני המלך, לקבל ממנו חוט אחד של חסד, חוט של אברהם, אור החסד.

תלו וכשבא אותו צדיק עם האיילה, המלכות, אז מתעטר עמה לפני המלך, ודוד אומר, למנצח על איילת השחר, כנסת ישראל, מלכות. איילת השחר היא שיר של כנסת ישראל. שאומרים בגלות, אלי אלי למה עזבתני.

תלז אשרי הם בעלי נשמה, בעלי תורה, אנשי עבודה של המלך הקדוש. אוי לאותם הרשעים שלא זכו להתדבק באדום ולא זכו בתורה. שכל מי שלא זכה בתורה, אינו זוכה

עליו, ובאותו הריח, העולה מן הקרבן, נעבר וממנו הצד של רוח הטומאה ששורה עליו, ומתכפר. ומשום זה הכל מתבטל ויכלה, ואין מי שיעמוד לפני האש של המזבח.

שחקים יזלו צדק

מדיקנא שנקרא מזל, או שחקים יזלו צדק. שחקים הוא מקום שטוחנים מן לצדיקים, הם נצח והוד. למקום שהוא שנקרא צדיק, יסוד. כי הם טוחנים מן הבא מלמעלה, מא"א, וכל טוב הוא מתקבץ בתוכם לתת למדרגה הנקראת צדיק, יסוד, כדי שתתברך צדק, המלכות, מנוילה היא שלהם. וע"כ טוחנים מן לצדיקים. הצדיקים הם צדיק וצדק, יוסף ורחל, יסוד ומלכות. וכאשר מזדווגים יחד נקראים צדיקים.

תמוז ואלו נצח והוד טוחנים מן לצדיקים, צדיק וצדק, וע"כ כתוב ושחקים, נצח והוד, יזלו צדק, אז תפתח ארץ למטה. ויפרו ישע, היינו בני העולם. וצדקה תצמיח יחד, שכל הרחמים וכל הטוב שבעולם יתרבה, ומזון בני אדם יהיה מצוי בעולם. אז תתווסף שמחה על שמחה וכל העולמות מתברכים.

תמוז הרעיפו שמים ממעל. הרעיפו, כמו, יערוף כמטר לקחי. ועל דבר המטר, שהוא מזון הכל, הוא אומר זה. וע"כ כל עיני העולם מצפים אל הקב"ה למזונות, משום שהוא נותן מזונות לכל, וזן הכל, כמ"ש, עיני כל אליך יִשְׁבְּרוּ.

תמוז ואם תאמר, שהדבר תלוי במקום הנקרא שמים, ז"א, הרי למדנו שמזון אינו תלוי בזכות. וזכות, שהוא צדקה, ז"א, כי תרגום צדקה הוא זכות, וזכות ושמים דבר אחד הם, הרי שאינו תלוי בשמים, ז"א. וכאן כתוב, הרעיפו שמים. כתוב, ממעל, משמים ממעל, שבא מעתיקא קדישא, שהוא א"א, שמשם נמשך מזון, ולא ממקום שנקרא שמים, ונקרא זכות, אלא ממעל בדיוק.

תמוז כי כשהשמים, ז"א, מקבל המזון ממעל, ממקום עליון השורה עליו, א"א,

ליבי לחוקקי ישראל

תג"ת דו"א, הנקראים נדיבים, כמ"ש, נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם. כלומר האבות הנמשכים מאברהם, חסד דו"א. אז, ברכו ה', להמשיך ממנו ברכות למטה וימצאו ברכות בכל העולם. כי כשנמצאים בעוה"ז למטה, ברכות מלמעלה, הכל הוא בשמחה, הכל הוא בשלמות, כי אין שום אור נשלם אלא כשנמשך לעוה"ז. אשרי חלקם של ישראל, שהקב"ה משפיע להם ברכות, ומקשיב תפילתם. ועליהם כתוב, פנה אל תפילת הערער ולא בָּוה את תפילתם.

תמוז ליבי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם בָּרְכוּ ה'. כל הרצון וכל הלב שצריך האדם להמשיך ברכות מלמעלה למטה, כדי לייחד השם הקדוש, הוא צריך להמשיך בתפילה להקב"ה ברצון ובכוונות הלב, מנחל עמוק, בינה, שכתוב, ממעמקים קראתיך ה', ששם עומק הכל בעמקים העליונים, שהם התחלה עליונה, שאו"א, חכמה ובינה שבבינה, מזדווגים. אף כאן, ליבי לחוקקי ישראל, הם או"א, שהם מחוקקים, שנותנים מוחין לישראל הקדוש, ז"א, שנמשך מביניהם.

תמוז המתנדבים בעם. אלו הם האבות,